

-15 DNI DO ZAKLJUČKA ABONMAJSKE KAMPANJE
POHITITE, PRIČAKUJEMO VAS!!!

Popis prebivalstva:
v tržaški občini
primanjkujejo
popisovalci
z znanjem
slovenskega
jezika

Vpis abonmajev za
gledališko sezono 2011-12
pri blagajni SSG
vsak delavnik
od 10.00 do 15.00
in od 17.00 do 20.00 ure

Brezplačna št. 800 214302
ali telefonska št. 040 362542
www.teaterssg.it

ČETRTEK, 20. OKTOBRA 2011

št. 248 (20.263) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 12. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - UL. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - UL. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - UL. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

11020
666007
9771124

Primorski dnevnik

Pendreki ne rešujejo družbenih konfliktov

MARKO MARINČIĆ

Sobotni izgredi v Rimu so učinkovali na vlogo kot blago dejna injekcija poživila. Tako so zagrali priložnost, ki jo je ponudilo nekaj stotin divijih razgrajačev. Pod žarometi je ostalo le nasilje in povsem prikrito utemeljene razloge za ogorčenje več sto tisoč mladih.

Teh se mora oblast najbolj batiti, ker opozarjajo na očitne krivice in neopravičljive privilegije. Požiganje in razbijanje nikakor ne šibita oblasti. Nasprotno, nudita ji priložnost, da odvrne pozornost od svoje šibosti v ekonomski politiki in se pred javnostjo pokaze z odločnim obratom branilke reda.

Ni torej naključje, da je minister za notranje zadave Roberto Maroni takoj odvrnil pozornost od vprašanja, zakaj so dovolili, da je peščica nasilnežev več ur nemoteno divjala po rimskih ulicah. Maroni na to ni odgovoril in je v senatu raje zagrozil s posebnimi zakoni, ki naj bi enkrat za vselej nadeli konec nasilju.

Nekateri ukrepi, kot je prepoved udeležbe na shodih za že znane nasilneže, bi morda bili učinkoviti in ustavno sprejemljivi. Podobno že velja za nogometne huligane. Drugi so spornejši. Vprašljivo in najbrž protiustavno bi bilo prisiliti organizatorje shodov, da vplačajo jamstvo za kritje škode ob morebitnih izgredih. Naj demonstrirajo samo bogataši? Svoboda izražanja mnenja in demonstriranja sta v ustavu zajamčeni vsem.

Prav tako je nevaren namig na preventivne aretacije z golj na osnovi suma. V Italiji so jih že uvedli v 70. letih prejšnjega stoletja. Kasneje so jih odpravili, ker nasilja niso preprečile, so pa omogočile policijsko preganjanje oporečnikov in marsikoga spravile na pogubni slepi tir oboroženega vojska, ki je nadomestil demokratične oblike družbenega konflikta.

Tretji nevaren namig zadava »pravno zaščito policijskih sil«. Pri tem ni jasno, če Maroni misli na uporabo orožja ali pa na ohlapnejše ocenjevanje odgovornosti ob preseganjem pooblastil. V državi, kjer je še živ spomin na policijske izgrede v šoli Diaz (Genova 2001), sta obe varianti izredno nevarni.

Strinjam se s tistimi predstavniki institucij, ki svarijo, da se zakoni ne pišejo na valu trenutne čustvenosti. Dodali bi, da za nobeno ceno ni sprejemljivo omejevanje ustavnih pravic kot tudi svobode izražanja še tako ostre kritike, seveda po demokratični poti.

Nerazsodno nasilje je eno in zasluži trd policijski odgovor, družbeni konflikti so drugo: rešujejo se po politični poti in ne s pendreki.

ITALIJA - Predsednik zaskrbljen zaradi zamujanja z razvojnim odlokom

Napolitano pozval vlado, naj nemudoma ukrepa

Berlusconi naj bi danes izbral guvernerja Banke Italije

TRST - Včeraj srečanje Srednjeevropske pobude

Prvi medministrski vrh, posvečen znanosti in tehnologiji

TRST - Predstavniki štirinajstih držav članic Srednjeevropske pobude (SEP) so včeraj v Sinhrotronu v Bavorovici in v Trstu udeležili prvega medministrskega srečanja, posvečenega znanosti in tehnologiji.

Udeleženci so se zavzeli za krepitev sodelovanja in sinergij na teh področjih, in skupni izjavi pa so podprli ustanovitev novega konzorcija, ki bi znanstvenikom iz držav članic še bolj odprl vrata laboratorijskemu Sinhrotronu. Prav tako so podprli oblikovanje projekta o biogorivih, poleg tega pričakujejo tudi, da bodo vse države članice pristopile k padriškemu Mednarodnemu centru za gensko inženirstvo in biotehnologijo.

Na 3. strani

TURČIJA - Iz Iraka Kurdske uporniki napadli vojsko

ANKARA - V spopadih med turškimi silami in pripadniki Kurdske delavske stranke (PKK) v provinci Hakari na jugovzhodu Turčije blizu meje z Irakom je bilo v noči na sredo ubitih 24 turških vojakov, 18 pa jih je bilo ranjenih. Turška vojska je po spopadih na dveh mestih vdrla v Irak, kamor so pobegnili kurdske uporniki, in z letali bombardirala njihova oporišča. Kurdi so zagrozili z novimi napadi. Gre za najhujše izgube za turško vojsko po letu 1993.

Na 13. strani

ECB - Slovesnost Trichet izročil posle Draghiju

FRANKFURT - V Frankfurtu je včeraj potekala slovesnost ob odhodu Jean-Clauda Tricheta s čela Evropske centralne banke, na kateri so se zbrali najvišji politični predstavniki Evrope. Ker so razmere na starih celini trenutno močno zaostrene, so srečanje izkoristili tudi za pogovor o dolnješki krizi in pripravah na nedeljski vrh EU in območja evra. Trichet je na slovesnosti simbolično izročil posle svojemu nasledniku Mariu Draghiju.

Na 13. strani

TRST - Z uspelim prvim simpozijem

ZKB vzpostavila tradicijo razprav o gospodarstvu

na 14. strani

Medicinske sestre odhajajo čez mejo

Na 15. strani

Koliko denarja iz dobivajo iz Slovenije slovenske manjšine

Na 2. strani

Na Koroškem pomazali še nekaj tabel

Na 2. strani

Orazi in Marchesi na čelu gledališča Verdi

Na 8. strani

V Tržiču prepoved alkoholnih pijač

na 14. strani

Medicinske sestre odhajajo čez mejo

Na 15. strani

Vpis abonmajev za gledališko sezono 2011-12 pri blagajni SSG vsak delavnik od 10.00 do 15.00 in od 17.00 do 20.00 ure

Brezplačna št. 800 214302 ali telefonska št. 040 362542 www.teaterssg.it

11020
666007
9771124

MANJŠINA - Po mnenju pristojnega slovenskega ministrstva

Položaj Slovencev v Italiji se postopoma izboljšuje

Situacija manjšinske skupnosti odvisna tudi od odnosov med Slovenijo, Italijo in FJK

LJUBLJANA - Minister Boštjan Žešek in državni sekretar Boris Jesih sta na torkovem srečanju z novinarji predstavila tudi podrobni pregled dela urada (USZS) oziroma ministrstva za Slovence v zamejstvu in po svetu v triletu 2009-2011. Položaj avtohtone slovenske narodne skupnosti v Furlaniji-Julijski krajini se po mnenju ministrstva postopoma izboljšuje. Izboljšujejo se tudi splošna klima in pogoji za boljše medsebojno sodelovanje Italije in Slovenije, z večjo vlogo manjšine. V nadaljevanju pregled navaja nekateri bistvene dosežke Slovencev v Italiji, ki so bili doseženi tudi s prizadevnostjo omenjenega ministrstva.

Denar za manjšino

Italijanski senat in poslanska zborica sta decembra 2010 sprejela proračun za leto 2011 in za naslednje triletje, ki predvideva financiranje kulturnih dejavnosti manjšine v skladu z zakonskimi določili in sicer v višini 5,3 milijona evrov. Positivna odločitev je posledica okrepljenih stikov med Slovenijo in Italijo na vseh nivojih ter korak naprej v prizadevanih slovenskih vladah za sistemsko ureditev financiranja slovenske narodne skupnosti, saj se je višina finančnih sredstev vsako leto na novo dočula in puščala manjšino v negotovosti.

Omizje in mešane komisije

Manjšina doslej na ravni italijanske vlade ni imela sogovornika, ki bi jo obravnaval kot partnerja. Predlagana ustanovitev omizja pri predsedniku vlade bo upoštevala manjšino kot enakovrednega partnerja. Delovno omizje bo lahko tudi bolje ovrednotilo prioritete delovanja manjšine, kar bo prispevalo k njenemu učinkovitejšemu delovanju tudi v smislu njenne prisotnosti v razvojnih izzivih. Omizje bodo sestavljali trije predstavniki krovnih organizacij SKGZ in SSO, predsednik paritetnega odbora in predstavnik FJK ter pristojna italijanska ministrstva.

Po premoru je mešana komisija Slovenija-FJK leta 2010 ponovno pričela s svojim delom, v novi zasedbi in novim vsebinskim načrtom. Teme, ki sta jih predsedujoča omizja za manjšinska vprašanja (odbornik FJK Elio De Anna in državni sekretar Boris Jesih) določila za najpomembnejše za razpravo na naslednjih omizjih, so nadaljevanje čezmernega sodelovanja v prihodnjem, vidljivost in slišnost radijskih in televizijskih programov in manjšinsko šolstvo. Omizje se je sestalo dvakrat, na tretjem srečanju, 9. februarja 2011, pa sta predsedujoča sprejela skupno poročilo. Srečanja so potekala v dobrem in ustvarjalnem vzdusu. Omizje za manjšinska vprašanja želi preseči stare zgodovinske delitve med narodoma in že prvo srečanje omizja je pokazalo, da imata obe državi veliko skupnih tem in izzivov, ki ju povezujejo.

Priznanje SKGZ in SSO

Deželna vlada FJK je 21. septembra 2011 kot krovni in referenčni organizaciji slovenske manjšine v tej deželi priznala SKGZ in SSO, z odlokom z dne 5. oktobra pa je odločitev postala pravno veljavna. Z odlokom deželne vlade so se odprle nove poti za tvorno sodelovanje, zlasti z javno upravo. S priznanjem naj bi si organizaciji med drugim zagotovili trajno javno finančiranje, ki bo v letu 2011 znašalo okoli 100.000 evrov.

Nabudo USZS je bila ustanovljena delovna skupina za učinkovitejše delovanje avtohtone slovenske narodne skupnosti. Delovna skupina ima šest članov in jo sestavljajo predstavniki SKGZ in SSO. Namen je racionalizirati delo organizacij, ki se včasih podvaja in pripraviti takšne podnudbe, da se bodo dejavnosti dopolnjevale. Konkretne akcije pa naj bi prispevale tudi k boljši racionalizaciji in nižjim stroškom. Delovna skupina si torej prizadava za takšno organizirano in povezano delovanje organizacij avtohtone slovenske narodne skupnosti, ki bo kos razvojnem iz-

Mešana komisija Slovenija-FJK za vprašanja manjšin je zadnjih sestala letosnjega januarja

KROMA

zivom ter bo prispevalo k ustvarjanju dobre praks v obmejnem območju s pomembno vlogo manjšine.

Benečija in Kanalska dolina

Za ohranitev, razvoj in predstavitev slovenske skupnosti je izrednega pomena izvedba projekta večnamenskega kulturnega središča v Špetru, ki ga je USZS tudi finančno podprt. Prav tako je projekt sofinanciran iz sredstev operativnega programa čezmernega sodelovanja Slovenija-Italija v obdobju 2012-2013 v okviru projekta »JEZIK/LINGUA«. Takšen prvi večnamenski kulturni center v videški pokrajini bo prispeval k boljšemu vrednotenju vloge slovenske kulture v obmejnem prostoru, ki lahko ima pomemben prispevek za turistično privlačnost tega prostora. USZS je s svojimi prizadevanji odločilno prispeval k rešitvi vprašanja prostorov Dvojezičnega šolskega centra v Špetru in mu tako omogočil najboljše pogoj za delovanje. V letu 2011 je USZS finančno podprt nakup avtobusa za Špetrsko šolo.

V sodelovanju s slovenskim šolskim ministrstvom, ki projekt sofinancira, je v Kanalski dolini od šolskega leta 2011-12 z delom pričela učiteljica slovenskega jezika, ki bo v šolah v Kanalski dolini vse učence enkrat na teden poučevala slovenščino. Slovensčina pa bo vpisana tudi v spricetva vseh učencev.

PRISPEVKI SLOVENIJE MANJŠINAM V ŠTIRIH DRŽAVAH

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu pri slovenski vladi je objavil podatke o prispevkih Slovencem v Avstriji, Italiji, Hrvaški in Madžarski. Podatki so naslednji:

	2011 (v evrih)	2010 (v evrih)
Avstrija:	2.974.760	2.908.040
Italija:	3.615.300	3.836.700
Hrvaška:	351.950	387.227
Madžarska:	461.506	475.470
Slovenija (podpora manjšinam):	211.540	173.970
Skupno	7.615.056	7.781.407

Okvirna višina sredstev za sofinanciranje programov projektov avtohtonih slovenskih narodnih skupnosti v Avstriji, Italiji, Madžarski in Hrvaški v letu 2012 znaša 6.800.000 evrov.

Svet Slovenskih organizacij je lani dobil iz Ljubljane 223.100 evrov, Slovenska kulturno-gospodarska zveza pa 229.800 evrov. Obema krovnima organizacijama je Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu letos znašal prispevek za skupnih 70 tisoč evrov (vsaka organizacija je dobila iz Ljubljane okoli 34 tisoč evrov manj kot lani).

Tem prispevkom je treba prišteti še namenske prispevke posameznih ministrstev.

Prispevki za Slovence po svetu v tem letu znašajo 932.760 evrov.

KOROŠKA - Dvojezični krajevni napisi

Pomazali še nekaj tabel

V noči na torek pomazali table v štirih krajih - Izsledili storilca, ki sta izruvala tablo v Dobrli vasi in jo vrgli v grmovje

CELOVEC - Vse več dvojezičnih krajevnih tabel na južnem Koroškem je v zadnjih dneh postal tarča mazaških akcij. Najnovejši incident nad tablami se je zgodil v noči od ponedeljka na torek v občini Pliberk, kjer so premazali slovensko ime v kar treh krajih - v Pliberku, Nonči vasi in Šmihelu nad Pliberkom. Četrto dvojezično tablo so pomazali v občini Galicija, ki spada prav tako v politični okraj Velikovec. Tam so neznaní storilci premazali krajevno tablo, in sicer v Encelnici vasi.

Medtem ko storilci najnovejših akcij še niso znani, pa je policija izsledila tistega storilca, ki je konec preteklega tedna izruval novo dvojezično tablo v Dobrli vasi. V Pliberku so premazali slovensko ime na več krajevnih tablah, napis na tabli med Nončo vaso in Pliberkom pa je bil premazan s črno barvo. Krajevni napis v Šmihelu nad Pliberkom so premazali na obeh straneh kraja ter dodali tudi SS-ovski znak.

Ivan Lukanc

Premazana tabla v Šmihelu nad Pliberkom v okraju Velikovec

NABREŽINA

Gospodarstvo in imovina na deželni seji SKGZ

NABREŽINA - »Slovenska kulturno-gospodarska zveza se je od svoje ustanovitve gospodarsko udejstvovala v različnih oblikah, vsekakor pa je bila dedič tistega gospodarstva, ki je nastalo v liberalnih krogih, ki so se pridružili OF in NOB. V tem okviru je bila naravna in nadvse koristna pomoč matične države, ki je odpirala svoja tržišča tudi s pomočjo manjšin v Italiji in Avstriji. Posebnost gospodarstva v okviru SKGZ je bila in ostaja, da namena del akumuliranih sredstev v kulturne, športne, izobraževalne in druge dejavnosti manjšine. To je posebnost včerajnjega in današnjega gospodarskega sistema, ki deluje v duhu naše organizacije,« piše v tiskovnem sporočilu SKGZ.

Po osamosvojitvi Slovenije in razpadu Jugoslavije so se pogoji gospodarskega delovanja bistveno spremenili. Kljub temu je SKGZ ohranila skrb za gospodarski razvoj Slovencev v Italiji in se tej dejavnosti ni odpovedala v prepričanju, da lahko obstane le gospodarsko krepka manjšina. »Organizacija seveda ni podjetje in zato neposredno ne posega v gospodarske dejavnosti, ampak skuša ustvarjati politične pogoje za izkoriscanje možnosti, ki jih daje nov prostor, kjer so padle meje in kjer obstajajo pogoji prostega pretoka ljudi in blaga. Gleda lastnega premoženja pa je skrb Slovenske kulturno-gospodarske zveze in njenega vodstva, da se lastnina ne šibi in da se obnavlja in krepí. Gre za vlogo, ki v sedanji strukturi že statutarno vodstvu SKGZ in skladov ne prima nobenih dividend ali dodatnih zaslužkov,« še piše v tiskovnem sporočilu krovne organizacije.

O teh vprašanjih, gospodarskih perspektivah in načrtih bo manjšinska krovna organizacija spregovorila na razširjeni seji svojega deželnega sveta, ki bo v pondeljek, 24. oktobra ob 19. uri v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini. Uvodno razmišljajne bo podal Boris Perić, član gospodarske komisije SKGZ.

ORF

TRST - Včeraj prvo medministrsko srečanje Srednjeevropske pobude, posvečeno znanosti in tehnologiji

Sodelovanje bo dodatno okrepil novi konzorcij za raziskovalne infrastrukture

Podpora tudi integriranemu multidisciplinarnemu projektu na področju bioloških goriv - Na srečanju predstavniki štirinajstih držav članic

TRST - Krepitev sodelovanja na področju znanosti, raziskovanja in tehnologije med državami članicami Srednjeevropske pobude predvsem v luči podpiranja raziskovanja in razvoja v državah vzhodne Evrope in Balkana ter vedno močnejših sinergij med raziskovalnimi ustanovami držav članic in laboratoriji bazovskega Sinhrotrona, točneje svetlobnim pospeševalnikom Elettra in pred kratkim odprtim laserskim laboratorijem Fermi. To je cilj včerajnjega prvega medministrskega srečanja SEP na področju znanosti in tehnologije, ki je potekalo dopoldne v prostorih Sinhrotrona, popoldne pa na sedežu izvršnega sekretariata SEP in na katerem so udeleženci tudi podprli predlog o ustanovitvi Osrednjega evropskega konzorcija za raziskovalne infrastrukture, s pomočjo katerega se bodo znanstvenim raziskovalcem iz držav članic SEP še bolj odprla vrata laboratorijskemu Sinhrotronu.

Srečanja so se udeležili nekateri ministri in podtnajniki, predvsem pa visoki funkcionarji ministrstev za izobraževanje oz. znanost in tehnologijo štirinajstih držav članic (Srbije, Avstrije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Češke, Slovaške, Madžarske, Italije, Moldavije, Črne gore, Poljske, Romunije, Slovenije in Ukrajine) pod predsedstvom srbskega ministra za šolstvo, znanost in tehnologijo Žarka Obradovića, medtem ko je Evropsko komisijo zastopala odgovorna za sodelovanje z državami Balkana na področju raziskovanja Tania Friederichs, izvršni sekretariat SEP pa generalni sekretar Gerhard Pfanzelter. Za Italijo je na srečanju sodeloval podtnajnik pri ministrstvu za šolstvo, univerzo in raziskovanje Giuseppe Pizza, za Slovenijo pa koordinator nacionalnih kontaktnih točk v okviru 7. okvirnega programa Evropske unije za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitevne dejavnosti pri ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Peter Volasko.

Znanost in tehnologija sta področji, ki sta za SEP zelo pomembni, zato bi tesnejše sodelovanje na teh področjih lahko pripomoglo tudi k učinkovitejšemu koriščenju znanstvenega napredka na evropski ravni, je bilo rečeno na srečanju z novinarji, ki sta se ga poleg Obradovića, Friederichsove in Pfanzelterja udeležila še drugi generalni sekretar SEP Giorgio Rosso Cicogna in predsednik Sinhrotrona Carlo Rizzuto. Evropa namreč proizvede veliko na področju znanosti, manj uspešna pa je na področju zagotavljanja intelektualne lastnine, so bili prepričani govorniki, ki zagovarjajo povezovanje

m ed znanstvenim raziskovanjem in industrijo za to, da se nadoknadi oz. vsaj skrajša razdalja do drugih držav. Potencial za rast obstaja, strukturni skladi tudi, prav tako navdušenje, zato je treba vlagati v rast, da Evropa postane bolj kompetitivna. Da se omenjeni potencial izkoristi, pa je potreben denar, ki pa ga npr. v državah na Balkanu nimajo v izobilju, zato jih zanima sodelovanje z ostalimi članicami SEP in Evropske unije in sodelovanje pri projektih. Zato so na včerajnjem srečanju vsi izrazili željo po sodelovanju in oblikovanju mreže, ki bi med drugim omogočala, poleg zagotavljanja potrebnih sredstev, tudi usposabljanje znanstvenikov, ki bi se jih nato lahko posluževali, ne glede na državo izvora.

Tako so v sklepni izjavi udeleženci podprli predlog italijanske vlade in uprave Sinhrotrona o ustanovitvi t.i. Osrednjega evropskega konzorcija za raziskovalne infrastrukture: gre za ustanovo, za katero so si prizadevali prav pri Sinhrotronu, katerega laboratoriji bodo zdaj odprli svoja vrata znanstvenikom iz držav članic SEP in jim omogočili delovanje v njih. S konzorcijem se želi oblikovati skupno območje evropske raziskovalne dejavnosti na področjih, kot so npr. strukturalna biologija, nanomateriali, okolje in energetika, taka ustanova pa bi še okrepila priliv znanstvenikov iz območja SEP, ki že danes ni zanemarljiv: samo lani je v laboratorijih Sinhrotrona delovalo petdeset znanstvenikov iz Slovenije in štirideset iz Hrvaške, medtem ko marsikateri italijanski raziskovalec, ki zelo težko dobti mesto na kaki italijanski univerzi, zahvaljujoč se večji odprtosti slovenskega univerzitetnega sistema, deluje na slovenskih univerzah, npr. v Novi Gorici, je bilo rečeno.

Če se povrnemo k sklepni izjavi, so udeleženci v njej podprli tudi prizadevanja SEP na področju ovrednotenja t.i. bioloških goriv oz. biogoriv zadnje generacije. Glede tega so se seznanili s poročilom o perspektivah teh goriv, ki ga je po naročilu SEP pripravila londonska agencija Bloomberg/New Energy Finance, in podprli osnutek integriranega multidisciplinarnega raziskovalnega in razvojnega projekta na tem področju, za izvedbo katerega bi lahko oblikovali kritično maso s preko tisoč znanstvenikov v okoli sto centri odličnosti v osemnajstih državah članic SEP. Prav tako udeleženci včerajnjega srečanja pričakujejo, da bodo vse države članice SEP pristopile k padriščemu Mednarodnemu centru za gensko inženirstvo in biotehnologijo. (iz)

EU - Poročilo o dejavnosti Olafa v letu 2010 Preiskava Thalerjevega primera še poteka

BRUSELJ - Evropski urad za boj proti goljufijam Olaf je včeraj v Bruslju predstavljal poročilo o dejavnosti v letu 2010. Lansko leto je sklenil z okoli 500 obravnavanimi primeri, med katerimi so bili trije slovenski, a podrobnosti niso znane.

Olaf je lani odprl 225 novih preiskav, ob koncu lanskega leta pa je obravnaval 419 primerov v državah članicah EU, največ na področju kmetijstva (90), neposrednih izdatkov (67) in strukturnih skladov (54). Med 419 primeri iz EU je Olaf konec lanskega leta obravnaval tri slovenske primere, o katerih pa je znano samo to, da se nanašajo na cigarete, carino in neposredne izdatke. Primerov, ki so v preiskavi, Olaf nikoli ne želi podrobno komentirati.

Tako včeraj niso želeli komentirati niti primera nekdanjega evropskega poslanca iz Slovenije Zorana Thalerja, vpletenega v korupcijsko afero v Evropskem parlamentu, ki sicer po Olafovi razvrsttvitvi preiskav v kategorije sodi na področje institucij EU. Potrdili so le, da preiskava še poteka.

Thaler je bil pred mesecem dni po srečanju z Olafovimi preiskovalci v Bruslju optimističen, da se bo zadeva ugodno razpletla tako zanj kot za ugled Slovenije. Med drugim je menil, da je tudi Olafu "vse bolj jasno, da je šlo v bistvu za medijsko mafijo".

Z Olafovimi preiskavami je bilo lani izterjanih 67,9 milijona evrov, največ na področju strukturnih skladov, in sicer 32,9 milijona evrov, 11,9 milijona evrov na področju kmetijstva in 10,6 milijona evrov na področju neposrednih izdatkov. Poleg tega so nacionalne oblasti lani na podlagi Olafovih ugotovitev goljufom prisodile skupaj za 125 let zapornih kazni in naložilne finančne kazni, ki skupaj dosegajo skoraj 1,47 milijarde evrov, še izhaja iz Olafovega letnega poročila.

Največ odprtih primerov Olafa ob koncu lanskega leta se nanaša na Bolgarijo, in sicer 81. To je več kot v primeru Nemčije (34) in Francije (20) skupaj. Manj od Slovenije jih imajo le Estonija in Finska s po eno preiskavo, Danska z nobeno in Latvija z dvema. (STA)

Popis 2011. Opišite današnjo Italijo in pomagajte začrtati njeni bodočnosti.

- V kratkem boste na dom prejeli popisni vprašalnik.
- Vprašalnik izpolnite šele po 9. oktobru, lahko tudi prek interneta.
- Če ste izpolnili vprašalnik v papirnatih oblikah, vprašalnika ne oddajte v poštni nabiralnik, pač pa ga odnesite v poštni urad ali v občinske zbirne centre.
- Na vprašanja odgovorite sproščeno, saj je zasebnost vaših podatkov dvojno zaščiten: z zakonom o varstvu osebnih podatkov s statistično tajnostjo.

censimentopopolazione.istat.it

Besplatna številka
800-069701

15° SPLOŠNI POPIS
PREBIVALSTVA
IN STANOVANJ
2011

Popis 2011. Odgovorite na vprašanja o svoji prihodnosti.

ANALIZE - Zelo uspel prvi oktobrski posvet Zadružne kraške banke (ZKB)

Zadružne banke ponujajo preizkušen recept za boj s krizo

Magični besedi sta skupnost in sodelovanje, ki nista le moralni, ampak tudi ekonomski vrednoti

TRST - Giorgio Gaber je z odrovo že pred petnajstimi leti pozival, naj besedo »jaz« nadomesti beseda »mi«. Ironicni kantavtor je bil daleč od ekonomije in finance, a dovolj prodoren, da je razumel, kako malikovanje denarja ne padele v blagostanje, ampak v propad človekovih vrednot. Vračanje k skupnosti, solidarnosti in sodelovanju, k čemur nas sili ta nepredvidljiva kriza, ki ni samo gospodarska in finančna, ampak tudi moralna, je model, ki ga zadružni način ukvarjanja z gospodarstvom v torej tudi zadružne banke uveljavlja po svoji ustanovitveni dolžnosti. Te banke krize niso povzročile, a so prisiljene nositi nje ne posledice, je bilo ugotovljeno na včerajnjem zelo uspelem prvem posvetu Zadružne kraške banke (ZKB).

Kot je povedal predsednik banke Sergij Stancich, bo prirejanje tovrstnih posvetov postala tradicija. Organizirali jih bodo vsako leto v sredo tretjega tedna oktobra in jih seveda posvečali najbolj aktualnim gospodarskim temam. Letošnja je Zadružništvo in zadružne banke za skupnost, in sicer kot eden način boja z gospodarsko krizo.

Predstavniki institucij, lokalnih uprav, stanovskih organizacij in podjetništva, ki so napolnili konferenčno dvorano v tržaškem hotelu Savoia Excelsior, je prvi pozdravil tržaški župan Roberto Cosolini, ki je posvet označil za pomembno spodbudo, ki si jo je zamislila »naša banka«, zadružna in lokalna, katere dejavnost je zasnovana na gospodarstvu, solidarnosti in socialni koheziji, ki jo danes še posebno potrebujemo. Predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti je poudaril, da so zadružne banke v tem dolgem obdobju krize in težav pri dostopu do kredita še posebno dragocene s svojo pomočjo podjetjem. »ZKB sledi podjetjem, jim stoji ob strani in kot predsednik Trgovinske zbornice jo prosim, naj tako nadaljuje,« je dejal Paoletti.

Simpozij je uvedel predsednik Stancich in pojasnil, zakaj so se odločili za to novo tradicijo gospodarskih posvetov, ki je v skladu z njihovimi ustanovitvenimi cilji in ki lahko s svojimi ugotovitvami in predlogi koristi lokalnemu okolju. Za začetek so izbrali temo, ki je banki posebno blizu, namreč zadružništvo in prispevek, ki ga to lahko ponudi za preseganje kritičnega trenutka. Potem ko je predstavil protagoniste simpozija, se je Stancich nekoliko provokativno vprašal, »kaj se dogaja na tem svetu?« »Zdi se, da gre zdaj

Prvega simpozija ZKB se je udeležilo veliko predstavnikov institucij in gospodarstva

vse v nasprotno smer. Zgradili smo Evropsko unijo in prešli v dobo globalizacije, ob tem smo prejeli zagotovila in oblube, da naj bi šlo za velike priložnosti gospodarskega razvoja, tudi na lokalni ravni. Zdaj pa ni mogoče zanikati, da je resničnost popolnoma drugačna, še posebno za majhna podjetja, ki so z le redkimi izjemami v globoki krizi,« je opozoril Stancich.

Predsednik deželne zveze zadružnih bank BCC FVG Giuseppe Graffi Brunoro je v svoji analizi utemeljil trditve, da zadružne banke »niso kot druga podjetja, so drugačne«, kar je tudi geslo teh lokalnih bank. Svetovna kriza, ki jo preživljamo, po njegovih ocenah ni samo gospodarska, ampak tudi in predvsem kulturnega značaja, zato kot taka zahteva tudi ustrezni odgovor. Zadružništvo je po njegovih besedah prej kot gospodarski, kulturni model, ki ena od priložnosti za izhod iz težav. Tretja ključna beseda - poleg kulture in zadružništva - je skupnost, četrta pa zadružni kredit. »Individualizem brez predvodov ni sa-

mo nemoralen, ampak tudi neekonomicen,« je Graffi Brunoro na koncu citiral Roosvelta.

Osnadni del simpozija, ki se je končal z okroglo mizo pod stimulativno taktilko Paola Possamaia, je bil posvečen izredno zanimivi ekonomsko-kulturni analizi razvojnega modela, od katerega se s to krizo poslavljamo. Vodja študijskega centra združenja zbornic Unioncamere Emilije-Romagne, prof. Guido Caselli je izredno plastično in s pomočjo genialnih domislic Giorgia Gabra napisal položaj, v katerem smo se znašli kot planet, celina, država in dežela. Toda evolucija ni premočrtno gibanje, dogaja se na ciklični način in s prelomi, po katerih se vzpostavijo nova, danes še neslutena ravnovesja. Kakšni bomo leta 2031? »To bo odvisno od tega, koliko ljudi bo znalo reči MI, namesto JAZ,« je povedal Caselli, za katerega je ta MI pravilni kazalnik, ki ga bomo srečevali v prihodnosti ne le v družbi, ampak tudi v gospodarstvu.

Vlasta Bernard

Guido Caselli med svojo zanimivo analizo

PRISTANIŠČA - S prevzemom lastniškega deleža od tržaške Pristaniške oblasti

Potniški terminal v tržaškem pristanišču prešel v večinsko 60-odstotno last naveze TAMI

TRST - Tržaška Pristaniška oblast je včeraj odstopila družbi Trieste Adriatic Maritime Initiatives Srl (TAMI) 60-odstotni lastniški delež v družbi Trieste Terminal Passengeri Spa (TTP). Družbo TAMI so v perspektivi privatizacije upravljanja potniškega prometa v tržaškem pristanišču svojčas ustanovile banke Unicredit (31%) in družbe Costa Crociere (29%), Giuliana Bunkeraggi (15%), Reguardia (15%) in Assicurazioni Generali (10%). TAMI si je koncesijo za upravljanje potniškega prometa v pristanišču zagotovila z zmago na javnem razpisu.

Industrijski načrt, ki ga je TAMI predstavila za razpis, sloni na močnem re-lansiranju dveh osnovnih poslovnih dejavnosti, in sicer storitev za turiste na ladjah za križarjenje in industrije velikih dogodkov in prireditev. Cilj dejavnosti na prvem področju je vzpostavitev turističnega huba za razvoj trga križarjen v centralni in vzhodni Evropi. Na področju velikih dogodkov in prireditev pa je predvidena močna nadgraditev kongresne dejavnosti in kulturnih dogodkov s posebnim ozirom na tiste, ki so povezani z morjem in z lokalnimi odličnostmi. Pomorska postaja in četrti pomol bosta kot sedeža te dejavnosti vključena v celovit projekt rekvificiranja obalnega dela mesta.

Relansiranje potniškega terminala oziroma družbe TTP bo potekalo po eni strani z močno internacionalizacijo dejavnosti (s posebno, a ne izključno pozornostjo za sosednje trge), po drugi pa s

prizadevanji za večjo privlačnost ponudbe, in to s ciljnimi akcijami za promocijo podobe Trsta kot pristana z bogato ponudbo turističnih, kulturnih, naturalističnih in enogastronomskih itinererjev.

Pristaniška oblast, ki je od včeraj 40-odstotna lastnica TTP, bo ta načrt podprla z vrsto infrastrukturnih del, za katere bo mogoče finančna sredstva črpati iz Integriranega načrta za vzdržni

urbanega razvoja (PISUS). V tem okvirju je Pristaniška oblast predlagala Občini Trst tri projektna ideje na področju križarjen in kongresov.

Prva zadeva urbano ureditev morskega dela tržaškega nabrežja, ki je javno dobro, z ureditvijo sprehajališča na delu med sedežem pristaniškega poveljstva in pomolom Sartorio.

Druga projektna ideja se nanaša na restavratorska dela na pomolu Bersagli, kjer bo obnovljen ne samo spomeniški del, ampak tudi mostovž za izkrcavanje in vkrcavanje ladijskih potnikov.

Treći projekt zadeva elektrificiranje pomola Bersagli, tako da bo ladjam zagotovljeno napajanje z zemlje, kot se to že dogaja v vseh večjih evropskih pristaniščih.

Pristaniška oblast je medtem nastopila pri podjetju, ki izvaja dela za ureditev skladišča št. 42 na pomolu Pomorske postaje. Ta morajo biti namreč dokončana pred poletjem 2012, tako da bo postaja nared za prihodnjo sezono ladijskih križarjen.

EVRO

1,3828 \$

+1,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

19. oktobra 2011

evro (povprečni tečaj)

valute	19.10.	18.10.
ameriški dolar	1,3828	1,3676
japonski jen	106,19	104,97
kitajska juan	8,8203	8,7262
ruski rubel	42,8700	42,8780
indijska rupija	67,9850	67,5500
danska krona	7,4455	7,4456
britanski funt	0,87495	0,87020
švedska krona	9,1245	9,1589
norveška krona	7,7350	7,7605
češka korona	24,873	24,925
švicarski frank	1,2428	1,2348
mazurski forint	295,80	298,40
poljski zlot	4,3351	4,3684
kanadski dolar	1,3981	1,4018
avstralski dolar	1,3402	1,3489
bolgarski lev	1,9558	1,9558
rumunski lev	4,3389	4,3525
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7055	0,7057
brazilski real	2,4280	2,4332
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,5637	2,5568
hrvaška kuna	7,4650	7,4715

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

19. oktobra 2011

1 meseč 3 meseč 6 mesečev 12 mesecev

LIBOR (USD)	0,24444	0,40583	0,59556	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,02000	0,04000	0,08667	-
EURIBOR (EUR)	1,367	1,578	1,782	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

38.480,77 €

-308,79

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

19. oktobra 2011

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	5,50	-0,90
INTEREUROPA	1,03	-1,24
KRKA	53,10	-0,00
LUKA KOPER	8,60	-2,27
MERCATOR	164,00	-2,44
PETROL	169,90	+2,97
TELEKOM SLOVENIJE	64,00	+4,92

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

19. oktobra 2011

delnica zaključni tečaj v € spr. v %

ABANKA	15,35	-
AERODROM LJUBLJANA	11,70	+0,00
DELO PRODAJA	21,00	-
ETOL	60,00	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,01	-
ISTRABENZ	2,00	-22,29
NOVA KRE BANKA MARIBOR	4,35	-5,37
MLINOTEST	3,30	-
KOMPAS MTS	7,50	-
NIKA	16,50	-
PIVOVARNA LAŠKO	12,65	-
POZAVAROVALNICA SAVA	5,35	-0,91
PROBANKA	10,24	-
SALUS, LJUBLJANA	270,00	-5,26
SAVA	22,50	+0,00
TERME ČATEŽ	179,00	-
ZITO	74,05	+0,04
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	12,99	+1,48

KRIZA - Predsednik vlade naj bi danes imenoval guvernerja (ali guvernerko?) Banke Italije

Napolitano pozval vlado, naj sprejme razvojni odlok

Berlusconi si je vzel še teden časa - Po prvih napovedih malo denarja in nekaj bizarnih norm

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj na slovesnosti ob imenovanju vitezov dela pozval »vsle družbenem sile, začenši z vlado, k izrednemu angažiranju za izhod iz težav, ki so pred očmi vsakogar«. Napolitano je izpostavil veliko zaskrbljenost. Opozoril je na brezposelnost in frustracijo mladih, kar ne opravičuje izbruhov nasilja, terja pa takojšnje ukrepanje. »Treba je podreti zid javnega dolga«, je še naglasil, »Italija pa potrebuje tudi nujne strukturne reforme, ki naj zagotovijo gospodarsko rast.« Predsednika skrbi pomanjkanje družbenih kohezije in daljnovidnih političnih izbir. »Nevarnost je, da nas predvollilna računica zapelje na stranpot, medtem ko bi morali pogumno gledati na dolgoročne skupne interese, kot so trdnost Evrope, svetovni razvoj in bodočnost mladih generacij.«

Cepav so ga televizijske kamere ujeli, ko je za trenutek zadremal med Napolitanovim govorom, se je Berlusconi delno odzval na najnovejši poziv in napovedal, da bo vlada prihodnji teden končno odobrila odlok za razvoj. Na namig novinarjev je Berlusconi pritrdir, da bo odlok najbrž vseboval možnost davčnega dogovora za davkopalcevce, ki imajo v teku postopek z davnico upravo. »Denarja ni, novih izdatnejših virov nimamo, rešiti moramo še nekaj problemov,« je dejal v pojasnili temu, da bo treba na odlok počakati še en teden.

Vlada je včeraj po vrhu premierja s Tremontijem, Letto, Alfanom in nekaterimi ministri neudarno posredovali javnosti še druge možne vsebine odloka. Tako naj bi za novogradnje uveludi načelo tihega privoljenja: če v 90 dneh ne bo utemeljene zavrnite, bo gradnja dovoljena. Nasprotno naj bi omehčali in posenostavili nadzor nad podjetji z omejevanjem birokratice in vsega, kar ovira podjetniške dejavnosti. Pomanjkanje javnih sredstev za investicije v infrastrukture naj bi krili z novim spodbudami za zasebne investitorje. Za največ 15 let naj bi jim priznali do 25% prihodkov davka IVA od delovanja infrastrukture, v katero so investirali.

Govori se tudi o obveznem zavarovanju stavb za primere naravnih katastrof. Norma, ki so jo v preteklosti že večkrat omenjali in je vsakič izzval val kritik, bi zvrnila na zasebnike premožensko tveganje za potrese, poplavne in druge ujme. Skratka, obvezna dajatev več za lastnike, ki pa bi se je gotovo veselile zavarovalnice.

Nadalej se omenja pospeševanje prodaje nepremičnin socialnovarstvenih ustanov, državnemu jamstvu na posojila za nakup stanovanja za mlade zakonce z delovno pogodbo za določen čas, poenotenje natečajev za zapošljevanje v javni upravi, uvajanje strožjih kazni za upravitelje hotelov in drugih turističnih ob-

jektov, ki kršijo predpise o prijavi gostov.

V odloku naj bi tudi določili, da bodo z letom 2013 šolska spričevala kot tudi druga sporocila šol in javne uprave posredovali le preko interneta, avtobusne vozovnice pa naj bi na domestile elektronske vozovnice. Kako bo ta sicer dobrodošla tehnološka modernizacija sploh mogoča spriča zaostalosti Italije v mrežnih povezavah, je še odprtvo vprašanje, ko vemo, da v odloku ne bo denarja za izdatnejše investicije. Še manj je jasno, kako bodo na gospodarski razvoj učinkovale nekatere bizarne norme v odloku, kot na primer določilo, ki bo estetistom dovoljevalo, da sami prepeljejo do sežigalcu »do 30 kg brizgalcek z butulinom, ki se uporablja za nabrekanje ustnic.«

Berlusconi je včeraj tudi napovedal, da bo danes končno imenoval Draghijevega namestnika na čelu Banke Italije. Imenu ni hotel izdati. Čeprav se v opoziciji Bersani in Cassini zavzemata za dosedanjega namestnika Saccamoni, je po ugibanjih komentatorjev favorit dosedanja član uprave Evropske banke Lorenzo Bini Smaghi. Sinoč pa se je pojalo tudi ime Annamarie Tarantola, vodilne funkcionske banke.

Predsednik Giorgio Napolitano med včerajšnjim nagovorom

ANSA

SEVERNA LIGA - Medtem ko stranko pretresa spor med Bossijem in veronskim županom Tosijem

Rimska sodnica za delo zaprla periferna sedeža ministrstev v Monzi zaradi protisindikalnega ravnana

RIM - Rimsko sodišče za delo je *de facto* ukinito periferna sedeža ministrstev za reforme in za posenostavitev zakonodaje v Monzi, za katera se je to poletje odločno zavzemala Severna liga. Rimsko sodnica za delo Anna Baroncini je namreč zamrznila veljavno zadevnih ustanovnih aktov zaradi protisindikalnega ravnana. Kaj se je zgodilo?

Sindikat uslužbencev pri predsedstvu vlade je vložil pritožbo na rimsko sodišče za delo, ker vlada ob ustanovitvi perifernih sedežev ministrstev ni predhodno zaslila sindikalnih predstavnikov, kot zahtevajo predpisi. Sodnica Baroncini je pritožbo sprejela, na pi so jo v povsem razveljavila ustanovnih aktov, ker bi to bilo kvečjemu v pristojnosti upravnega sodstva. Minister za posenostavitev zakonodaje Roberto Calderoli je kljub temu protestiral, češ da je sodnica prekoračila svoje pristojnost.

Nadlan je, da razsodba pomeni vsekakor udarec za Severno ligo, ki je odprtje perifernih sedežev ministrstev javnosti prikazovala kot velik dosežek federalizma in kot nekakšno indirektno priznanje Padanije. Prav zaradi tega se je o zadevi kritično izrazil predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je potem Padanijo večkrat označil kot protizgodovinsko publico.

Sicer pa do te razsodbe prihaja v nevhaležnem trenutku za Severno ligo. Baza vse teže prenaša vlad-

ni dogovor med Bossijem in premierjem Silvijom Berlusconijem. To se po drugi strani prepleta z notranjim bojem v stranki za Bossijevo nasledstvo, kot je prišlo do izraza na krajevnem kongresu Severne lige v Vareseju: privrženci stranke so prvič glasno protestirali proti Bossiju, ker je kot krajevnega šefa vsilil svojega zvestega privrženca.

Isto ozadje se skriva za sporom, ki je v teh dneh izbruhnil med Bossijem in županom Verone Flavijem Tosijem. Vodja Severne lige je prvega veronskega občana označil za »iztrebek« in ga obtožil, da je v stranki »privilekel cel kup fašistov«, kar po njegovih besedah »ne more dolgo trajati«. Bossija je, kot kaže, razjezilo dejstvo, da je Tosi v neki radijski oddaji deljal, kako se mnogim parlamentarcem Severne lige večkrat »obrača želodec«, kadar v parlamentu glasujejo ukrepe za rešitev premierja in drugih spornih pripadnikov vladne večine.

Toda Tosi ne popušča. Včeraj je obžaloval, da ga je na tak način napadel Bossi, kateremu, kot je sam dejal, dolguje župansko mesto. A pristavlja pa je, da izraža stališča, s katerimi se strinjajo mnogi privrženci Bossijeve stranke, in to tudi vodilni. S tem je namignil, da se prepoznava v stališčih notranjega ministra Roberta Maronija, ki je vse bolj kritičen do Berlusconija in ki se že kar odprtvo poteguje za Bossijevo nasledstvo.

Umberto Bossiju se strankina baza vse bolj upira

ANSA

RAZKRITJE - Predstavniki opozicije zahtevajo ministrov odstop

Sporni poslovnež Lavitola s Frattinijem na uradnem srečanju

RIM - Zaradi spornega poslovneža Valterja Lovitola je zdaj - poleg predsednika vlade Silvia Berlusconija - v težavah tudi zunanjji minister Franco Frattini. Dnevnik La Repubblica je v minulih dneh priobčil zapisi telefonskih pogovorov, iz katerega izhaja, da je direktor dnevnika Avanti! oktobra 2009 pritiskal na generalnega tajnika Farnesine, da bi mu omogočil srečanje z albanskim zunanjim ministrom Ilirom Meto med obiskom v Rimu.

Frattini je v izjavi za tisk zanikal, da bi se Lavitola z njim kdaj udeležil uradnih srečanj na ministerški ravni. Toda njegove besede je včeraj dokončno demantiral videoposnetek albanske televizije TCH, ki prikazuje, kako se Lavitola 21. oktobra 2009 pogovarja v Rimu z ministrom Frattinijem in Meto (na sliki).

Razkritje Republike je takoj odjeknilo na politični ravni. Načelnik skupine Italije vrednot v poslanski zbornici Massimo Donadi je v noti za tisk zatrdiril, da si Italija ne zasluži zunanjega ministra, ki laže in ki prejema povelja od spornega poslovneža, kot je Lavitola, ki je trenutno na begu v tujini. Po njegovem bi moral Frattini zadevo pojasnit v parlamentu oz. odstopiti.

Prav tako ostro se je odzval podpredsednik stranke Prihodnost in svoboda za Italijo Italo Bocchino, ki je zatrdiril, da se Frattini skupno z Lavitolo ukvarjal tudi z drugimi zadevami v Južni in Srednji Ameriki. Predstavnik Demokratske stranke Lapo Pistelli je dogodek označil za »hudega«, tajnik Socialistične stranke Riccardo Nencini pa je menil, da bi moral Frattini odstopiti, kot je nedavno naredil britanski zunanjji minister Liam Fox zaradi podobne afere.

Vlada napoveduje reze za manjšinske oddaje RAI

RIM - Vladni sekretar na predsedstvu vlade Paolo Bonaiuti napoveduje ostre proračunske reze za financiranje konvencij med vladom in RAI za radijske in televizijske oddaje v manjšinskih jezikih, skupno s slovenskim. To bi hudo prizadelo Radio Trst A in slovenske televizijske oddaje RAI deželnega sedeža za Furlanijo-Julijsko krajino. Bonaiuti je govoril celo o 50-odstotnem proračunskem rezu. Med prvimi je njegovo napoved ožigosal tržaški poslanec Demokratske stranke Ettore Rosato.

Bencinski črpalkarji napovedali 15 dni stavke

RIM - Upravitelji bencinskih črpalk bodo stavkali 8., 9. in 10. novembra. Tačko je včeraj sporočila enotna državna koordinacija bencinskih črpalkarjev, ki je pristavila, da gre za prve 3 od 15 dni stavke, ki se bodo zvrstili v prihodnjih treh mesecih. Stavka bo zajela bencinske črpalke bodisi na navadnih cestah bodisi na avtocestah. Kot beremo v sporočilu za javnost, so se upravitelji bencinskih črpalk odločili za stavko, da bi na tak način najodločnejše protestirali proti vladni, ki je izpolnila večkrat sprejetih in potrjenih obvez za ureditev tega sektorja. V sporočilu je še rečeno, da je trenutno na robu propada 25 tisoč malih distribucijskih podjetij, ki skupno zaposlujejo okrog 140 tisoč ljudi.

Industrijska proizvodnja avgusta poskočila

RIM - Industrijska proizvodnja je letošnjega avgusta poskočila za 4 odstotke v primerjavi z julijem ter za 12 odstotkov v primerjavi z avgustom 2010. Tako ugotavlja osrednji statistični zavod Istat, ki pristavlja, da je italijanska industrija avgusta zabeležila pozitiven premik tudi pri naročilih: ta so v primerjavi z julijem narasla za 5 odstotkov, v primerjavi z avgustom 2010 pa za 10,5 odstotka.

Sicer pa Istat vabi k previdnosti pri ocenjevanju teh podatkov. Avgust je pač mesec dopustov in dovolj je že nekaj dni dela več, pa se to v statistiki močno pozna. Za ocenjevanje trenda bo treba počakati na podatke za september.

DOLINSKA OBČINA - Sporočilo županje Premolinove med sinočnjo občinsko sejo

V Boljuncu bodo 12. novembra uradno odpli »novo Gorico«

Odbornico Sormani izključili iz skupine Občani za Dolino, a ostaja v občinski upravi

Dolinska občinska uprava bo v soboto, 12. novembra predala namenu obnovljeni trg v Boljuncu. Tako je med sinočnjo občinsko sejo napovedala dolinska županja Fulvia Premolin. Poudarila je, da so dela v zaključni fazi, čez dobre tri tedne bo »nova Gorica« tudi uradno zaživel.

Na trgu so uredili številna parkirišča. Na dnevnem redu sinočne seje je bil tudi odlok o vzpostavljivosti parkirišča proti plačilu na Gorici. V bistvu: kdor naj bi tam parkiral, bi moral plačati parkirino. Občinska skupščina pa sklepa ni odobrila. Na predlog odbornice za promet Elisabettu Sormani je bil preložen na poznejši datum. Odbornica je preložitev opravljila z dejstvom, da je občinski odbor odobril sklep (ki bi ga moral občinski svet še potrditi) v njeni odštonosti. Ker pa je prav ona pristojna za promet in namerava predložiti nekaj popravkov in sprememb k besedilu odloka, je zahtevala odložitev razprave, kar je skupščina z glasovi levosredinske večine, Zelenega Rossana Bibala in ligarja Sergia Rudinija tudi sprejela.

Sormanijeva je bila že prej v središču pozornosti občinskega sveta. Vodja Ljudstva svobode Roberto Drozina je hotel izvedeti, kaj se z njo dogaja. Politično, seveda. Kajti: Sormanijeva je bila na občinskih volitvah izvoljena na listi Občanov za Dolino, po spomladanski izvolitvi v pokrajinski svet pa jo je njenata stranka - ocitno zaradi nekaterih notranjih razprtij - izključila iz skupine. Drozina je hotel izvedeti, ali je še predstavnica Občanov za Dolino, ali se je vključila v mešano skupino, ali pa je ustanovila novo lastno skupino.

Sormanijeva mu je odgovorila, da je »zelo vedra,« in da v dolinskem občinskem svetu »predstavlja volilice, ki so ji zaupali svoj glas.« »Skupina me je izključila, a to je problem skupine. Skupina je tista, ki mora odgovarjati volilcem, jaz ostajam na svojem mestu,« je ocenila, in napovedala, da že snuje novo skupino, in sicer s tistimi, ki so jo podprli.

Na začetku seje je županja Fulvia Premolin poročala o opravljenih delih in delih v teku. Obnovitvena dela po-

slojpa nižje srednje šole Simona Gregorčiča v Dolini so v polnem teku, po predvidevanjih naj bi jih zaključili celo tri mesece pred iztekom pogodbene roka.

Prav včeraj se je prvič sestala komisija za ocenjevanje prispelih ponud za ureditev vodotokov. Financiranje deželne uprave znaša 800 tisoč evrov. Dela naj bi bila oddana v zakup decembra, začela pa naj bi se v prvih mesicih prihodnjega leta.

S sredstvi civilne zaščite bo urejen podporni zid v Krogljah. Ta teden je izvajalec začel z delom, pogodbeni rok za zaključek del zapade 7. februarja prihodnje leto.

Sred novembra se bodo začela dela za obnovo dvorane in odra gledališča Franceta Prešerna v Boljuncu. Predvidoma naj bi jih zaključili v prvi polovici februarja.

Občinska uprava je poskrbela tudi za posodobitev zbirnega centra za odpadke. Dela so se zaključila en mesec pred zapadlostjo pogodbene roka, »vendar je treba par stvari še birokratsko urediti,« je dodala Premolinova, ki je tudi spomnila, da je občina prejela bronasto kolajno za civilne zasluge. Izročili jo bodo v soboto, 5. novembra dopoldne pred občinskim spomenikom padlim ob prisotnosti tržaškega prefekta.

M.K.

Elisabetta Sormani KROMA

BOLJUNEC - Okrogle miza ob 20. obletnici osamosvojitve

»Samostojna Slovenija in kasnejši mednarodni uspeh so bile le sanje«

Ob 20. letnici osamosvojitve Slovenije je kulturno društvo v Boljuncu preredilo okroglo mizo. Sogovorniki so poudarili, da sta bila osamosvojitev in mednarodna uveljavitev Slovenije zgodovinski prelomnici, o katerih se je malo prej le sanjalo.

Mladinski Dom Boljunc je počastil 20. rojstni dan države Slovenije z gosti Sergijem Pahorjem, Milanom Gregorčičem in Tinom Mamićem. Po uvodu Adama Selja na diatonični harmoniki z venčkom slovenskih, ruskih in judovskih narodnih melodij je istrski publicist in ekonomist Milan Gregorčič orisal obdobje razpadanja Jugoslavije in rojstva neodvisne Slovenije. Znani kulturni delavec in časnikar Sergij Pahor je poudaril, da zarači helsiške pogodbe o trajnih mejah v Evropi nihče ni verjel v osamosvojitev. Omenil je le pokojnega geografa in diplomata Matjaža Puca, ki mu je nekaj let pred dogodkom v Rimu napovedal osamosvojitev. Gregorčič pa je pripovedoval, kako so bili v tistih prelomnih mesecih

čez dan in službi, zvečer so imeli na polskrivena srečanja in ustanovne sestanke novih demokratičnih političnih strank, ponoči pa so leplili plakate z demokratičnimi gesli.

Gregorčič je z zgodovinskega vidišča orisal, kako je do sprememb prišlo. Zaradi razmer v Srbiji in srbskega voditelja Slobodana Miloševića, velike inflacije in poskusa poenotjanja kulture je prišlo do plebiscita, je dejal. »Na žalost ugotovljamo, da Slovenija ni znala ekonomsko izhajati iz nove situacije. Izkazal se je velik pohlep slovenskih menedžerjev, ki so brezvestno razpolagali z bivšim nacionaliziranim imjetjem. Dve desetletji samostojnosti sta pokazali, kako velika korupcija vlada v državi,« je ocenil Gregorčič.

»Slovenija je bila do leta 2008 zgodba o uspehu. Uresničile so se sanje, ki si jih nismo niti izreči upali. A nato so se sanje spremenile v nočno moro. Slovenija se je po gospodarskih razvojnih kazalcih bližala evropskemu povprečju, se-

daj pa je začela zaostajati,« je menil časnikar in zgodovinar Tino Mamić. Po njegovih besedah se je slovenska demokracija najbolj razvila na področju politične svobode, veliko manj pa na področju sodstva in gospodarstva. »Najmanj demokracije je v slovenskih medijih. Slovenija je edina država v EU, ki ne premore niti enega samega desnosredinskega dnevnika,« je dejal. Opozoril je tudi na pomen padca meje, ki pa ostaja še vedno trdna v glavah. Zato se sprašuje: »Primorska nima niti ena založbe, v zamejstvu pa so štiri. Zakaj se ne bi razširile tudi čez mejo?« Zakaj se Primorske novice in Primorski dnevnik ne povezujeta? Zakaj se Novi glas ne bi razširil čez mejo?«

Pahor je še opozoril, da je v Sloveniji, ki se pripravlja na volitve, volilna udeležba vse nižja. Gregorčič je kot vzrok navedel tudi neangažiranost kristjanov v politiki in na volitvah. Petdeset let so bili kristjani odtujeni iz političnega sistema, posledice pa so še vedno vidne, je ocenil.

OPĆINE - Soglasno proti zaprtju pomembne didaktične in naravoslovne strukture

Vzhodni Kras v bran centra v Bazovici

Rajonski predsednik Marko Milkovič pisal deželnemu predsedniku Renzu Tondu in odborniku za kmetijstvo Claudiu Violinu in ju pozval, naj uprava zagotovi obstoj centra

MARKO MILKOVIČ
KROMA

teka od Doline Glinščice, se z novo ko-

lesarsko stezo na trasi zgodovinske železniške proge Trst-Hrpelje vzpone na kraško planoto, in se mimo didaktično-naravoslovnega centra nadaljuje po opremljeni poti za slepe, poimenovani po Josefu Resslu, ki jo bodo podaljšali do zgodovinske kobilarne v Lipici, domovini svetovno znanih lipicanov in sedežu umetnostne galerije znanega krajevnega likovnega umetnika Avgusta Černigoja.

Rajonski predsednik je nadalje spomnil, da je v neposredni bližini bazovskega centra cela vrsta edinstvenih naravnih in kulturnih znamenitosti: ja-

Didaktično-naravoslovni center v Bazovici KROMA

kal v finančno plat zadeve: s preselitvijo petih gozdnih straž, ki vodijo center v Bazovici bi prihranili le kapljico v morju deželnega proračuna, povzročili pa bi permanentno škodo ozemlju, ki je edinstveno na svetu.

Na podlagi teh neizpodbitnih dejstev in danosti je vzhodnokraški rajonski svet preko svojega predsednika pozval deželnega predsednika Tonda, od-

bornika Violina in ostale člane deželne vlade, naj se premislijo in naj zagotovijo nadaljevanje delovanja didaktičnega in naravoslovnega v Bazovici. »ponos našega ozemlja in nezamenljivi element za njegov prihodnji razvoj na turističnem, naravoslovjem in kulturnem področju.« Skratka: center v Bazovici je treba ohraniti, kvečjemu ga še nadalje okrepliti. M.K.

POPIS - V tržaški občini so zdaj le na Opčinah, v Rojanu in pri Sv. Ivanu

Slovenski vprašalniki so, toda ni dovolj slovenskih popisovalcev

Zaščitena območja niso popolnoma krita - Rešitev morda prihodnji teden

Raznašanje vprašalnikov v slovenškem jeziku za 15. popis prebivalstva zavoda Istat je v tržaški občini v polnem teku. Vprašalnike v slovenščini raznašajo občinski popisovalci na območjih, ki jih dolgača zaščitni zakon 38/01. Kdor ne biva na zaščitenih območjih, ali pa ne bo dobil obvestila Istata lahko dvigne vprašalnik v slovenščini v ustrezem občinskem središču, ki jih je v tržaški občini sedem. V teh središčih je mogoče tudi izročiti izpolnjene vprašalnike, če se ne odločimo za njihovo izročitev v poštnih uradilih, neposredno popisovalcem ali pa na spletu. V občinskih središčih nudijo seveda popisovalci tudi pomoč pri izpolnjevanju vprašalnikov. Toda to - vsaj zaenkrat - ne velja za vse občane slovenske narodnosti.

V nekaterih občinskih središčih, na katere se morajo obrniti občani glede pač na lastno bivališče, namreč ni popisovalca z znanjem slovenskega jezika. Dva t.i. koordinatorja z znanjem slovenščine sta zaposlena v občinskem centru na Opčinah, druga dva popisovalca pa sta v središčih v Rojanu oziroma pri Sv. Ivanu. Središče na Opčinah je namenjeno za prebivalce zahodnega in vzhodnega Krasa, tisto v Rojanu je za Rojan, Greto, Barkovlje, Kolonjo in Škorkljo in center pri Sv. Ivanu je za Sv. Ivan, Lonjer, Kjad in Rocol. Toda s tem ni zagotovljeno kritje vseh območij, ki jih predvideva zaščitni zakon.

Na osnovi zakona bodo vprašalnike v slovenškem jeziku prejeli poleg občanov v kraških predelih tudi pri Sv. Ivanu, v Lonjerju, v Rojanu, na Greti, v Barkovljah, na Katinari in v Škednju. Vendar se bodo morali prebivalci Katinare za karkoli obrniti na središče v Ul. dei Macelli, tisti iz Škednja pa na center v Ul. Valmaura. Ti dve občinski središči ne razpolagata s popisovalcem z znanjem slovenskega jezika. Kako lahko torej občan, ki potrebuje pomoč pri izpolnjevanju slovenskega vprašalnika, dobti pomoč v občinskem središču, v katerem ni nikogar z znanjem slovenskega jezika?

Obrnili smo se na občinsko upravo in kaže, da bodo stvar, čeprav z zamudo, rešili. Voda občinskega urada za popis Milvia Chersi nam je povedala, da enostavno razpolagajo s premajhnim številom popisovalcev z znanjem slovenskega jezika in da sicer sploh primanjkujejo popisovalci. Zdaj je namreč na delu okrog 60 popisovalcev, medtem ko jih potrebujejo vsaj 134. Zato je občinska uprava tudi razpisala ponovni natečaj in so selekcije v teku v teh dneh (preferenčni pogoj je vsekakor znanje slovenščine). Ravno včeraj je opravilo selekcijo tudi nekaj oseb z znanjem slovenščine. Chersijeva je izrazila upanje, da bodo

Pomoč v slovenškem jeziku nudijo tudi v občinskem središču v Rojanu

KROMA

uspešno opravile selekcijo. Občinska uprava naj bi v tem smislu prihodnji teden zapislila 70 do 80 novih popisovalcev, tiste z znanjem slovenščine pa bo primerno namestila v občinskih središčih, torej tudi v tistih za Katinaro in za Škedenj. Kaj pa do takrat, ali če gre kaj narobe? V tem primeru se lahko občani obrnejo na referenčni center, v katerem jih bodo spravili v stik s koordinatorjem na Opčinah ali popisovalcem v Rojanu oz. pri Sv. Ivanu, je povедala Chersijeva. Z njimi bodo lahko tudi določili sestanek.

Sicer so občinska središča v tržaški občini tako razporejena: za zahodni in vzhodni Kras je središče na Opčinah v rekreatoriju Fonda Savio (Ul. Doberdò št. 20/4, v pritličju; za zdaj brez telefona). Za Rojan, Greto, Barkovlje, Kolonjo in Škorkljo je središče v občinskih izpostavlji na Trgu Roiano št. 3 (pritličje, tel. št. 040412248). Občinska izpostava je zaradi tega začasno zaprta. Za Sv. Vid in Staro mesto je središče v Ul. Combi št. 13 (pritličje, tel. št. 0409852936, 0409852937). Za Sv. Ivan, Lonjer, Kjad in Rocol je središče na sedežu rajonskega svetova pri Bošketu na Sv. Ivanu (Rotonda del Boschetto št. 6, drugo nadstropje, tel. št. 0409852938 in 0409852939). Za rajona v novem mestu in pri novi mitnici je središče v Ul. Genova št. 6 (pritličje, tel. št. 0406754615 in 0406758013). Za Sv. Jakob, Škedenj in Čarbolo je središče v Ul. Valmaura št. 2 (pritličje, tel. št. 0409852935 in 0409852944), za Katinaro, Valmauro in Naselje sv. Sergija pa bo središče v Ul. dei Macelli št. 3 (pritličje, tel. št. 0409852934 in 0409852943). Vsa središča

so odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure in ob sobotah od 8.30 do 13.30.

Sicer je mogoče vprašalnike, tudi v slovenščini, izpolniti na spletni strani <http://censimentopopolazione.istat.it>. V ustreznih polja je treba napisati davčno kodo in geslo, natisnjeno na vprašalniku, ki ga smo ga ali ga bomo prejeli na dom. Pri-

kazala se bo stran, na kateri bodo vsa navodila. Na tej bo tudi lahko izbrali jezik, v katerem nameravamo izpolniti vprašalnik, in sicer v italijanščini, v slovenščini ali v nemščini. Izpolnjevanje vprašalnika na spletu je vsekakor mogoče večkrat prekiniti in nadaljevati v naknadni fazi.

Aljoša Gašperlin

UNIJA ISTRANOV O POPISU 2011

»Ezuli, pozor na skrajneže s Krasa in iz Slovenije«

Tudi pri tem popisu, kot v preteklih, se za istrske beguncine in za begunce z Reke in Dalmacijo postavlja vprašanje navedbe kraja rojstva. Upoštevajoč sedanjo situacijo bi morali ezuli napisati, da so rojeni v Sloveniji oziroma Hrvaški. Dejansko tisti, ki so rojeni v Istri med 10.9.1919 in 15.10.1947, bodo lahko navedli, da so rojeni v Italiji, tisti, ki so rojeni po 16.9.1947 ali pred 1919 pa lahko napišejo, da so rojeni v občini v tujini, ki je sedaj del Slovenije ali Hrvaške. Izjema so tisti, ki so v tem obdobju rojeni v nekdanji Coni B, ki bodo morali menda obvezno nавesti, da so rojeni v Sloveniji in Hrvaški.

Da bi »olajšal« delo istrskim beguncem je državni statistični zavod Istat objavil seznam občin v Istri, Reki

in Dalmaciji, ki so nekoč sodile pod Italijo. Do tukaj nič novega, bolj sporno pa je dejstvo, da seznam Istat vsebuje tudi občine nekdaj pokraj in Trst in Gorica, ki si jih je po Rapalski pogobi prisvojila tedanja kraljevina Italija. V teh krajih niso nikoli prebivali ezuli.

Združenje Venezia Giulia-Dalmazia poziva svoje člane, naj na popisni poli dosledno navedejo, da so rojeni v Italiji. Isto poziva Unija Istranov Massimiliana Lacote, njen apel pa je prejet s polemiko. Unija namreč pravi, da ezuli tvegajo goljufijo, zato naj bodo zelo pozorni, saj bi njihova proglasitev za Jugoslovane gotovo izkoristile skrajne slovenske sile. »Gre za sile s Krasa in iz Slovenije, ki bi želele prikazati drugačno etnično podobo Trsta«, pravi Lacota.

TRŽAŠKO SODIŠČE - Izvedenec govoril o učinkih teh snovi

Prodajalka pametnih drog nedolžna Ni vedela, da je kadilo prepovedano

Predvsem mladi uživalci drog si tudi v Trstu pogosto priskrbijo neobičajne, navadno sintetične substance, ki so dokaj nove in jih torej zaenkrat še niso prepovedali. T.i. pametne droge (»smart drugs«) najdemo na svetovnem spletu ali pa v specializiranih trgovinah, ki jim pravijo smart shops. Najbolj znana tovrstna prodajalna v Trstu je The Breeder v Ulici Madonnina, kjer lahko kupimo semena, priporočke za gojenje rastlin in vrečke s snovmi eksotičnih imen, kot so npr. »jamajski duh«, »jukatanski ogenj« in razni »bonsaji«. Upraviteljico trgovine, 41-letno Monico Cassotta, so včeraj oprostili obtožbe prodaje droge.

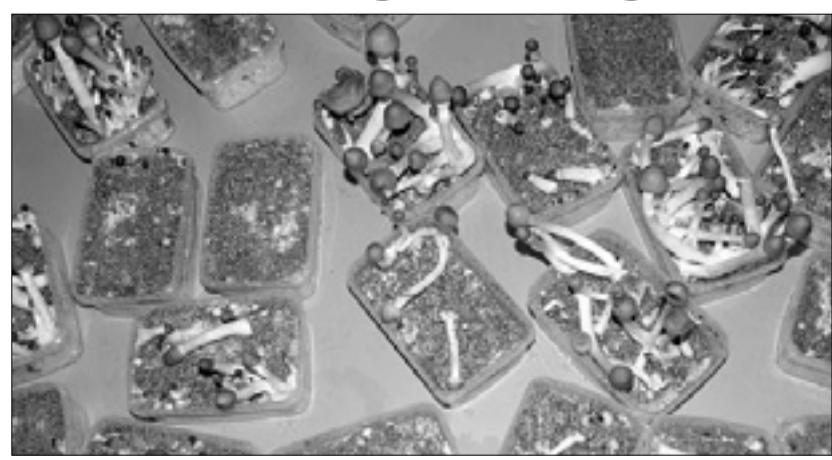
Tržaški sodnik Enzo Truncellito je izrekel oprostilno sodbo, ker ni storila kaznivega dejanja. Lani je trgovko spravil v težave policist v civilu, ki je v trgovini kupil nekaj tovrstnih snov, med drugim tudi majhno količino »afganistskega kadila«. V laboratoriju so potrdili, da snov v tej vrečki vsebuje analgetik JWC-018, ki ga je italijansko ministrstvo za zdravje junija 2010. poldrugi mesec pred zasegom, vneslo v seznam prepovedanih substanc. Ostale snov v trgovini so se na črnem seznamu znašle nekaj mesecov pozneje, tako da je bila njihova prodaja lani še zakonita.

Med zadnjim obravnavo sta tožilka in odvetnik obrambe zaslala prof. Franca Tagliari, sodnega zdravnika iz Verone, ki je analiziral zasežene snovi. Razložil je, da je tovrstnih sintetičnih drog neto in vsakršen poskus, da bi jih predlagali za farmacevtsko rabo, se je izjavil. Njihovi učinki večinoma močno spominjajo na psihoaktivno snov konoplje THC. Le-te je v marihuani čedalje več, ker je gojenje selektivno, lahko pa najdemo tako lahko marihuano z enim

odstotkom THC-ja kot tudi močno z več kot desetimi odstotki psihoaktivne snovi, je povedal Tagliari. THC-ju podobni kemični analgetik JWC-018 (ena izmed tolikih komercializiranih snov) ima halucinogene in pomirjevalne učinke, v bistveno manjši meri blaži bolečine. V »afghanistanškem kadilu« je to snov samo za 1,41 odstotka, pri tem pa velja izpostaviti, da so sintetične snovи v primerjavi z naravnimi močnejše. Bonsaji in podobni proizvodi so med najstniki precej razširjeni, kdaj pa kdaj se tudi zgodi, da se uživalec počuti slab. V Trstu so nekaj mladoletnikov letos odpeljali na zdravljenje v bolnično Burlo Garofolo.

Po oprostilni sodbi je odvetnik obrambe Luca Maria Ferrucci pojasnil, da se omenjena sintetična snov znašla na ministru črem seznamu samo pol drugi mesec pred zasegom, njegova stranka pa tedaj še ni mogla točno vedeti, kaj prodaja oziroma da je v eni izmed vrečk v trgovini nezakonita snov, saj še samim oblastem to ni vedno zelo jasno. Država vseskozi tekmuje s proizvajalcem novih drog in zasegi se (tudi v Ulici Madonnina) vrstijo kot na tekočem traku. Za Monico Cassotta pa se težave niso končale. Policia je oktober 2009 odkrila, da je celo svoje stanovanje pri Sv. Vidu spremenila v rastlinjak s konopljo. Primer bo v prihodnje obravnavalo prizivno sodišče.

Med obravnavo pa je prof. Tagliari med drugim omenil zanimivo dogajanje v ameriškem državnem inštitutu za čezmerno uživanje drog NIDA, ki ima sedež v zvezni državi Maryland. To je edini inštitut na svetu, ki svoje študije o prepovedanih drogh sniže na delu s plačanimi prostovoljci, ki na sebi preizkušajo učinkove mamil. (af)

V svojem stanovanju v Ulici Monte Peralba na Judovcu (Altura) je 25-letni S. L. skrbno gojil halucinogene gobice. Da bi sporam zagotovil zadostno mero vlage, je plastične posodice spravil v vrečke z vodo. Gobe vrste psilocybe cubensis (poznane so tudi z imenom San Isidro) so na seznamu prepovedanih drog, mladeničev »psihično« gojišče pa ni bilo po-

vsem neopazno. Stanovanje so naposled preiskali karabinjerji tržaškega operativnega oddelka, ki so zasegli kar tri kilograma gobic (**na sliki**). Mladega moškega, ki ne dela in ne študira, so pridržali in prijavili zaradi posedovanja droge z namenom razpečevanja. Pred kratkim so karabinjerji odkrili rastlinjak s konopljijo v Rojanu, finančni stražniki pa enega v Lonjerju. (af)

Dneva odprtih vrat na tržaški univerzi

Na Univerzi v Trstu bosta danes in jutri potekala tradicionalna dneva odprtih vrat, namenjena orientaciji in pomoči študentom pri izbiro univerzitetnega studija. Pobuda, ki jo koordinira univerzitetna služba za orientacijo, bo potekala na posameznih fakultetah, ki so za to priložnost priviale vrsto pobud, namenjenih višnjim srednjim šolam.

Precej prostora bo namenjenega po glabljanju didaktične ponudbe in pojasnjevanju dvomov: tako se bodo zvrstili predavanja, simulacije, eksperimenti, obiski laboratorijev, služb in struktur univerze, obiskovalci pa bodo prejeli tudi informacije o sprejemnih izpitih. Informacije o pobudi so na voljo tudi na spletni strani <http://www2.units.it/orienta/portea-perte20112/>.

Danes knjiga, jutri nagrada Mattador

Mladim od 16. do 23. oziroma 30. leta starosti je posvečena mednarodna nagrada za filmski scenarij Mattador, ki so jo letos že tretjič razpisali v spomin na mladega Mattea Caenazza. Prerano umrl ljubitelj filma je med svojim univerzitetnim študijem preučil kinematografske sete v Furlaniji-Julijijski krajini, zato bodo danes ob 18.30 v knjigarni Minerva (Ulica san Nicolò 20) predstavili njegovo posthumno publikacijo, ki jo je izdala tržaška univerza. Že ob 16.30 bo v knjigarni predaval scenarist Andrea Magnani in vsem interesentom predstavil skrivnosti pisana scenarijev. Jutri pa bodo v gledališču Miela predstavili tretjo izvedbo mednarodne nagrade Mattador. Od 18.30 se bodo na prireditvi, ki jo bo vodil novinar Pierluigi Sabatti, zvrstili posnetki in izkušnje lanskih finalistov. Predstavili bodo tudi postopek nastajanja kratkometražnega filma Dirty Tony, ki so ga posneli po scenariju lanske zmagovalke Danièle Ciavarelli. Sledil bo koncert, ki ga bodo izobilovali Orchestra di mueto accordo, Massaria, I figli di Puff e The Freebirds.

Pri Fernetičih prijeli roparja in ugrabitelja

Že leto dni so ga iskali zaradi dokončne odsodbe na zaporno kazen, v torek zvečer ga je pri Fernetičih prijeli tržaška mejna policija. 42-letni romunski državljan V. G. bo moral prestati štiri leta in šest mesecev zaporne kazni zaradi ugrabitve, ropa in povzročanja telesnih poškodb, vsa dejanja je zagrešil v Perugi. V torek je sedel v romunskem linjskem avtobusu, s katerim je potopal v Lizbono v Bukarešto. Tik pred slovensko mejo pa ga je ulovila policija.

GLEDALIŠČE VERDI - Huda finančna kriza opernega gledališča

»Pravi recept ne obstaja, obstaja le zdrava pamet«

Nov komisar je Claudio Orazi, njegov namestnik Paolo Marchesi

Tržaško operno gledališče Verdi, eno najstarejših v Italiji, se nahaja v hudi finančni stiski. Njegove blagajne bremeni kar triindvajset milijonov evrov primanjkljaja, ki resno ogroža njegovo delovanje, zato so si že več tednov sledile govorice o izredni komisarski upravi.

Gоворice so bile včeraj potrjene. Upravni svet fundacije gledališča, kateremu predseduje župan Roberto Cosolini, bo v kratkem prekinil svoj mandat, upravljanje gledališča bosta prevzela komisar Claudio Orazi in njegov namestnik Paolo Marchesi. Prvi je bil v preteklosti umetniški vodja raznih italijanskih gledališč in vodja Fundacije Arena di Verona, drugi pa je v tržaških gledaliških krogih dobro poznani, saj je bil v sezoni 2009-2010 izredni komisar Slovenskega stalnega gledališča in ga je z odvetnikom Andrejem Berdonom uspešno »prepeljal« v mirnejše vode. Danes je Marchesi član tudi novega upravnega sveta SSG, v katerem zastopa Občino Trst.

»Uradnega imenovanja sicer nimam še v rokah, a sem bil o njem obveščen,« nam je v krajšem telefonskem pogovoru včeraj pojasnil Marchesi. »Položaj Verdijevega gledališča pa žal zelo dobro poznam in je s finančnega vidika zelo hud,« pravi tržaški komercialist, ki od leta 2000 sedi tudi med nadzorniki tržaškega opernega gledališča. »Težko je kriti fiksne stroške, če ti vlada krči finančna sredstva ... Premoženjski primanjkljaj, ali drugače rečeno razlika med aktivo in pasivo, znaša triindvajset milijonov evrov.«

Marchesi pravi, da komisarja Orazija osebno ne pozna, komaj bo imenovanje tudi formalno urejeno, pa bo

Paolo Marchesi
je bil tudi izredni
upravitelj SSG

KROMA

sta od upravnega sveta prevzela vodenje gledališča.

»Vsako gledališče je kot podjetje: poskusiti moraš razumeti pogoje, v katerem deluje in poiskati najboljšo rešitev. Tako kot v primeru slovenskega gledališča, moramo biti tudi v Verdiju pozorni, da ne porazgubimo njegovega premoženja, ki je ogromno. Pravi recept pa ne obstaja, obstaja le zdrava pamet. In velika skrb za uslužbence. Zato sem sprejem do funkcijo, ki jo opravljam na prostovoljnji ravni: ker verjamem, da bi bila izguba premoženja, s katereim razpolaga Verdi, za mesto pravi samomor.« (pd)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 20. oktobra 2011

IRENA

Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 18.11
- Dolžina dneva 10.44 - Luna vzide ob 24.41 in zatone ob 14.30.

Jutri, PETEK, 21. oktobra 2011

URŠKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15 stopinj C, zračni tlak 1019,9 mb raste, vlaga 79-odstotna, veter 7 km na uro severo-vzhodnik, nebo oblačno, more je razgibano, temperatura morja 18,3 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 22. oktobra 2011

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Korzo Italia 14 (040 631661), Oširek Vardabasso 1 (040 766643), Žavljie - Ul. Flavia 39/C (040 232253).
Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Oširek Vardabasso 1, Ul. Giulia 1, Žavljie - Ul. Flavia 39/C. Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1 (040 635368).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »I tre moschettieri«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »A Dangerous Method«.

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15

»Ex-amici come prima«; 20.00, 22.00 »Final destination 5 - 3D«; 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Abduction«; 15.45, 17.50 »I Puffi«; 16.30, 19.05, 21.40 »I tre moschettieri 3D«; 20.00, 22.15 »I tre moschettieri«; 16.30, 19.00, 21.30 »Amici di letto«; 16.35, 19.10, 21.45 »This must be the place«; 16.00, 18.00 »Arietty«.

FELLINI - 16.45, 18.45, 20.45 »Jane Eyre«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15 20.15, 22.15 »This must be the place«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 19.15 »Terraferma«; 17.45, 20.45, 22.15 »Carnage«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 17.45, 19.15, 20.45, 22.15 »Il villaggio di cartone«.

KOPER - KOLOSEJ - 20.30 »Huda učiteljica«; 16.30, 18.30 »Johnny English 2«; 20.20 »Kateri je pravi?«; 16.40 »Medvedek Pu«; 18.10 »Priatelja same za seksc«; 19.40, 21.50 »Trije mušketirji 3D«; 16.00, 17.50 »Winx club: Čarobna pustolovščina 3D«.

KOPER - PLANET TUŠ - 21.00 »Dekliščina«; 16.05, 18.20, 20.40 »Johnny English 2«; 15.50, 17.45 »Medvedek Pu (sinhro.)«; 18.35 »Lahko noč, go-sodična«; 16.15, 21.00 »Kateri je pravi?«; 15.10, 16.00, 17.10, 18.00 »Winx club 3D (sinhro.)«; 19.20, 20.00, 21.50 »Trije mušketirji«; 16.40 »Winx club (sinhro.)«; 19.25, 21.25 »Paranormalno 3«; 19.10, 21.30 »Kužna nevarnost«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cowboys & Aliens«;

jidilin in INFO: www.triesteturismo.net

Društvena gostilna

GABROVEC

tel. 040 229168

skupaj s krožkom Fotovideo Trst 80

vas vabi na otvoritev fotorazstave

Oreh - Alenka Petaros

Petek, 21. oktobra, ob 18.30

Vabiljeni na predstavitev letošnjega jedilnika

Zapro ob nedeljeb zvezcer in pondeljkih

18.20, 22.15 »Ex: Amici come prima«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Amici di letto«; 20.15 »Final Destination 5«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La pelle che abito«; Dvorana 4: 16.40 »I Puffi«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 19.50, 22.00 »This must be place«; Dvorana 2: 18.00, 20.00 »Amici di letto«; 22.15 »Final destination«; Dvorana 3: 17.30, 19.40, 22.00 »I tre moschettieri 3D«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.10 »Cowboys & Aliens; Dvorana 5: 17.45, 20.00, 22.10 »A dangerous met-hod«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so začasne zavodske lestvice 3. pasu slovenskih šol v tržaški in goriški pokrajini objavljene od 17. oktobra. Rok za morebitne prizive je 10 dni. Kandidati, ki so oddali prošnjo na italijanskih šolah v Trstu, so vezani na termin, ki je za te šole določen do 24. oktobra.

NA ZAVODU ŽIGE ZOISA bo v torek, 25. oktobra, ob 17.30 srečanje razrednikov s starši dijakov. Po pogovoru o stanju v razredu bodo volitve v razredne svete. Ob 18.30 bo staršem predaval dr. Majda Cossutta na temo »Nevernosti ugriza klopa« in »Mononukleoza - znaki bolezni in njene posledice«. Računamo na polnoštevilo udeležbo!

Izleti

AVTOBUSNI IZLET SPDT NA SLIVNIKO Mladinski odsek SPDT organizira v nedeljo, 23. oktobra, avtobusni izlet na Slivnico za družine in za društvene člane. Odhod v nedeljo, 23. oktobra, ob 8. uri s Trga Oberdan in ob 8.20 izpred hotela Danav na Opčinah. Vračali se bomo po isti poti. Skupno bomo hodili slabe štiri ure, pot je lahka in primerna za vse. Povratek v Trst, je predviden med 17. in 18. uro. Informacije na tel. št. 338-4913458 (Franc), 338-5953515 (Katja) ob večernih urah ali na mladinski@spdt.org. Obvezna prijava do danes, 20. oktobra.

60-LETNIKI POZOR! Praznovali bomo na izletu 19. novembra. Za vpisino je čas do 25. oktobra v trafiki v Dolini in pri Renatu (za Kras) na tel. št. 349-656004.

KLUB PRIJATELJSTVA prireja v četrtek, 27. oktobra, izlet v Čedad z ogledom zanimivosti mesta in v Gonars. Vpisovanje do zapolnitve mest. Informacije na tel. št. 040-225468 (Verica). Vabiljeni!

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE K. FERLUGA prireja v nedeljo, 30. oktobra, tradicionalni jesenski izlet na Koroško. Obiskali bomo Celovec, Gospo Svetu, Vrbsko jezero, ob povratku pa še Radovljico. Odhod iz Milj ob 7. uri, povratek domov v večernih urah. Informacije in vpisovanja na tel. št. 040-271862 (Vesna) ali 349-6181290 (Zvezda) ob uri kosila.

SPDT priredi v nedeljo, 13. novembra, martinovanje v Gorjanskem, zbirališče v večnamenski dvorani (nasproti cerkve) ob 9.30. Predviden je pohod po kraški planoti (približno 3 ure hode), sledi družabnost ob peki kostanjev. Prijave do 10. novembra: Livio 040-220155, Katja 338-5953515 za mladinski odsek (ob večernih urah) in odborniki planinskega društva.

LETNIK 1950 iz dolinske občine pozor! Obljuba dela dolg. V soboto, 12. novembra, skupinski avtobusni izlet v Brda in Dobrovo. Vpisovanje na tel. št. 338-7824792 (Sergio) in 333-1157815 (Ladi).

SLIVNO - Sprehod v nedeljo, 30. oktobra, ob 10. uri

Po Pešpoti Slivno

Ob tej priložnosti bo društvo SKD Igo Gruden predstavilo zgibanko o pešpoti - Jus bo odkril tablo ob slivenskih kalih

Ko kraške gmajne preplavi jesenska paleta, ko pokrajina zažari v čudovitih barvah in se ob snežni belini apnenca šopirijo rdeče blazine ruje, je sprehod po takri naravnih umetnosti neizbežen in pričani smo, da ne boste ostali hladnokrvni pred našim povabilom na sprehod po Pešpoti Slivno. To je projekt, sad več kot enoletnega dela profesorja, naravoslovca in kulturnega delavca Zvonka Lešiša, izpeljan v sklopu delovanja SKD Igo Gruden, ob pokroviteljstvu Občine Devin-Nabrežina in sodelovanju Pokrajine Devin, Jusa Slivno ter vseh gostinskih in kmetijskih objektov iz Slivnega.

Pešpot Slivno je skoraj 5 kilometrov dolga krožna pot, ki se začenja in zaključi na križišču ob vaški cerkvi, od koder se mimo obdelanih polj in vinogradov, dvigne na vzpetino Gradec, ki je s svojimi 197 metri tudi najvišja točka celotne poti. Z gršči se spustimo do Lisičje luknje, nato do do-

line in Jurkovih, kjer samevajo trije opuščeni kamnolomi. Od tod se ponovno vrnetimo v Slivno in si na zahodnem koncu vase ogledamo dolinico s kraškimi kali. Za zaključek pa se se sprehodimo po vasi, kjer lahko občudujemo najrazičnejše elemente lepo ohranjene kraške arhitekture. »Zamisel projekta pešpot Slivno je nastala po sprehodu, ki ga je lani jeseni priredil društvo Igo Gruden. Tako sem dejansko ugotovil, da nudi Slivno bogato zgodovino naravnih in kulturnih spomenikov, ki so vredni, da se jih na nekak način izpostavi in predstavi v monografski obliki. Sicer pa sem že od študijskih let gojil posebno zanimanje do slivenskega Gradca,« nam je povedal bivši ravnatelj Legiša in ob tem dodal, »da je bilo zbiranje gradiva najprej namenjeno pripravi zgibanke

Glasbena matica v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem

TROBILNI ANSAMBEL SLOVENSKE FILHARMONIJE

konzert v sklopu mednarodnega festivala "Kogojevi dnevi"

Na sporednu: Srebotnjak - Premrl, L. Kranjčan, N. Firšt, G. F. Händel, T. Albinoni, G. Gabrieli, J. Golob, C. Hazell, G. Gershwin

**Velika dvorana Kulturnega doma v Trstu
v soboto, 22. oktobra 2010, ob 20.30**

VSTOP PROST

Čestitke

Danes slavi gospa ZLATKA iz Nabrežine visoki jubilej. Veliko zdravja in vsega dobrega ji iz srca želi Silvia z družino.

Obvestila

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj sporoča, da je na razpolago še nekaj prostih mest v razredih flavte (Trst, Općine) in violine (Trst, Bazovica). Informacije na tel. št. 040-418605 (tajništvo).

ODBOR NO-TAV iz Trsta in s Krasa vabi danes, 20. oktobra, ob 20.30 v Kulturni dom na Prosek na srečanje z inž. Ivanom Cicconijem, sodelavcem časnika Il Fatto Quotidiano, ki bo predstavljal svojo novo monografijo »Il libro nero dell' Alta Velocità« (Črna knjiga Hitre Železnice).

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal danes, 20. oktobra, ob 20. uri na svojem sedežu (Prosek 159).

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1. do 6. leta, delovala v Igralnem koticu Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure: 26. oktobra: »Srednjeveški grad«; »Jesenske dišave in barve«; 21. in 28. oktobra: »Živalski vrt s kartonastih valjčkov«, »Sladkarica-sala«. Informacije na tel. št. 040-299099 ali pondeljka do sobote ob 8. do 13. ure.

SKD TABOR ZA OTROKE: v petek, 21. oktobra, ob 16. uri »Ura pravljic - V knjižnici se skriva miška. Ulovimo jo!« Pripoveduje Jasmina Smotlak.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bosta v petek, 21. in v torek, 25. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redni pevski vaji.

DRUŽBA ROGOS prireja v sklopu Okusov Krasa tematski vodeni ogled v botaničnem vrtu Carsiana. Obisk bo potekal v soboto, 22. oktobra, ob 15.30 in se bo osredotočil na spoznavanje rastlinskih vrst, ki se lahko uporabljajo v kuhinji. Ob zaključku bo tudi prigrizek. Info in vpis na inforogos@gmail.com ali na tel. št. 333-405 6800.

DRUŠTVO UPORABNIKOV LINUXA LUGTrieste prireja predavanja v okviru »Linux Day« na osrednji tržaški univerzi v stavbi H2 v soboto, 22. oktobra, od 9. do 18 ure. Predavanja bodo na temo odprttega programa in operativnega sistema Linux. Več informacij na strani www.trieste.linux.it. Vabljeni!

ŽUPNIJSKA SKUPNOST IZ BOLJUN- CA vabi v nedeljo, 23. oktobra, k sv. maši v cerkev na Pečah v dolini Glinščice. Ob 15. uri se bomo zbrali na trgu v Boljuncu in krenili proti cerkvici, kjer bo ob 16. uri sv. maša. Ob tej priliki bomo odnesli nazaj v dolino tudi sliko Matere božje. V primeru slabega vremena bo sv. maša v župnijski cerkvi. Vabljeni!

ŠKD KONTOVEL - rekreacijska sekcija organizira v nedeljo, 23. oktobra, po-hod v Dolino Glinščice (približno 3 ure hoje). Zbirališče ob 9.00 pred te-lovadnico na Kontovelu ali ob 9.30 na parkirišču KD F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni člani in prijatelji.

NARAVNI OBRAZNI LIFTING - SKD F. Prešeren vabi na informativno srečanje, ki bo v ponedeljek, 24. oktobra, ob 18.30 v društvenih prostorih gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni!!!

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPO- DARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnega in Pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja v ponedeljek, 24. oktobra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v dru-

Založba Mladika in Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm

vabita jutri - v petek, 21. oktobra,

v Narodni dom, Ulica Filzi 14, na predstavitev esejiščne knjige

Vilme Purič

PESNIKI POD LEČO

Sodelujejo: mag. Loredana Umek, dr. Irena Novak Popov in avtorica.

Začetek ob 17. uri

predstavo »Ma me prou provociraste« (produkcija SSG). Vstop prost!

SKD SLAVEC RICMANJE - LOG vabi v petek, 21. oktobra, ob 20.30 na ogled predstave »Umor na plaži« v izvedbi dramske skupine SKD Lipa iz Bazovice. Režija Adrijan Rustja.

ZALOŽBA MLADIKA in Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm vabita v petek, 21. oktobra, v Narodni dom, Ul. Filzi 14, na predstavitev esejiščne knjige Vilme Purič »Pesniki pod lečo«.

Sodelujejo: mag. Loredana Umek, dr. Irena Novak Popov in avtorica Vilma Purič. Začetek ob 17. uri.

ZUPNIJA SV. JAKOVA V TRSTU IN SLOVENSKA PROSVETA prirejata koncert sakralne glasbe, ki bo v soboto, 22. oktobra, ob 20. uri. Oblikovali ga bodo Matjaž Zobec - orgle, Dana Furiani - sopran, Aldo Žerjal - bas, trio MaRoSa, ki ga sestavljajo Marco Bernini - oboja I, Salvatore Perri - oboja II in Rossana Lonza - angleški rog. Vabljeni!

MARTINOVANJE V SKD SLAVEC v Rimcjanjih se bo odvijalo v petek, 11. novembra, ob 19.30 dalje. Poskrbljeno bo za večerjo, zabavno glasbo v živo, nagradne igre in nepozabno druženje. Za informacije in prijave pokličite na 320-3729925. Rok za prijavo zapade 3. novembra.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina prireja degustacijski večer z vini iz dežele Abruzzo. Srečanje bo petek, 4. novembra, ob 20.30 v prostorih Zadruge Dolga Krons - Dolina 528. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Informacije in prijave www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Ljubljano) ali 340-629463 (Elio).

TABORNIKI RMV sporočajo, da so se začeli tedenski sestanki. Urniki: Prosek - Kontovel: v KD na Prosek, ob sobotah od 14. do 15. ure, Križ - v KD na Prosek, ob sobotah od 14. do 15. ure; Salež - v društvu Rdeča zvezda, za MČ: vsako drugo soboto od 10. do 11. ure, za GG: vsako drugo sredo od 18.30 do 19.30, Dolina - v občinski te-lovadnici S. Klabin ob sobotah od 15. do 16. ure, Općine - v Prosvetnem domu na Općinah ob sobotah od 17.30 do 18.30, Trst - na Stadionu 1. maja ob sredah od 16. do 17. ure. Informacije na info@tabornikrmv.it ali 335-5316286 (Veronika).

SPDT vabi v soboto, 22. oktobra, ob 17. uri na otvoritev razstave »Življenje pod Triglavom« v konferenčno-razstavnem dvorani NŠK v Narodnem domu, Ul. Filzi 14. Razstavo je pripravila Planinska zveza Slovenije v sodelovanju s Slovenskim planinskim muzejem. Glasbeni kulisa: ženska pevska skupina Stuledi. Ob 18. uri v Ljudskem domu v Trebcu.

SKD PRIMOREC v sodelovanju z SSG vabi na ogled gledališke predstave »Ma me prou provociraste...«, režija Adrijan Rustja, nastopata Minu Kujder in Adrijan Rustja v soboto, 22. oktobra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebcu.

DOM JAKOBA UKMARJA v Škednju vabi na proslavo ob 80-letnici govora gospoda Jakoba Ukmarja. Prireditev bo v nedeljo, 23. oktobra, v cerkvi v Škednju ob 17. uri. Govorila bosta dr. Tomaž Simčič in časnikar Saša Rudolf. Nastopil bo pevski zbor Hrast iz Dobrodoba pod vodstvom Hilarija Larenčiča. Prijazno vabljeni!

KRUT v sodelovanju z Društvom slovenskih Upokojencev v Trstu in Društvom slovenskih Upokojencev za Goriško vabi na koncertno predstavo »Starosta malo princ«, ki bo v nedeljo, 23. oktobra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici. Nastopajo MoPZ »Ciril Kosmač« iz Kopra, ŽEPZ DSU za Goriško, MoPZ Fran Venturini, MoPZ Šempeter in kot gost Pevski zbor »Tončka Čok«.

RAZSTAVA v KD Ivan Grbec, Škedenjska ul. 124, »Skrinja naših korenin«. Odprtje razstave novih originalov zimske škedenjske noše v nedeljo, 23. oktobra, ob 18.30. Gostje večera mentorica tečajev tržaških noš Marta Košuta ter pevke in plesalci folklorne skupine KD Kraški šopek iz Sežane.

SKD IGO GRUDEN vabi na proslavo 60-letnice Kulturnega doma v Nabrežini v nedeljo, 23. oktobra, ob 17. uri priložnostni nagovor Igor Tuta, predstava »Moda iz baula« v izvedbi Društva žena iz Prvačine, glasbeni okvir Janko in Valentina Zorn s pevko Lauro Budal. Vabljeni!

SKD SLOVENEC vabi v nedeljo, 23. oktobra, ob 17.30 v Srenjsko hišo v Boršč na ogled igre »Čiren čaj in juha kokos pokos kvak kvak« v izvedbi osnovnošolske skupine SDD Jaka Štoka Prosek Kontovel, avtor Feri Lainšček, režija Nicole Starc.

SKD TABOR - OPENSKA GLASBENA SREČANJA sezona 2011/12 v nedeljo,

23. oktobra, ob 18. uri v sodelovanju z društvom Nuova Accademia iz Trsta »Pogovor s klavirjem«, izvaja pianist Antonio Vilardi. Na sporednu: Nicola Piovano, Luis Bacalov, Kurt Cobain in Antonio Vilardi.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRA- ŽENCEV in Slovensko stalno gledališče v okviru pobude »Vabilo k abon-

maju« vabita v ponedeljek, 24. oktobra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3 na srečanje z gledališčniki SSG in na ogled predstave »Ma me prou provociraste...« Začetek ob 20.30.

SKD F. PREŠEREN BOLJUNEC v so-

delenju z SSG-jem, vabi na ogled gledališke predstave »Ma me prou provociraste...«, režija Adrijan Rustja, nastopata Minu Kujder in Adrijan Rustja, v soboto, 29. oktobra, ob 20.30 v društvenih prostorih Občinskega Gledališča v Boljuncu.

MOSP IN SLOVENSKI KULTURNI

KLUB razpisujeta literarni, likovni in fotografiski natečaj za mlade od 14. do

25. leta starosti. Tema in tehnika sta

prosti, kot vodilo pa ponujata verze le-

tojnega Prešernovega nagrjenca,

Miroslava Košute: »Kaj pa jadra še-

petajo, kadar veter jih napenja? Srečna

so, da se začenja nova pot.« Prispev-

ki morajo biti opremljeni s psevdoni-

mom, podatki pa priloženi v zapeča-

teni kuverti in izročeni ali poslani na

Skk-MOSP - Natečaj, Ul. Donizetti št.

3 (TS), do ponedeljka, 14. novembra.

Poslovni oglasi

GOSTILNO UGODNO ODDAM V NAJEM na Komenskem Krasu. Tel. 00386 31 474966

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščki št. 18.

IVAN PERNARČIČ ima v Vižovljah odprto osmico. Tel. št.: 040-291498.

MARIO PAHOR je odprl osmico v Jamlijah. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek. Tel. 0481-419956.

OSMICA je odprta pri Davidu v Samotorci št. 5. Tel. 040-229270. Vabljeni!

OSMICA je odprta pri Jadranu v Rincmanjih št. 175. Tel. št. 040-820223. Vabljeni!

OSMICA je odprta pri Štolfovih, Salež št. 46. Nudimo domače dobre. Tel. št. 040-229439.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14; tel. 040-208553.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico.

Prispevki

Ob 10. obletnici smrti dragega moža Bogdana Družine daruje žena Olga 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Boršča in Zabrežca.

V spomin na skladatelja in dirigenta Ignacija Oto darujeta Ana Ciani iz Kontovela in Olga Bandelj iz Doline 50,00 evrov za novo ogrevanje cerkve Sv. Urha v Dolini in 50,00 evrov za SKD Valentin Vodnik.

Ob memorialu Ljudmili Škarbar daruje sin Emil z družino 50,00 evrov za balinarsko sekcijo Kraški dom.

Ob memorialu Ljudmili Škarbar daruje sin Walter z družino 50,00 evrov za balinarsko sekcijo Kraški dom.

Namesto cvetja na grob Darjota Berendsen darujeta Marija in Edvin (Krmanka) 30,00 evrov za nogometno sekcijo Breg.

V spomin na Giuseppeja Maura darujeta Bruno in Meri Žerjal 25,00 evrov za SKD F. Prešeren - Boljunc.

Namesto cvetja na grob prijatelja Giuseppeja Maura daruje Majda z družino 25,00 evrov za SKD F. Prešeren - Boljunc.

V spomin na

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Zabavno in poučno srečanje ob ječmenovi kavi z Emilijo Pavlič

Gospa Emilija kot gorski tolmun kuharskih nasvetov

Predstavitev knjige Mamica, nauči me kuhati - Poslušalkam postregla s presenetljivimi nauki

Včerajšnje srečanje Na kavi s knjigo, ki vsako sredo zjutraj poteka v prostorih Tržaške knjigarnje, je bilo še posebej zabavno in poučno. Zelo številno občinstvo je lahko spoznalo kuharico Emilijo Pavlič, Koprčanko, ki nas je očarala s svojo primorsko prirščnostjo, kuharskim znanjem, duhovitostjo, neposrednostjo ... Gospa Emilija namreč govorila tako očarljivo in hitro, da si tudi kuharski neukti želijo pridobiti kuharsko znanje, saj nas njeni ljudska in kuharska modrosti čisto prevzame.

Rdeča nit jutranje matine je bila pred letom dni izdana knjiga *Mamica, nauči me kuhati*, ki je polna nasvetov, kako zdravo živeti z živo hrano, ki raste okrog nas. V knjigi nas njena avtorica vodi skozi letne čase in z njo potujemo skozi presenetljivo pestrost, ki nam jo v vsakem mesecu ponuja bogato obložena miza narave. Vendar pa srečanje ni ponudilo le predstavitev knjige, Emilija Pavlič nas je "zasula" s številnimi koristnimi nasveti, brez dlake na jeziku pa je tudi dodala nekaj krepkih na račun naše kuhe in prehrane. Še prej pa nam je gostja postregla z ječmenovo kavo, ki jo, kot je dejala, premalokrat vidimo na naših mizah. Občinstvo je med Emilijinim nastopom med drugim lahko tudi razumelo, da Emilija nikakor ni naklonjena čokoladi. Te po njenem mnenju otroci sploh ne bi smeli uživati, saj je poživilo, tako kot kava, čaj. Gostja nam je povedala, da je njena tetva v Trstu govorila, da je čokolada za soldate, vojake. Podobnih anecdota iz družinske zakladnice smo slišali veliko, za marsikoga pa je novost tudi Emilijino načelo, da je treba vroče jedi zalivati z vročim, mrzle pa z mrzlim. Tudi načelo, da skorajda vse jedi lahko postavimo v hladno pečico in šele nato nastavimo želeno temperaturo, je presenetilo marsikatero gospodinjo.

Iz prve roke smo lahko izvedeli tudi, kako pripraviti dober kruh. Skrivnost dobrega kruha po Emilijinem receptu tiči v tem, da je moko treba vedno presejati in zaliti s toplo ali vročo vodo, kvass pa dodamo čisto na koncu. Pa še to: bella moka je po mnenju Emilije "pasce": za dobro počutje in lep izgled je treba uporabljati črno ali polbelo moko. Veliko je bilo povedanega tudi o namakanju stročnic in žitaric ter o shranjevanju živil. Ste vedeli, da so domača živila v zamrzoval-

Gostja postregla tudi z anecdota iz družinske zakladnice

KROMA

niku lahko le mesec dni? To trditev je Emilija utemeljila z argumentom, da doma ne uporabljam konzervansov, kar pa vsekakor ne velja za industrijsko pridezano hrano, ki ima rok trajanja v zamrzovalniku leto dni in več. Gostja sredinega srečanja Na kavi s knjigo je obdelala še mnoge druge teme, tudi tisto, ki obravnavata pripravo zelenjave. To je še posebej težko pripravljati otrokom, ki vedno vihajo nos nad zelenjavimi jedmi. V kuharskem priročniku Pavličeve je podrobnejše predstavljena tudi priprava okusne zelenjave, ob vsem tem pa je izrednega pomena, da se jè sezonska zelenjava, je povedala avtorica knjige.

Jutranja urica z gostjo se je hitro iztekel, a Emilija, ki je kot gorski tolumn, se ni ustavila, pa tudi obiskovalci je niso ustavili. Emilija se je z vso vnemo posvetila obiskovalkam, ki so jo poslušale z odprtimi ustimi. Ko smo mi odhajali, je bila Emilija še vedno zatopljena v svoje kuharske nasvetne, ki bodo prav pršli marsikateri mladi mamici, ki zaradi čistega miru v hiši otrokom kuhajo samo tisto, kar oni hočejo. Emilija Pavlič pa meni, da to ni prav, otroci morajo jesti tisto, kar jim skuhamo, torej sezonsko in domačo hrano ... (sc)

Studio D: od dne osteoporoze do srečanja s Simčičem

Današnje, četrtkovo radijsko druženje z oddajo Studio D (Radio Trst A, ob 11. uri) bo zaobjelo tako rekoč celoten spektrum človeškega telesa: od brezhibnega zdravja, ki je vedno predpostavka vsakršnega športnega podviga pa do krhkosti kosti, zdravstvene težave, ki lahko močno otežkoči vsakdanje življenja.

V prvih urah druženja se bo Elena Legiša poglobila ravno v kronično krhkost kosti ali osteoporozo, zdravstveno težavo, ki gotovo ni le domena starejše generacije, kot zmotno mislimo. Vseživljenjska preventija je obvezna za zdravo prehajanje iz enega življenjskega obdobja v drugo. Če lahko že od zgodnje mladosti računamo na dovolj kalcija in vitamina D, bodo naše kosti še dolgo močne. 20. oktober je svetovni dan osteoporoze in letoski poteka pod gesлом „Imejmo radi svoje kosti“. Tej temi bo posvečen prvi del oddaje Studio D, gostja ob 11.15 bo specialist fiziter dr. Maja Kozlevčar Živec.

Od šibkosti kosti do skrajno psihofizično pripravljenega telesa športnih agonistov, npr. briljantne posadke Esimita, ki je tudi letos zmaga na Barcolani. Duša Esimita, podjetnik in jadralec Igor Simčič bo danes v nadaljevanju oddaje (ob 12. uri, v studiu Vida Valenčič) spregovoril o svoji življenjski poti, svojih načrtih in vizijah. Njegova jadrnica Esimit Europa 2 ni le ena najhitrejših jadrnic na svetu, pač pa simbol širšega projekta, jadrnica postane tako lahko tudi simbol evropske celine in sredstvo za povezovanje med državami. Projekt je že zdavnaj presegel slovenske in evropske meje. Partnersko povezovanje z ruskim velikanom Gazprom je pripeljalo Esimit med najhitrejše jadrnice na svetu z vrhunsko posadko in evropsko zastavo na krmi. Igor Simčič bo spregovoril ravno v dneh, ko se jadrnica Esimit Europa 2 na Malti pripravlja na zahtevno večdnevno regato Rolex Middle Sea Race.

ZTT - Predstavitev knjige Aceta Mermolje V izpostavljeni legi jutri v Tržaški knjigarni

»V izpostavljeni legi morda preizmeriš sebe in druge, pravi Ace Mermolja, poklicni Slovenec – kot sam sebi pravi – pesnik, časnikar, že več desetletij prisoten na sceni zamejskih kulturnih in političnih ustanov. Mermolja opazuje svet in življenje Slovencev v Italiji od znotraj, od zunaj, z vseh možnih zornih koton, predvsem pa s svojega. To je zorni kot človeka, ki dnevno sledi dogajanju, živi ob njem, ga spremlja, analizira in kontentira.

Mermolja že dolga leta tedensko objavlja svoja razmišljanja v kolumnah Primorskega dnevnika. Knjiga **V izpostavljeni legi, Prostor in čas Slovencev v Italiji (1996-2011)** zaobjema 15 let kritičnih zapisov in hkrati 15 let življenja v našem prostoru: od prelomnega leta 1996 do danes. Izid knjige je pomemben dogodek, kajti avtor v njej pripoveduje zgodbo naše skupnosti. Kolumne so zapis na našem delu, ki premore tudi analizo različnih kris in dilem, ki se ciklično pojavljajo v našem življenju. Knjiga lahko služi kot odlično izhodišče ter spodbudo za nadaljnje refleksije in razprave.

Knjiga je izšla v sodelovanju z Zadružno Primorski dnevnik in s podporo Slovenske kulturno gospodarske zveze. Prvič jo bodo predstavili v **Tržaški knjigarni jutri ob 11. uri**. Na predstavitev bodo ob avtorju spregovorili senatorka Tamara Blažina, predsednik SKGZ Rudi Pavšič, predsednik Zadružne Primorski dnevnik Jurij Kufersin in odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič.

ZGONIK in BRIŠČIKI - Ob predstavitvi letosnjega Galebovega šolskega dnevnika

Barve so pomembne tudi v prehrani

Delavnica zdrave prehrane na zgoniški osnovni šoli - Za starše pa v Domu Briščiki predavanje dietologov o šolskem jedilniku in zdravi prehrani za otroke

Otroke so se dopoldne preizkusili tudi v kuhanju

ne in katera so pravila za najprimernejše obloženo mizo.

Popoldan je bil namenjen staršem. Občina Zgonik in Občina Repentabor sta v sodelovanju s KRD Dom Briščiki priredili srečanje **Šolski jedilnik in zdrava prehrana za otroke z dietologi tržaškega Zdravstvenega podjetja Tiziano Longo** in Giuliom Baroccom. Barocco je poslušalem

v glavnih obrisih predstavljal, kako izdelki za otroke, ki jih najdemo v trgovinah, »niso ravno to, kar si predstavljamo.« Mleko, sir ali slăšice z raznimi kremami so na primer povečini umetno sestavljeni, saj jajc ali mleka še zdaleč ne vsebujejo, zelo bogati pa so s sladkorji, ki otrokom povzročajo celo odvisnost, vznemirajo jih, tako da se naposlед s težavo koncentrirajo.

Longova, ki je med drugim sestavila šolski jedilnik tako v zgoniški kot v repenski šoli (slednji imata namreč skupno kuhinjo), je številnim staršem v dvorani Domu Briščiki spregovorila o najpogostejših napakah v prehranjevanju in pravilnemu doziranju hrane v določenih obrokih. Predvsem otroci bi morali jesti vsak dan in hranu iz vseh skupin prehrambne piramide (žitarice in korenčnice, zelenjava in sadje, mleko in mlečni izdelki, meso in ribe, sladkorji), obroki pa morajo seveda biti primereni in ne prekomerni. Najboljše je, da naši otroci jedo petkrat na dan, in sicer zajtrk, ki je zelo pomemben za delovanje možganov in izboljša učinkovitost posameznika, justranjo malico, kosilo, popoldansko malico in večerjo. Za zdravo življenje pa je nujno potrebna tudi telesna dejavnost.

Otroke v otroških vrtcih in osnovnih šolah porabijo povprečno 1550 oziroma 1900 kilokalorij dnevno, ki pa morajo biti pravilno razporejene po obrokih. Kot je že v dopoldanskih urah povedala urednica Carljeva, je popoldne potrdila tudi Longova: otroci morajo jesti zelenjava in sadje petkrat dnevno. Pri tem je najlažje, če vsakokrat zamenjamo barvo sadje ali zelenjave, na ta način lahko telo pridobi vse snovi, ki jih potrebuje. Ob tem je še podprtala, da je za otroke pomembno, da obroke sestavljajo jedi različnih barv, saj tako otroci jedo bolj veselo. Poskrbljeno je bilo tudi za najmlajše, ki so z dvema vzgojiteljicama ustvarjali v delavnici medtem, ko so starši pridno poslušali predavatelja. (and)

RIM - Na Kvirinalu priznanje iz rok predsednika Napolitana

Anna Illy vitezinja dela, Nastja Slavec praporščakinja

Za mačkoljansko odličnjakinjo je bila to naporna, a zelo lepa izkušnja

Predsednik Giorgio Napolitano je za vitezinjo dela razglasil Anno Illy (levo), za praporščakinjo dela pa Nastjo Slavec (desno)

TISKOVNI URAD
KVIRINALA IN KROMA

Med skupno 50 novimi vitezi in praporščaki dela, ki so včeraj dopoldne na rimskem Kvirinalu prejeli priznanja oz. imenovanja iz rok predsednika republike Giorgia Napolitana, sta tudi Tržačanki. Ena je bolj znana, saj je v preteklosti zasedala pomembna mesta v tržaškem gospodarstvu: gre za Anno Illy, ki je med leti 2001 in 2004 bila predsednica tržaških industrijev, še prej podpredsednica uprave družbe Illycaffè, katero je danes častna predsednica.

Skupaj z Illyjevo, ki jo je predsednik Napolitano imenoval za vitezinjo dela, pa je priznanje prejela njena veliko mlajša so-meščanka, ki je pripadnica slovenske narodne skupnosti: gre za Nastjo Slavec iz Mačkolja, ki je na letošnjem državnem izpi-

tu na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška dosegla najvišjo možno oceno, 100/100 s pojavom, pri čemer ji je izpitna komisija izrazila priznanje za uspeh tudi tako, da ji je zaploskala.

Nastjo smo včeraj pozno popoldne »ulovili« s pomočjo telefona v vlaku, s katerim se je peljala proti domu. Čeprav naporna, je bila to zelo lepa izkušnja, nam je zaupala v krajšem pogovoru. V Rim je pripravljala že v ponedeljek, kjer je z drugimi 24 vrstnikami iz vse Italije, ki so se odlikovali na maturi, obiskala sedež državne radiotelevizije RAI, medtem ko so se v torek mudili v palači Madama, ki je sedež italijanskega senata in kjer jih je sprejel predsednik se-

natne zbornice Renato Schifani, zvečer pa na slovenski večeri s predsednikom italijanske zvezne vitezov dela Benitom Benedinijem. Včeraj pa, kot že rečeno, je na slovensnosti na Kvirinalu, ki se je udeležil tudi njen oče Branko, iz rok predsednika Napolitana prejela priznanje praporščakinje dela. Slovesnost je bila zanj vznešljivja, saj so se je udeležili najvišji predstavniki oblasti in gospodarstva, drugače pa je v teh dneh imela priložnost spoznati vrstnike iz vse Italije, med katerimi je bila tudi druga manjšinska predstavnica, južnotirolska odličnjakinja Ines Unterfrauner, ki je z odliko maturirala na državnem znanstvenem liceju v Bocnu.

Naj omenimo, da sta iz naše dežele prihajala še druga dva praporščaka dela: Miljanec Diego Babuder, ki pa je maturiral na tehničnem letalskem zavodu Baracca v Forliju, in Videmčanka Caterina Chiopris, ki je z odliko maturirala na evropskem klasičnem liceju Uccellis v Vidmu. (iz)

Življenje, ki preseneča

Življenje, ki preseneča, je geslo, ki bo v delovnem letu 2011/12 povezalo niz srečanj, namenjenih mladim. Gre za nadaljevanje pobude, ki je v 2010/11 potekala od januarja do junija pod geslom Etika in prihodnost. Njen namen je, da se mladi v luči občecloveškega in krščanskega humanizma soočijo z aktualnimi vprašanji sodobnega sveta, in to tako v medsebojni dialektiki kot v dialektiki s priznanimi strokovnjaki in pričevalci.

Če se je lani od januarja do maja zvrstilo šest srečanj, in sicer na temo evropske civilizacije, filmske umetnosti, vloge družine, vloge politike ter soočenja z islamom, je letos v skladu z željami, ki so bile iznesene na južniskem sklepnom srečanju, na programu osem srečanj, ki se bodo dotaknila naslednjih področij: vznešljivih vidikov biblije, likovne umetnosti (s posebnim ozirom na sakralno), etičnega odnosa do narave, družinskega življenja (v prvi vrsti problematike otrok), sakralnega in profanega v kinematografiji, dilem sodobne bioetike in medicine, etičnega pristopa do politike ter vprašanjem sodobnega časnikarstva.

Vsa srečanja bodo uvedli gostje, strokovnjaki na svojem področju, vendar bodo glavno besedo na njih imeli mladi, ki si bodo lahko izmenjali mnenja, izkušnje, poglede. Potekala bodo v Peterlinovi dvorani v UL Donizetti 3 (ob 18. uri), okvirno enkrat na mesec ob petkih vse tja do maja. Z vsebinskega vidika bo zanje tudi letos skrbel odbor pod mentorstvom prof.

dr. Edijsa Kovača, filozofa, teologa in pisatelja, predavatelja na univerzah v Ljubljani in Toulousu, z organizacijskega vidika pa Slovenska prosveta, Zveza cerkvenih pevskih zborov ter MOSP.

Prvo letošnje srečanje bo v petek, 21.

IZLET - 50-letniki s Krasa

Veliko slavje na Koroškem

Štirideset Abrahamcev na potepu - Ob dobrni družbi, dobrni hrani, petju in plesu še veliko nepozabnih doživetij

in prevažali velike količine lesa do Beograda. Preden smo stopili na splav (iz hlovov narejeno plovilo), so nas za dobrodošlico pogostili s kruhom in soljo ter domačim žganjem, še nato se je pričela plovba-splavarjenje s predstavitvijo pomena splavarstva. S tem bi radi ohranili izročilo,

ki so jim ga pustili njihovi predniki. Flossarski muzikant je nas zabaval s pevskim, glasbenim in prikupnim animacijskim programom. Topli sončni žarki, mirna in varna plovba polna doživetij, so nas pozabavali v brezskrbnem uživanju naravne lepot. V veselem razpoloženju nam je teknila obilna flossarska malica – golaž, polenta z grumpi in domač kruh, pa tudi cvička ni manjkalo. Celo naša organizatorka je doživila flossarski krst in sprejem v flossarski ceh. Med obredom so se zvrstile šale in potegavčine, ki so prešle v razigrani smeh, veselje in dobro voljo. Preden smo se poslovili, smo se okrepčali z dobro flossarsko kavico, nato pa še zaplesali, da se je še Dračava zatresla in pripluli do pristanka. Ogledali smo si zanimiv splavarški muzej, ki priča o trdem delu splavarjev.

Pot nas je vodila dalje do starodavnega mesta Slovenj Gradec, ki leži v kotlini med Pohorjem in Uršljovo goro. Bogata pre-

TABORNIKI RMV - Preteklo nedeljo

Kolesarski izlet od Ricmanj do Sv. Jakoba in nazaj

V nedeljo, 16. oktobra, so taborniki RMV organizirali kolesarski izlet za najstnike (gozdovnike in gozdovnike ter popotnike in popotnice) ter starejše člane organizacije – grče. Zbrali so se v Ricmanjah, od koder so se po kolesarski poti Cottur spustili do mesta. Pri Sv. Jakobu so se podelili na ogled stavbe, kjer se sedež Primorskega dnevnika in kjer se vodstvo tabornikov zbira na tedenskih sestankih.

S Pončane v šentjakobskem ravnou so se nato počasi povzpeli po kolesarski progi vse do Drag in še dlje do Kozine, kjer se kolesarska pot zaključi. Kolesarska pot poteka deloma po trasi železnice, ki je od leta 1887 do 1959 povezovala postajo Trst/pri

Sv. Andreju s tisto v Hrpeljah. Taborniki so se tako peljali nad doline Glinščice, na pobočju hriba Stena, preko devetih železniških čuvajnic in dveh železniških postaj, med katerimi je zelo dobro vidna tista pri Borštu – Zaubrežu. Na poti je ostalo še pet predorov, viadukti in del struktturnih mostov. Del proge med Sv. Jakobom in Judoševim je asfaltiran, naslednji del pa je bela cesta. Proga je poimenovana po Giordanu Cotturu, ki je bil trikrat treteji na kolesarski dirki po Italiji in je bil zmagovalec tržaške etape leta 1947.

Kljub burji in nekoliko hladnejšim temperaturam so vsi prikolesarili do konca kolesarske poti in se potem spustili nazaj v Ricmanje, kjer so jih pričakali starši in rodov kombi.

Rus Stakulov dobitnik nagrade Marizza

Na konservatoriju Tartini so pretekli konec tedna potekale avdicije za 15. mednarodno klavirsko nagrado Stefano Marizza, ki je namenjena mladim pianistom, ki so diplomirali ali pa tudi ne, in ki imajo od 16. do 27. let. Tekmovanja se je udeležilo tudi letos veliko pianistov iz Italije, Slovenije, Avstrije, Nemčije, Rusije, Madžarske, Južne Koreje, Japonske in Kitajske. Letošnji zmagovalec je ruski prijatelj Andrey Stukalov, posebno nagradu pa dobre prejeli še Tržičan Dimitri Candoni, južna Korejka Hayoung Jeong in Slovenec Davorin Mori. Sinoči so jih nagradili na slovesnosti na konservatoriju Tartini, kjer so nagrajeni tudi nastopili.

Koncertna revija Starosta malí princ

Krožek Krut, Zveza slovenskih kulturnih društev in Društvo slovenskih upokojencev za Tržaško in za Goriško vabijo v nedeljo, 23. oktobra, ob 17. uri v Kulturni dom v Gorici na koncertno revijo Starosta malí princ. Glasbeni dogodek bodo oblikovali ŽPZ Društvo slovenskih upokojencev za Goriško, MoPZ Fran Venturini od Domja, MoPZ Ciril Kosmač iz Kopra, MoPZ Šempeter pri Gorici. Gost večera bodo mladi pevci zbor Tončka Čok iz Ljubljane, ki ga vodi mladi Manuel Purger.

Tečaji arabščine

Italijansko-arabsko združenje Addiwan prireja brezplačne tečaje arabščine in spoznavanja arabske kulture. Prvo srečanje je bilo v torek v UL sv. Frančiška 2 (nadstropje), na sedežu centra za prostovoljno delo. Več informacij pa je na voljo na tel. 348/7736593 oz. 346/0871304.

LJUBLJANA - Cankarjev dom

Shen Wei in njegova svojstvena plesna govorica

Njegov newyorški ansambel je dvakrat odplesal Re-I, II, III

Občinstvo je izvajalce in avtorja nagradilo z navdušenim ploskanjem

POEZIJA Dvodnevni simpozij o Šalamunu

ZAGREB, LJUBLJANA - Na zagrebski Filozofski fakulteti se je sklenil prvi del dvodnevnega mednarodnega simpozija Slovenska medkulturna neovantgarda, poezija in svet Tomaža Šalamuna. Simpozija se je udeležil tudi Šalamun, ki je povedal, da tudi v 71. letu ustvarja z veseljem in strastjo ter da ima na zalogi nove rokopise. Šalamun je izpostavil svojo navezanost na Hrvaško ter pomembnost sodelovanja med slovenskimi in hrvaškimi pesniki, ki so se »med seboj vedno brali« ter vplivali drug na drugega. »Vedno sem imel občutek, da Hrvatom ne vračamo dovolj,« je poudaril Šalamun. Dodal je, da so Hrvati »neverjetno bolj odprti do nas Slovencev kot mi do njihovih pesnikov«. V Zagrebu so o Šalamunovem delu in njegovih vplivih na jugoslovansko in svetovno pesništvo ter likovno umetnost spregovorili Maković, Oblučar, Krištof Jacek Kozak, Đurdica Čilić Škeljan in Ivan Majić.

V Ljubljani pa so v knjigarni Konzorij 70-letnico pesnika Šalamuna sinoči počastili Milan Jesih, Dušan Jovanović in Josip Osti z branjem jubilantovih pesmi. Iz svoje čisto sveže zbirke Opera buffa je pesmi bral tudi Šalamun. Kot je dejal, so te pesmi čudne, kot bi jih pisal nekdo drug, vendar poezija ostaja močna institucija za realizacijo človeka. Šalamun je dejal, da je sodobno stanje tako, da so njegove najnovije pesmi s svojo čudnostjo na nek način žaljive za bralcu. »Moje stare pesmi me ne vznemirjava več, pri novejših pa ne vem več, kdo jih je napisal, kot da jih je napisal nekdo drug,« je dejal.

Celodnevni program je napovedan za drugi del simpozija, ki bo danes na Fakulteti za humanistične študije v Kopru. Med 9. in 18. uro bo svoj pogled predstavilo kar 17 referentov, med njimi Denis Poniž, Aleš Debeljak, Marcello Potocco, Meta Kušar, Ivo Svetina in Barbara Pregelj. (STA)

Trikrat začeti znova. Trikrat obnoviti. Trikrat popraviti. Pravzaprav trikrat doživeti. Shen Wei, na Kitajskem rojeni plesalec in koreograf, ki pa že 14 let živi in ustvarja v ZDA, je svojemu plesnemu triptihu, s katerim povzema vtise in doživetja s treh potovanj, dal kratek naslov - Re - I, II, III, kjer »re« pomeni znova. Odprtosti ozmožnosti najrazličnejših prepletov in ume-

V zadnjem delu, Re-III, se Shen Wei vraca v domovino, v kateri pa zaznava velike spremembe. Poleti 2007 je 40 dni potoval po Svilni poti in na njej posnel zvoke in slike, kar je uporabil v predstavi. V Peking se je vrnil leta 2008, ko je sodeloval pri odprtju olimpijskih iger, vtise pa je strnil v koreografijo, v kateri razmišlja o kitajski bodočnosti in o lastnem doživljaju zahodne in vzhodne kulture.

LJUBLJANA - Od 9. do 20. novembra

Pester in kakovosten izbor filmov na festivalu LIFFE

V kratkem se bodo ljubljanske kinodvorane spet napolnile z ljubitelji filmov, saj je 22. ljubljanski mednarodni filmski festival že na obzoru. Potekal bo **od 9. do 20. novembra** na petih različnih lokacijah, od katerih so štiri že ustaljene - Cankarjev dom, Kinodvor, Slovenska kinoteka in Kino Šiška, ena pa je nova. Kino Vič je namreč septembra zaprl svoja vrata in poslanstvo gostitelja LIFFa predal Kinu Komuna.

Izbor filmov, za katerega že peto leto skrbí Simon Popek, je iz leta in leto bolj zanimiv. V sklopu »perspektive« bodo za nagrado Vodomec temovali filmi, večinoma prvenci, režiserjev iz različnih kontinentov. Med temi tudi Izlet, nizkorazpravninski prvenec režiserja in pisatelja Nejca Gazvode, ki je v celoti posnet z digitalnim fotoaparatom in je na Festivalu slovenskega filma v Portorožu že prejel nekaj nagrad. Med »predpremierami« najdemo filme, ki jih lahko definiramo kot festivalske hite, saj ravno ti pritegnejo največ publike. Sem spadajo Almodóvar z letosnjim filmom Koža, v kateri živim, José Padilha z nadaljevanjem uspešnice Elitni vod 2, François Ozon z ekstravagantno komedijo Gospodinja, Morettijev Habemus Papam, Allenova romantična komedija Polnoč v Parizu, Melancholia Larsa von Trierja in nenačudnje Pisima sv. Nikolaju slovenskega režiserja Mitje Okorna.

Izbor se nadaljuje s kategorijo »kralji in kraljice«, kjer kraljuje velika imena svetovne kinematografije, med katrimi Aleksander Sokurov (Faust), Tran Anh Hung (Norveški gozd), soimenjak slavnega igralca, režiser Steve McQueen s svojim drugim celovečerjem z naslovom Sramota, pa tudi Torinski konj, za katerega je madžarski režiser Béla Tarr izjavil, da bo to njegov zadnji film. Sklop »panorama svetovnega filma«, kot že sam naslov pove, prinaša pregled sodobnih filmov z vseh koncev našega planeta. Letos

Seveda so tu še kratki filmi, v sklopu »kino integral«, ki je bil lanska novost, pa španski eksperimentalni filmi. V sodelovanju s Kinodvorom je bil pripravljen še sklop »kinobalon«, posvečen mladim od 7. do 14. leta. Z včerajšnjim dnem se je začela tudi preprodaja vstopnic, ki bo trajala vse do vključno 8. novembra, na razpolago pa so tudi popusti za študente, upokojence in koliciški popusti. (maj)

tniških branj je zapisan tudi ustvarjalec, saj v svojih koreografijah nagovarja k medkulturnemu razumevanju. V ljubljanskem Cankarjevem domu je s svojo skupino odličnih plesalcev dvakrat predstavil koreografije, ki so po naročilu in za druge ansamble nastale v obdobju 2006-2009, nato pa jih je za skupino Shen Wei Dance Arts, ki domuje v New Yorku, nekoliko preuredil.

Prvi del, Re-I, je koreografov poklon Tibetu. Plesalci, »pod težo« pomanjkanja kisika, plešejo na tibetanskih napevih, njihovi koraki pa drsijo po mandali, narejeni iz živopisnih papirnatih koscev. Zvočno kuliso dopoljuje petje tibetanske nune Ani Choying, ki globoko poduhovljenemu prizoru prida dodaten čar.

Neobvladljiva privlačnost budističnih in hindujskih templjev območja Angkor Wat in neizprosnost kambožkih Rdečih Khmerov: iz tega neverjetnega vzporejanja je nastala koreografija Re-II. Bolj kot lepoto templjev Shen Wei, ki je tudi avtor fotografij, uporabljenih za kuliso, pa je koreograf izpostavl drevesa in korenine, ki so prerasle starodavne templje. Med svojim obiskom je posnel tudi ambientalne zvoke, katerim je dodal glasbo krajevnih umetnikov. V koreografijo je Shen Wei vtrsnil močan pečat nadrealizma, svoje plesalce pa spremenil v nekakšna nadsvetna in nadčutna bitja.

V zadnjem delu, Re-III, se Shen Wei vraca v domovino, v kateri pa zaznava velike spremembe. Poleti 2007 je 40 dni potoval po Svilni poti in na njej posnel zvoke in slike, kar je uporabil v predstavi. V Peking se je vrnil leta 2008, ko je sodeloval pri odprtju olimpijskih iger, vtise pa je strnil v koreografijo, v kateri razmišlja o kitajski bodočnosti in o lastnem doživljaju zahodne in vzhodne kulture.

LJUBLJANA - DSP Jenkova nagrada Primožu Čučniku

Jenkovo nagrado za leto 2011 prejme Primož Čučnik za zbirko Kot dar. Za nagrado so bili s svojimi zbirkami nominirani še Josip Osti, Aleš Steger, Iztok Osojnik in Petra Zušanič. Čučniku bodo nagrada Društva slovenskih pisateljev (DSP) za najboljšo pesniško zbirko zadnjih dveh let izročili na sklepnom večeru Jenkovi dnevov, 27. oktobra. Čučnik je člane letošnje žirije za Jenkovo nagrado preprical predvsem na podlagi tega, da je njegova pesniška zbirka Kot dar najbolj izpolnjevala dva ključna kriterija izbire - sporočilnost in odnos do jezika v najširšem smislu, je na današnji novinarski konferenci povedala predsednica žirije Daria Pavlič. O nagrjeniku so odločali še Irena Novak Popov, Veno Taufer, Marko Golja in lanski Jenk nagrjenec Ivo Svetina.

Novak Popovova se je v utemeljitvi nagrade potrudila ubesediti, kaj bralec doživelja, ko potuje po Čučnikovih besedilih. Pesnika je primerjal z glasbenikom, ki se skuša uglastiti s pokrajino. »Največja zanimivost Čučnikove zbirke je jezik, mešanica visokega in vsakdanjega stila, tradicionalnega in modernističnega pravopisa, prostega in ritmiziranega verza, čiste in približne rime,« je med drugimi zapisala.

Sam Čučnik pa je o nagrjeni zbirki zapisal: »Skrival sem se na odkrit način. Nisem se bal spregovoriti o tem, kako mi je spodeljelo. Otočje teh pesmi in tega časa je pvnal nasmešek blage ironije. Govoril sem o sebi, o tebi, o nas, čeprav samo v obrisi. V obrisi verjamem. V obrisi je končnost kot dar, popolnoma jasna.«

Poleg Čučnikove knjige so se, kot pravijo na DSP, v »odlični« petterici finalistov za Jenkovo nagrado letos znašle še zbirke Objemante in poljubljam v vseh barvah Marcia Chagalla Josipa Ostija, Kniga teles Aleše Stegra, Izbrisano mesto Iztoka Osojnika in Premog Petera Zušanič.

Vsi nominiranci in nagrjenec bodo nastopili v okviru letošnjih Jenkovi dnevov, ki bodo potekali med 24. in 27. oktobrom. Že prvi večer bo vseh pet finalistov bralo na slavnostni prireditvi v spomin na Simona Jenka v Mavčičah, dan kasneje pa se bo v novomeški knjigarni Goga predstavil zgolj Čučnik. (STA)

SLOVESNOST

Ob kipu Deklice z rastočo knjigo

Ob kipu Deklice z rastočo knjigo v Ljubljani je včeraj potekala slovensost v sklopu mednarodnega projekta Združene rastoče knjige sveta. Simbol rastoče knjige je prav deklica, katere knjiga se vsako leto dvigne za dva centimetra, ko jo oplemeniti nov verz. Letos je to verz Miroslava Košute. Projektu se je letos pridružilo tudi šest novih držav. Obiskovalci parka med Navjem in Železno cesto si lahko nihovje knjige ogledajo na zaslonsih na dotik.

Kot je ob tej priložnosti dejal predsednik državnega sveta Blaž Kavčič, so v državnem svetu že ob začetku projekta uvideli, da bo ta dobitval nove somišljene in zamisel spreminjal v gibanje. Letos se mu pridružujejo naše sosednje države ter Srbija in Francija, s katerima nas vežejo zgodovinske vezi Ilirije in Jugoslavije. Slovenija je po njegovih besedah z rastočo knjigo svetovne književnosti danes središče svetovne kulture, sam projekt pa, kot je poudaril, ni namejen tekmovanju med narodi, temveč ga vodi hotenie, kako narediti ta svet prijaznejši, strpnejši, boljši, odličen.

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu ter minister kulturo, ki opravlja tekoče posle, Boštjan Žešek je opozoril, da se Slovenci ne zavestamo, da smo preživeli s knjigo, da smo najbrž edini na svetu, ki smo imeli »knjigo vseh knjig« prevedeno v slovenščino že 400 let prej, preden smo dobili svojo državo. Tega bi se po njegovem prepričanju morali zavedati in se spomniti, da smo in bomo preživeli zaradi knjige, kulture, solstva in znanosti, kjer smo uspešni.

Park, poimenovan Severni park, kjer stoji kip deklice, postaja po besedah ljubljanskega župana Zoranom Jankovićem vsak dan lepši tudi zaradi tradicije rastoče knjige in bo, kot je dejal, vsako leto še lepši zarači več listov v knjigi.

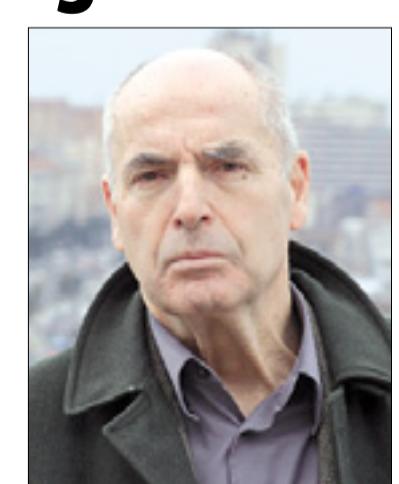
Po besedah predsednice društva Rastoča knjiga Cvetke Selšek načrtujejo v sklopu projekta na tem mestu predstaviti knjige čim več različnih narodov, saj si želijo, bi Ljubljana postala trajna svetovna prestolnica knjige. Kar pa se tiče kipa Deklice z rastočo knjigo, ta vsako leto dobi nov simbolni rek, ki ga podari znana osebnost. Letos je to verz Prešernovega nagrjenca Miroslava Košute. »S knjigo listam v lepoto in skrivnost samega sebe.«

TRST - 8. pesniška nagrada

Grisancich dobitnik nagrade Biagio Marin

Tržaški narečni pesnik Claudio Grisancich je dobitnik letošnje že 8. pesniške nagrade Biagio Marin. Zmagu mu je prinesla zbirka Concigli. Sessant'anni di poesia (1951-2011), ki je izšla pri založbi Lint.

Za nagrado se je potegovalo 25 narečnih del iz vse Italije, posebna žirija, ki se je zbrala v Turinu in so jo sestavljali pesnik Franco Loi, profesorji Gianni Oliva, Giovanni Tesio, Edda Serra in Pietro Ghibellini, pa je naposled izbrala tržaškega ustvarjalca. V utemeljitvi lahko preberemo, da je Grisancich pravšnji dedič velikanov kot so Giotti, Sabatini ali Marin. V knjigo je prelil vso svojo poetsko izkušnjo, od prvih koračkov na živiljenjski sceni do polnega bivanja, od mladostnih pogledov do odraslih spoznanj, med ironijo in resnostjo. V njegovih verzih zaživi svet preprostih ljudi s preprostimi in jasnimi vrednotami. Jezik pa ostaja

slej ko prej pristni, pogovorni in vsakič doseže svojega bralca.

Grisancich bo nagrado v znesku 5 tisoč evrov v soboto, 29. oktobra, ob 17. uri v dvorani občinskega sveta v Gradežu.

TURČIJA - V provinci Hakari na jugovzhodu države blizu meje z Irakom

Številni turški vojaki ubiti v spopadih s kurdskimi uporniki

Turška vojska z letali bombardirala kurdska oporišča v Iraku - Kurdi zagrozili z novimi napadi

ANKARA - V spopadih med turškimi silami in pripadniki Kurdske delevske stranke (PKK) v provinci Hakari na jugovzhodu Turčije blizu meje z Irakom je bilo v noči na sredo ubitih 24 turških vojakov, 18 pa jih je bilo ranjenih. Turška vojska je po spopadih na dveh mestih vdrla v Irak, kamor so pobegnili kurdske uporniki, in z letali bombaridala njihova oporišča.

Po prvih podatkih so turške enote na sever Iraka, kjer imajo kurdske uporniki svoja oporišča, vdre včeraj zjutraj. Podrobnosti sta zdaj niso znane, razen da je več sto turških vojakov v sosednjem državo vdrla nekaj kilometrov globoko na ozemlje Iraka. To bi bil lahko uvod v vojaško posredovanje turške pehotne, ki je že več dni v pripravljenosti. Turški parlament je že v začetku meseca sprejel resolucijo, v skladu s katero lahko turška vojska, če oceni, da je to potrebno, vdre na sever Iraka ter tam obračuna s "kurdske teroristi in separatisti".

Kot poroča nemška tiskovna agencija dpa, so pripadniki PKK včeraj okoli 1. ure po polnoči napadli vojašnico v kraju Cu-

kurca, sledili pa so spopadi, ki so trajali okoli 30 minut. Po poročanju medijev je turška vojska na spopade odgovorila z letalsko operacijo proti upornikom, v regijo pa so odpotovali načelnik generalštaba turške vojske in več poveljnikov turške vojske.

Po navedbah turških varnostnih virov so turška letala med drugim bombardirala cilje na območju Kandil na severu Iraka, kjer naj bi bilo eno glavnih oporišč borcev PKK. Po poročanju iraških in turških medijev so štiri turška bojna letala na operacijo poletela z letališča v turški pokrajini Biyarbarkir.

Turške zračne sile so v zadnjih mesecih že večkrat izvedle letalske napade na oporišča upornikov v Iraku, pri tem pa po navedbah turške vojske ubile skoraj sto upornikov. Po prepicanju Ankare se na severu Iraka zadržuje okoli 2000 borcev PKK, ki se pretihatijo v Turčijo, kjer nato izvajajo napade na turške cilje, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

"Turčije ne bo pretresel terorizem. Naredili bomo vse, kar je v naši moči, da to končamo," je v televizijskem nagovoru

po spopadu dejal turški predsednik Abdullah Gür. Premier Recep Tayyip Erdogan je zaradi napadov odpovedal obisk v Kazahstanu, zunanjji minister Ahmet Davutoglu pa obisk v Srbiji.

PKK je včeraj zagrozila turški vojski s še večjimi izgubami, če bodo nadaljevale z vdori na sever Iraka. "Turško vojsko čakajo še večji udarci, če bo poskušala izvajati vojaške operacije zunaj turških meja," je za AFP sporočil tiskovni predstavnik PKK Ahmed Denis.

"Ne bomo jim dovolili vdorov v iraški Kurdistani. Če bodo izvajali vdore, ne bodo mogli od tam," je dodal.

Po poročanju AFP gre za najhujše izgube za turško vojsko po letu 1993, ko so kurdske uporniki v provinci Bingol na jugovzhodu Turčije ubili 33 turških vojakov. Ker je več hujje ranjenih, utegne število smrtnih žrtv še narasti.

PKK si že 27 let z nasiljem prizadeva za avtonomijo Kurdistana, Turčija in številne druge države pa jo uvrščajo med teroristične organizacije. V nasilju je od leta 1984 umrlo že okoli 45.000 ljudi.

Kurdske protestniki v Bagdadu ANSA

Anketa

www.primorski.eu

klikni
in izrazi svoje mnenje

Podpirate svetovne proteste proti pohlep finančnega in gospodarskega kapitalizma?

Da

Ne

GRČIJA - Danes naj bi parlament sprejel nove varčevalne ukrepe

V Atenah hudi spopadi med policijo in protestniki

ATENE - V Atenah, kjer ob splošni stavki potekajo tudi množični protesti proti novim varčevalnim ukrepom, so včeraj izbruhnili spopadi med policijo in protestniki. Policisti so pred poslopjem parlamenta proti protestnikom, ki so nanje metalni zažigalne bombe, uporabili solzivec.

Dospopadov na osrednjem atenskem trgu Sintagma je prišlo potem, ko je okoli 200 mladih napadlo jekleno barikado pred poslopjem parlamenta. Na tamkajšnje policiste so poleg zažigalnih bomb metalni kamne, palice in jajca. Napadalci so policijo obmetavali tudi s metnimi, ki polnijo ulice grške prestolnice od začetka stavke smetnarjev pred dvema tednoma. Ranjenih je bilo najmanj 17 ljudi, med njimi tudi policisti.

Ulični izgredi so izbruhnili tudi pred vrsto luksuznih hotelov na omenjenem atenskem trgu, skupina zamaskiranih izgradnikov pa je uničevala poeni izmed tamkajšnjih veleblagovnic.

Izgredniki so tudi zažgali stražar-

ske hišico predsednikove garde pred spomenikom neznanemu vojaku v bližini parlamenta.

Na drugem koncu Aten so svoje nezadovoljstvo izrazili tudi stavkajoči taksišti, ki so zažgali več smetnjakov in na policijo metalni steklenice, potem ko je ta proti njim uporabila solzivec.

Na atenskem trgu se je po poročanju ameriške tiskovne agencije AP zbral najmanj 100.000 protestnikov, po navedbah sindikatov pa celo 200.000 ljudi. Protesti proti napovedanim varčevalnim ukrepom so potekali tudi v Solunu, Patrasu, Heraklionu in drugih mestih, ki pa so z izjemom Soluna po večini minili mirno. V vladni četrti Solunu je prišlo do izgredov skupine kakih sto protestnikov, ki so na policiste metalni zažigalne bombe, uničevali pa so tudi pročelja trgovin in bank.

Grška policija sicer poostrene varnostne ukrepe izvaja že ves teden. Med drugim je v središču Aten namestila 3000 policistov, dodatne enote pa

varujejo potencialne tarče nasilja, kot so veleposlanstva in vladni uradi. Poleg tega so blokirali cesto, ki vodi mimo poslopja parlamenta, pred stavbo postavili jekleno ograjo in zaprli dve najpomembnejši postaji podzemne železnice v bližini.

Množični protestni shodi po državi spremljajo 48-urno splošno stavko, ki se je začela včeraj in zaradi katere so med drugim zaprti državni uradi, trgovine, banke in šole, bolnišnice pa delujejo le z najnizjim osebjem. Včeraj je bil za 12 ur ustavljen tudi zračni promet.

Stavkajoči in protestniki po že skoraj dveh letih zategovanja pasu nasprotujejo najnovješjim vladnim varčevalnim ukrepom, o katerih bo danes odločal grški parlament. Njihovo sprejetje je pogoj za nadaljnjo mednarodno finančno pomoč Grčiji. Kot svari grška vlada, v primeru, da parlament ne uspe sprejeti nove zakonodaje pred vrhom EU v nedeljo, državi grozi blokada nadaljnijih posojil in plačilna nesposobnost. (STA)

EVRO - Govorili so o dolžniški krizi ter o pripravah na nedeljski vrh EU in območja evra

Na slovesnosti ob odhodu dosedanjega predsednika ECB Tricheta so se zbrali ključni politični predstavniki Evrope

Dosedanji predsednik ECB Jean-Claude Trichet izroča svojemu nasledniku Mariu Draghiu predsedniški zvonec

nemškega književnika Goetheja in dejal: "Vedeti ni dovolj. Nameravati ni dovolj. Moramo ukrepati!"

Van Rompuy je Tricheta pohvalil za

odgovarjati s standardnimi orodji. Delovanje ECB s številnimi izrednimi ukrepi za zagotavljanje stabilnosti bančnega sistema in odkupi državnih obveznic je bilo po Van Rompuyevem mnenju nujno za rešitev evra, pa čeprav se je ECB podala na neznan območje.

Van Rompuy je poudaril tudi pomem solidarnosti med članicami območja evra. Ta je po njegovih besedah dolžnost članic območja evra, saj so države med seboj neločljivo povezane. Ob tem je treba vseeno upoštevati demokratično legitimnost ukrepov za reševanje evra, čeprav Van Rompuy svari pred posledicami blokada odločanja s strani posameznih članic.

Poleg tega se je zavzel še za strogo javnofinančno disciplino in večjo ekonomsko ter fiskalno povezanost. Skupna usoda, ki jo delimo, nosi s seboj tudi izgubo dela suverenosti vseh in ne zgolj držav v težavah, je še dejal.

Merklova se je v luči dolžniške križe zavzela za spremembe temeljne pogodbe EU. "Če bo propadel evro, potem

Bruselj predlaga načrt za 50 milijard evrov naložb za povezovanje Evrope

BRUSELJ - Evropska komisija predlaga načrt za 50 milijard evrov naložb za izboljšanje evropskih prometnih, energetskih in digitalnih omrežij, je včeraj v Bruslju povedal predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso. Del načrta je predlog projektnih obveznic, ki naj bi olajšale financiranje s pomočjo poročev iz proračuna EU.

Financiranje projektov bo potekalo v okviru instrumenta za povezovanje Evrope, iz katerega bo 31,7 milijarde evrov namenjenih nadgraditvi evropske prometne infrastrukture, dolomiti manjkajočih povezav in odpravi ozkih gril.

Kosovski Srbi sklenili, da barikade ostajajo

Kosovska Mitrovica - Predstavniki štirih srbskih občin na severu Kosova so včeraj sporočili, da barikade na cestah proti mejnima prehodoma Jarinje in Brnjak ostajajo, vendar pa bodo silam Kfor omogočili oskrbo njihovih enot na tem območju, pri čemer jih bodo nadzorovali predstavniki kosovskih Srbov.

Kot je po sestanku predstavnikov občin Zubin Potok, Zvečan, Kosovska Mitrovica in Leposavič pojasnil predsednik skupščine občine Zubin Potok Stevan Božović, to ne pomeni, da bodo barikade odstranjeni, temveč le da bodo omogočili oskrbo vojakov sil Kfor na severu Kosova. Dodal je, da bodo prehod vojakov nadzorovali državljeni. Barikade torej ostajajo, saj so "naše sredstvo boja za naše pravice", je poudaril.

Prva dama Francije v porodnišnici za porod

PARIZ - Soproga francoskega predsednika Carla Bruni Sarkozy je včeraj prispevala v porodnišnico v Parizu, kjer naj bi rodila prvega skupnega otroka s predsednikom Nicolasom Sarkozijem. Pred kliniko La Muette se je že zbrala množica fotografov in radovednežev. Popoldne je na močno zastraženo kliniko prispel tudi njen soprog, poročajo francoski mediji. Rojstvo prvega skupnega otroka 56-letnega predsednika in 43-letne Carle Brune so pričakovali že v začetku meseca.

Po poročanju francoske televizije BFM je predsedniški par najel celotno zgornje nadstropje klinike, ki se nahaja v 16. pariškem okrožju. Iz Elizejske palače so sicer sporočili, da o rojstvu ne bodo podali uradne izjave, saj je to izključno zasebna zadeva Nicolasa Sarkozyja in njegove soproge. (STA)

bo propadla Evropa. Vendar tega ne bomo dopustili," je dejala kanclerka in dodala, da spremembe pogodbne ne smejo biti nikakršen tabu. Pred rešitvijo krize nas čaka še dolga pot - nedeljski vrh ne bo končna točka, je poudarila in dodala, da se je ravnanje evropskih institucij v času krize izkazalo za prepočasno.

Pričlost za pogovor z Merklovo in drugimi političnimi predstavniki je izkoristil tudi francoski predsednik Nicolas Sarkozy, ki se je nepričakovano odpravil v Frankfurt. "Po koncu delovnega srečanja ne načrtujemo izjave," so sporočili iz Elizejske palače. Merklova in Sarkozy morata do nedeljskega vrha poenotiti svoja stališča o paketu ukrepov v boju proti dolžniški krizi v območju evra.

Van Rompuy je voditeljem območja evra včeraj poslal tudi vabilo na nedeljski vrh območja evra. Kot je zapisal, razmerne na trigh kažejo, da krize še ni konec. "Na srečanju 21. julija smo spremeli pomembne odločitve, ki jih moramo zdaj uresničiti. Vendar pa potrebujemo tudi dodatne ukrepe," je zapisal Van Rompuy. (STA)

TRŽIČ - Občinski ukrep za preprečevanje nečednega obnašanja v mestu

Po 21. uri prepoved alkohola na javnih mestih

Lokali lahko prodajajo alkoholne pijače, klient pa jih mora izpiti na licu mesta

**PREDLOG SKP
Bolnišniško podjetje za Gorico in Tržič**

ROBERTO
ANTONAZ

BUMBACA

Za ohranitev avtonomije goriškega zdravstva je nujno, da pride do konca prihodnjega leta do ustanovitve bolnišničnega podjetja med Gorico in Tržičem. To predvideva zakonski osnutek, ki sta ga včeraj predstavila deželnemu svetniku Stranke komunistične prenove Roberto Antonaz in Igor Kocijančič, ki menita, da je končno napočil čas, da se urešniči vsebino 9. člena deželnega zakona št. 12 iz leta 1994.

»Ustanovitev enotnega bolnišničkega podjetja za goriško in tržiško bolnišnico ni neosnovana zahteva, saj je predvidena v deželnem zakonu. Zakaj so kljub temu ustanovili le tri bolnišniška podjetja - tako kot samo tri zdravstvena območja - pa je jasno: prevladala je logika političnih delitev, Gorica pa je s časom izgubila svojo samostojnost,« je povedal Antonaz, ki je orisal vsebino zakskega osnutka skupaj z goriškim tajnikom SKP-Federacije levice Robertom Criscitellom. »Zdaj, ko je predsednik dežele Tondo predlagal ustanovitev enotnega teritorialnega zdravstvenega podjetja za celo deželo, se predstavlja priložnost, da se ponovno preuredi celoten ustroj deželnega zdravstva,« je po udaril Antonaz in izpostavil, da imata goriška in tržiška bolnišnica vse rekvizite, da postaneta bolnišniško podjetje, hkrati pa razpolagata tudi z dovolj širokim bazenom uporabnikov, katerim gre pristeti čezmerni potencial, ki je ostal doslej v bistvu neizkoriščen. SKP si daže prizadeva za ustanovitev Odbora za participacijo uporabnikov, ki jih za zdravstvena podjetja predvideva reforma De Lorenzo, ter ocenjevanje delovanja in sestave zdravstvenih območij, po ustanovitvi katerih, pravi Antonaz, je prišlo do selitve številnih storitev iz Gorice v Trst. (Ale)

Alkoholne pijače bodo na javnih površinah v mestnem središču prepovedane med 21. uro in 7. uro zjutraj, veljala pa bo tudi prepoved delitve steklenic in pločevin alkoholnimi pijačami (tudi brezplačno). Bari in lokalni bodo lahko v nočnih urah še naprej prodajali vino, pivo in koktejle, klienti pa jih bodo morali uživati izključno v notranjih ali zunanjih prostorih lokal. Alkohola pa med 21. in 7. uro ne bodo več smeles prodajati trgovine, ki so odprte tudi zvečer in ponoči, med katerimi so predvsem tiste, ki jih upravljajo tuji državljanji.

Prepovedi so predvidene v novi odredbi tržiške občinske uprave, ki želi omejiti nemoralna in nespodobna vedenja v mestnem centru, nad katerimi se vse pogosteje pritožujejo občani. Odredbo je uprava pred nedavnimi predstavila upraviteljem javnih lokalov in trgovin, katerim je pojasnila vzroke, ki so do ukrepa privedli. »Med glavnimi cilji, ki si jih je zastavila naša občinska uprava, je zagotavljanje varnosti in čednega videza mesta. To velja predvsem za ožje središče in cone, ki so namenjene izključno pešcem. Le-te so srce mestnega življenja, v zadnjih časih pa so bile prepogosto prizorišče dogodkov, ki niso ravno zgledni,« je povedala županja občine Tržič Silvia Altran, podžupan Omar Greco pa je pojasnil, da bodo odredbo najprej uveli za omejeno obdobje, nato pa bodo presodili, kako naprej.

Odredba velja na območju Trga Republike, Ulice Sant'Ambrogio, Ulice Androna Campanile, Ulice Comune, Ulice Basilicata, Ulice Pietà, Ulice Mura, Ulice Carità, Prehoda Torrione, Trga Ulità d'Italia, Trga Falcone-Borsellino, Trga Montes, Trga Cavour (na območju, kjer veljajo omejitve prometa) in Ulice Battisti. Ukrepre prepoveduje vsem upraviteljem trgovin, krožkov in združenj, da prodajajo ali brezplačno delijo alkoholne pijače v steklenicah ali pločinkah med 21. uro in 7. zjutraj. Zasebni krožki in združenja lahko prodajajo alkohol, če ga gostje zaužijejo na licu mesta in vsekakor v prostorih, ki so temu namenjeni. Isto velja za obrtniške dejavnosti, kjer prodajajo hrano, ki jo sami proizvajajo (npr. prodajalne kebab), ki bodo med 21. in 23. uro lahko prodajali pijače z nizko stopnjo alkohola (največ 6% vol.) samo klientom, ki bodo kupili tudi kaj za pod zob in zaužili pijačo na kraju. Upravitelji barov, nočnih lokalov in restavracij bodo lahko prodajali alkoholne pijače tudi med 21. in 7. uro, klienti pa jih bodo lahko pili le v prostorih lokal.

Za spoznavanje novih pravil bodo morali skrbeti upravitelji lokalov, ki bodo morali nadzirati svoje cliente. Odredba bo veljala do prvega januarja 2012, nato pa bo

Silvia Altran BONAVENTURA

uprava potegnila črto in ocenila, ali je dosegla svoj cilj. Kdor ne upošteva prepovedi, tvega globo od 150 do 1.500 evrov in zatočno zaprtje lokal.

Uporabnikom torej odredba ne nagaša odgovornosti, pri tem pa se postavlja kar nekaj vprašanj. Kako bodo na primer sile javnega reda ukrepale, če bodo ob polnoči zasačile nekoga s steklenico v roki na Trgu Republike, ki bo rekel, da jo je kupil popoldne v kakem marketu?

SLOVENSKA
POPISNICA

Goriške družine so začele prejemati vprašalnike za splošni popis prebivalstva, ki ga izvaja zavod Istat. Popisvalci goriške občine so v ponedeljek začeli raznašati pole po štirih rajonih, kjer delijo tako italijanske kot slovenske popisnice (v Štandrežu, Pevmi-Štmavru-Oslavju, Podgori in severni mestni četrti), v prihodnjih dneh pa bo poštno podjetje poskrbelo za raznos pol v ostalih mestnih četrtih, kjer bodo na dom dostavili le italijanske vprašalnike.

»Naši popisovalci so v prejšnjih dneh začeli s pripravo slovenskih in italijanskih pol, lepljenjem etiket, itd., nato pa so jih začeli raznašati po domovih,« je povedal Roberto Samar iz občinskega statističnega urada. Nekaj občanov se je že zglasilo na županstvu, kjer delujejo zbirni točki, za informacije in oddajo vprašalnikov. »Z nekaterimi, ki so prišli po informacije, smo tudi izpolnili spletni vprašalnik na licu mesta,« je povedal. Popisovalci krožijo po mestnih ulicah tako v dopoldanskih urah kot popoldne, v primeru, da stanovalec ne najde doma, pa se mora vrniti. »Naši popisovalci bodo naredili vsaj štiri poskuse,« je pojasnil Samar.

O številu občanov iz Štandreža, Podgorje, Pevme, Štmavra in Oslavju ter Svetogorske-Placute, ki so sprejeli slovensko polo, še ni podatkov. V nekaterih primerih so občani sprejeli obe poli, čeprav so popisovalcem izrazili bojan, da je v slovenščini ne bodo znali izpolniti, drugi pa so klub temu, da tekoče govorijo slovensko, zavrnili slovenski vprašalnik.

Vprašalnike na dom so že začeli prejemati tudi prebivalci treh občin s pretežno slovenskim prebivalstvom. Najhitrejši so bili v Doberdalu, kjer so že zaključili z raznašanjem, v Števerjanu pa naj bi delo dokončali v teku tedna. Z dostavo pol na dom so že začeli tudi v sovodenjski občini, kjer pa se raznašanje še nadaljuje.

Za morebitne informacije so na voljo občinski uradi občin (v Gorici sta temu namenjeni posebni zbirni točki na županstvu), ki vsekakor svetujejo občanom, naj po možnosti izpolnijo spletni vprašalnik. Ob tem, da na spletu ni mogoče narediti napak, je ta varianta tudi najmanj zamudna za občane in uslužence. V primeru, da izpolnimo papirnato različico, pa je bolje, da jo oddamo neposredno na občini, kjer nam jo popisovalci sproti pregledajo. (Ale)

GORICA - Neskončna dela v Ulici Diaz

Kamna še ni

Cesta na novo asfaltirana, pločniki pa niso dokončani

Nedokončani
pločnik
v Ulici Diaz

BUMBACA

Gradbeni stroji so se v Ulici Diaz pojavili že aprila, obnova ulice pa še danes ni zaključena. Cestišče je bilo sicer urejeno in robovi pločnikov že zdavnaj postavljeni, kamnitih plošč, s katerimi bi morali pločnike tlakovati, pa ni od nikoder. Bolj kot viden nedokončanih pločnikov pa moti Goričane dejstvo, da se v njih ob obilnih padavinah kot v bazenih zbira deževnica. Pešci so v primeru dežja prisiljeni, da skacejo čez velike luže ali pa da stopijo s pločnika in hodijo po cesti, kar v varnostnega vidika sededa ni priporočljivo. »Cesta je bila asfaltirana, pločnikov pa gradbeno podjetje ni dokončalo, ker se ne razpolaga s kamnom,« je povedal goriški župan Ettore Romoli, po katerem je podjetje Pessot v pričakovanju na gradbeni material začelo z obnavljanjem nekaterih drugih cest, ki so bile vključene v isti projekt ovrednotenja ulic.

RUPA - »Ne ustanavljamo stranke«

Povezati želijo občanske liste

Na županstvu v Ronkah so včeraj uradno predstavili nov politični subjekt. To je FLC - Federazione liste civiche di Gorizia (Zveza občanskih list iz Goriške). Osnovni cilj je povezati občanske liste iz občin na ozemlju goriške pokrajine, ne da bi jih prikraljali za avtonomijo, a da bi jim skupnimi močmi omogočili, da bi konkretno odgovarjale na potrebe ljudi. Pristopile so že liste iz Ronk, Škocjan, Goričke, Doberdoba, Gradeža, Krmine, San Piera in Štarancana, dogovarjajo pa se še z drugimi, na primer v Gradišču. Za koordinatorja je bil izvoljen občinski svetnik iz Škocjan, Maurizio Valenti; pristopil je tudi občinski svetnik iz Doberdoba Ma-

rino Ferfolja. »Nočemo zasesti prostih mest ali ustanoviti nove stranke, temveč nadaljevati delo lokalnih list, ki predstavljajo najboljše sile na teritoriju. Vsaka lista bo ohranila avtonomijo, a bo v navezi z ostalimi dala še večjo vlogo ljudem na teritoriju. Nismo ne levica ne desnica, smo civilna družba,« pravi Valenti, ki je pobudo predstavil z Mauriziom Del Bellom iz Gradeža in Davidejem Rego iz Ronk. Na prvem mestu zagovarjajo drastično krčenje stroškov politike. Med drugim trdijo, da pokrajina ne gre ukinjati, a gre v pokrajinski svet imenovati župane 25 goriških občin, ki so že izvoljeni in ne bi prejemali dodatnih plač.

RUPA - Nesreča pri pokopališču Trčila vespa in SUV, mladenič v bolnišnici

17-letnik si je poškodoval kolik, hujših posledic pa naj ne bi bilo

Pri pokopališču v Rupi je včeraj popoldne prišlo do premetne nesreče, v kateri je bil ranjen 17-letnik iz sovodenjske občine. Mladenič, ki je vozil motorno kolo, je rešilna služba 118 prepeljala v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdravljenje. Motorist je dobil resne poškodbe, v nevarnosti pa naj ne bi bil.

Nesreča se je zgodila na ovinku pri pokopališču okrog 14.15. 17-letni S.L. se je z vespo pripeljal po Ulici Polje, v nasprotju smeri pa je pripeljal SUV znamke Chrysler, v katerem je sedel 40-letni S.D. iz sovodenjske občine. V nepojasnjene okoliščinah, ki jih še preučujejo goriški karabinjerji, sta avtomobil in vespa silovito trčila. Mladenič je bležal na asfaltu, na kraj pa so kmalu zatem prišli reševalci, ki so mu nudili prvo pomoč. Mladenič so z rešilnim vozilom prepeljali v goriško bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdravljenje. Po prvih informacijah naj bi si mladenič poškodoval kolik, hujših posledic pa naj ne bi imel. Na kraj nesreče so ob reševalcih in karabinjerjih prišli tudi goriški gasilci.

TRŽIČ - V ladjedelnici

Danes Landini, jutri pa stavka

V Tržiču prihaja danes državni tajnik kovinarskega sindikata Fiom CGIL, Maurizio Landini. V Fincantierijevi ladjedelnici bo od 9. do 10. ure in od 15. do 16. ure vodil skupščini delavcev, zato da bo pojASNIL razloge jutrišnje stavke. Sprva je bila sklicana v FIAT-ovih tovarnah, a je nato zaobjela tudi Fincantieri.

Za Landinijev prihod vlada veliko pričakovanje, v kolikor so pokrajinski sindikati Fiom, Uilm in Fiom podpisali dogovor z ladjedelnico družbo - v nasprotju z odklonilno držo državnega sindikata Fiom -, na podlagi katerega je na skupno 1.600 kar 250 delavcev v presežku. Poleg tega vznemirja zahteva sindikata Fiom iz kraja Sestri Ponente, da bi dele ladje, ki bo zgrajena v Tržiču, prenesli v ladjedelnico v Sestri Ponente. »Tudi mi se bomo udeležili stavke,« pravi pokrajinski tajnik Fiom Thomas Casotto: »S tem želimo dokazati, da lokalni dogovori niso v nasprotju z državnimi, temveč startno točko zanje. Na kraj nesreče so ob reševalcih in karabinjerjih prišli tudi goriški gasilci.

GORICA - Podeljevanje pokrajinskih nagrad

Ob učnih dosegajo tudi športne uspehe

Med nagrajenci dijakinji slovenskih višjih šol Jasmin Lavrencic in Kaja Obidič ter 2.A razred šole Trinko

Dober dijak je lahko tudi uspešen športnik. Živ dokaz, da je mogoče učenje in športno udejstvovanje usklajevati, je včeraj podalo okrog 300 mladih, ki so se zbrali v deželnem auditoriju v Gorici, kjer je potekalo podeljevanje nagrad »Sport e scuola« (Šport in šola) in »Profitto e sport« (Šolski uspeh in šport). Prvi natečaj, ki je namenjen višjemu, vsako leto razpisuje goriška pokrajina s pokroviteljstvom deželnega šolskega urada, drugega pa prireje društvo Atletica Gorica s podporo raznih pokroviteljev.

Med dvajsetimi dijaki, ki so za uspehe v lanskem šolskem letu prejeli denarno nagrado v višini 150 evrov, sta tudi dve dijakinji slovenskih višjih srednjih šol iz Gorice. Nagrajeni sta bili Jasmin Lavencic, ki obiskuje poklicni zavod Cankar, in Kaja Obidič, ki je julija maturirala na znanstveno-tehnološkem liceju Gregorčič. V auditoriju se je zbralo tudi štirinajst razredov nižjih srednjih šol goriške pokrajine, ki so jih podelili nagrada »Profitto e sport«. Najbolj razpoznavni so s svojimi temno modrimi trenirkami bili učenci 2.A razreda slovenske nižje srednje šole Trinko, ki jih je spremljal profesor Aleksander Kodrič. Pred podelitevijo priznanj so nagrajenje pozdravila pokrajinska odbornica Sara Vito, viceprefektinja Gloria Allegretto, podpredsednik pokrajinske zveze CONI Franco Tommasini, Umberto Ballarini iz pokrajinskega šolskega urada, večkratna svetovna prvakinja v jadranju in raziskovalka Chiara Calligaris ter predstavnik društva Atletica Gorizia Maurizio Pecorari. (Ale)

POKRAJINA Tudi letos je prišel oskar za proračun

Goriška pokrajina se je tudi letos uvrstila med finaliste za nagrado »Oscar di bilancio della Pubblica amministrazione«, ki jo javnim upravam z najboljšimi finančnimi, okoljskimi in družbenim delovanjem podeljuje federacija FERPI. Pri dodeljevanju nagrade, ki ima pokroviteljstvo predsednika republike, upoštevajo tudi uspešnost komunikacije in transparentnost delovanja javnih uprav. Goriška pokrajina se je že lani uvrstila na drugo mesto, letos pa je ponovila odličen rezultat. V motivaciji nagrade piše, da je proračun goriške pokrajine zelo popoln in odgovarja zahtevi po informiranju občanov in izvedencev. Odbornica Sara Vito, ki je v torek dvignila nagrado v Milanu, je poudarila, da je to priznanje v času, ko so javne uprave v njihovi upravitelji na udaru, zelo lep dosežek. Goriška pokrajina je edina iz Furlanske-Julijske krajine, ki se je letos uvrstila v finale.

Nagrajeni učenci 2.A razreda nižje srednje šole Ivan Trinko (desno), Kaja Obidič (spodaj levo) in Jasmin Lavencic (spodaj desno) z odbornico Saro Vito

BUMBACA

Ines Pogelšek K.M.

ŠEMPETER

Medicinske sestre odhajajo čez mejo

»Situacija je zelo pereča. Novih zaposlitev zaradi vladnih ukrepov ni, torej se manjkajočega kadra ne nadomešča. Zaradi izgorelosti na delovnem mestu mora marsikatera medicinska sestra tudi sama na bolniško,« je o položaju medicinskih sester v Sloveniji povedala generalna sekretarka Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije, Flori Banovac, ki je skupaj z drugimi kolegicami včeraj obiskala šempetrsko bolnišnico, kjer je stanje podobno.

»V Sloveniji ima naš sindikat 8.000 članov,« pojasnjuje predsednica Jelka Mlakar. Z goriškega in obalno-kraškega konca je pred kakim desetletjem veliko medicinskih sester delo poiskalo tudi čez mejo v Italiji. »Pred leti, preden smo spremenili plačni sistem, je bilo odhodov na delo čez mejo veliko več. Potem se je kar nekaj medicinskih sester, predvsem z obalno-kraškega območja vrnilo. Sedaj je situacija zopet drugačna, nezadovoljstvo se je pojavilo na vseh nivojih v zdravstvu tudi zaradi zamrznitve plač v javnem sektorju, kar je zopet povzročilo nezadovoljstvo med medicinskimi sestrami, in ponovno se nam dogaja, da zapuščajo Slovenijo in odhajajo takoj v Italijo kot v Avstrijo,« pojasnjuje Flori Banovac. V tujini pa slovenskim medicinskim sestram vendorle ni z rožicami postlano. Plače so sicer višje, vendor tam niso zavarovane in ne teče jim delovna doba, to morajo kriti same, dodaja.

Zaradi zakona o nezaposlovanju v javnem sektorju se ne nadomešča manjkajočega kadra, niti tistih, ki odidejo na porodiški ali daljši bolniški dopust. »Situacijo se rešuje z obstoječo kadrovsко zasedbo. To je v nekaterih oddelkih že nemogoča in nevarna situacija. Zato opozarjam vodstva, naj razmisljijo o tem, da daljše odsotnosti nadomeščajo, kajti ta kader izgoreva. Medicinske sestre so vedno bolj nezadovoljne. Bojijo se za svoja delovna mesta in zato potrpijo. V skrajnih primerih, ko ne morejo več, odhajajo na bolniško tudi same,« opozarja Flori Banovac.

»Nadomeščanja ni, oziroma samo za porodiške. Tisti, ki ostanejo, delajo še za tiste, ki jih ni,« opisuje položaj medicinskih sester v šempetrski bolnišnici Ines Pogelšek, predsednica tamkajšnje enote omenjenega sindikata. Na vprašanje, koliko je vodstvo sicer pripravljeno prisluhniti njihovim težavam, odgovarja: »Kolikor pač mora.« V šempetrski bolnišnici sicer deluje več sindikatov, kamor so vključene tudi nekatere medicinske sestre. Teh je v bolnišnici zaposlenih skupno okrog 300, v Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije jih je včlanjenih okoli 80. Da bi v svoje vrste pritegnili tudi tiste, ki še niso članice nobenega sindikata, so včeraj v bolnišnici pripravili informativni dogodek.

Katja Munih

RENČE - Gregorčičeve pot so že prehodili številni obiskovalci

Na pot z verzi »goriškega slavčka«

Ob krajanah tudi skupine iz Gorenjske, Dolenjske in Štajerske - Pohodnike nagovoril Miran Košuta - Na ogled tudi razstava likovnih del z lanske izvedbe

Janja Lipušček, ob njej Boris Arčon in Miran Košuta FOTO R.P.

Sobotni dan je ponujal čudovito izhodišče pohodnikom na Gregorčičevi poti, ki se vije med Renčami in Gradiščem nad Prvačino, odprli pa so jo lansko leto. Med udeleženci pohoda sta bila predsednika krajevnih skupnosti Renče in Gradišče, Borut Zorn in Boris Stiblji, opazili pa smo tudi mnoge ljudi iz bolj oddaljenih primorskih krajev ter skupine z Gorenjske, Dolenjske in Štajerske. Srečanje sta pozdravila tudi predsednica renškega društva Janja Lipušček in župan občine Aleš Bucik.

V času od odprtja so pot prehodili že številni obiskovalci, ljubitelji pohodništva in našega pesnika, »goriškega slavčka«. Organizatorja, renško Društvo za kulturo, turizem in razvoj in gradiščka krajevna skupnost sta letos - lani jih je z obiskom počastil pesnik in politik Boris Pangerc - medse povabili glasbenika in enega najvidnejših slovenistov,

univerzitetnega docenta Mirana Košuta, doma iz Kriza pri Trstu. Udeležencem je spregovoril kot vsestranski poznavalec pesnikovega življenja in dela, iz njegovega izvajanja pa je zazvenela občutena in občudoča ljubezen do Gregorčičeve izpovedi in globoka spoštljivost do njegovega domoljubja, ki lahko in mora služiti kot pronicljiv navdih sedanjim in prihodnjim rodovom.

V kulturnem sporedru so sodelovali učenci renške osnovne šole, pevski zbor Provox pod vodstvom Ivana Mignozzija, recitator Matija Kogoj ter kulturna animatorka Melanija Kerševan z Gradišča. Pohod je vodil podpredsednik društva Boris Arčon, ki je ob spominskih tablah in postankih opozoril na znana in manj znana dejstva iz pesnikovega življenja. Prijazen sprejem z izvirnim prispevkom skupine ljubiteljskih slikark pa je po-

hodnike presenetil v renškem naselju pri Arčonih, kjer živi in ustvarja nemirni spiritus agens Franjo Arčon. Po njegovih zamislih so slikarke hladnim betonskim objektom vdahne življenje in izpoved, povezano s še danes priljubljenim pesnikom.

Že v petek pa so si obiskovalci v razstavnem prostoru v Renčah lahko ogledali razstavo slik, nastalih na lanskem pohodu po Gregorčičeve poti. Članice slikarske skupine so prispevale lastno videnje in občutenje pesnika, njegove ljubezni in bolečine. Na platna so ujeli čudovite utrinke, kakršne ponuja narava v razkošju jesenskih barv in jih obogatile z osebnoizpovedno noto. Izvirni predstaviti slik je z duhovitim komentarji pridal osebno noto tudi eden od organizatorjev, Edi Prošt, z lastno razlagjo pa tudi prisotne slikarke.

Radivoj Pahor

NOVA GORICA - V mestu 48 zaklonišč za približno sedem tisoč ljudi

Zaklonišča ne prepevajo več, stroški vzdrževanja previsoki

»Čeprav dvonamenska so v primeru potrebe v roku 24 ur pripravljena za prvenstveno uporabo«

Zaklonišča, ki so namenjena zaščiti ljudi pred vojnimi nevarnostmi in pred radioaktivnim sevanjem ob morebitni jedrski ali drugi radioološki nesreči, primerna pa so tudi kot zasilno prebivališče neposredno po potresu, se v Sloveniji gradijo od leta 1973. Večina jih je v urbanih središčih z več kot pet tisoč prebivalci. Vseh skupaj je okrog 2.300, v njih pa je približno 350 tisoč zakloniščnih mest. V novgoričkih občinih, pretežno v mestu, jih je skupno 48, v njih pa je prostora za sedem tisoč ljudi.

Do osamosvojitve Slovenije je bilo to področje precej strožje urejeno. Kot je povedal Bogdan Zoratti, svetovalec za zaščito in reševanje na mestni občini, ki upravlja z osmimi javnimi in primerno vzdrževanimi zaklonišči, se je v času Jugoslavije gradilo veliko zaklonišč. Takrat je bilo treba ob vsaki večji gradnji zgraditi tudi zaklonišče ali pa prispetati določen delež celotne investicije v ta namen. Nad vsemi zaklonišči je bdela občina, inšpekcijske službe pa so redno opravljale pregledne. Danes je gradnja zaklonišč že vedno zavezujoča za zdravstvene, vzgojno-varstvene in izobraževalne ustanove, objekte javne komunikacije, nacionalne televizije in radija, javnega potniškega prometa, pomembne energetsko industrijske dejavnosti, za potrebe obrambe in delovanje državnih organov. Tudi ta so načeloma dobro vzdrževana, težave pa se pojavljojo pri

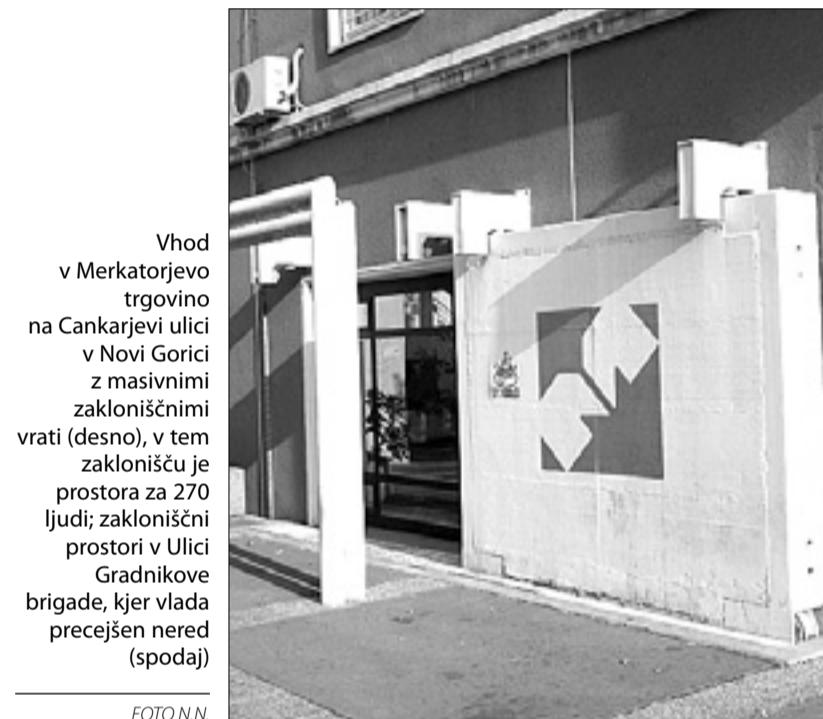
vzdrževanju zaklonišč v stanovanjskih soseskah. »Po zakonu bi jih morali vzdrževati in vsakih pet let narediti tehnični pregled ter urediti vse filtre, ventilacijske naprave in podobno, kar je precej draga, tako da inšpekcijske službe tega sploh ne nadzorujejo,« je pojasnil Zoratti. S tem v zvezi je omenil 15 zaklonišč v stolpnicih na ulici Gradnikove brigade, ki so sicer kvalitetna protiatomska zaklonišča, vsako za 150 ljudi.

Da je glavni problem v visokih stroških vzdrževanja, je potrdil tudi David Kavčič, direktor družbe Dom, ki upravlja z nekaterimi od omenjenih stolpnic. »Vzdrževanje je v celoti breme etažnih lastnikov, danes pa so taki časi, da ljudje že itak komaj shajajo, tako da bi jih to še dodatno udarilo po žepu,« je pojasnil. Pristavil je, da gre v večini primerov za dvonamenska zaklonišča, tako da imajo stanovalci v njih urejene kleti, po potrebi pa je mogoče zaklonišča po hitrem postopku uporabiti, tako kot so jih leta 1991. Včasih so bila zaklonišča uporabna za marsikaj. Na Šempetru je dolga leta deloval Center za razvoj mladinske kulture, ki je bil v Jugoslaviji znan. V njih so imela svoje prostore številna društva, za vaje pa so jih uporabljale tudi glasbene skupine. Priznana slovenska zasedba Zaklonišče prepeva je ime dobila ravno po enem od zaklonišč v Novi Gorici, kjer so v začetku devetdesetih let začeli »prepevati«.

»Danes najem skorajda ne pride več v poštev, saj se morajo s tem strinjati vsi lastniki stanovanj, pa še davčna zakonodaja je to področje tako zakomplificirala, da se v bistvu ne izplača,« je še povedal Kavčič. V načemu, resda brezplačnem, pa so nekatere od javnih zaklonišč. »V načem jih dajemo za tiste dejavnosti, ki so za nas pomembne. V Kromberku imajo svoje prostore potapljači, v Solkanu streliči, na Cankarjevi ulici CB radio klub, na Pristavi pa imamo skladišče Civilne zaščite,« je povedal Zoratti. Med večimi zaklonišči v mestu je izpostavil tri zaklonišča na osnovni šoli Franca Erjavca s kapaciteto 150 ljudi in zaklonišči v bivši Mipovi in Mercatorjevi trgovini na Cankarjevi ulici, kjer je v vsakem prostoru za 270 ljudi. Pri zadnjem je kot prednost izpostavil tudi dejstvo, da je v njem že precešnja zalogah hrane. Omenil je tudi, da je bilo zad-

nje zaklonišče v mestu zgrajeno pod prizidkom srednje ekonomske šole na Erjavčevi ulici. V zvezi z vsemi javnimi zaklonišči je še pojasnil, da so, čeprav dvonamenska, v roku 24 ur pripravljena za prvenstveno uporabo. Glede pomanjkljivega vzdrževanja zaklonišč v stanovanjskih objektih pa je izrazil prepričanje, da bi jih bilo kljub vsemu mogoče relativno hitro usposobiti. »Če bi v bližini padla atomska bomba, kar je res malo verjetno, bi bil problem, kar se prezračevanja in električne tiče, pa se da za to hitro urediti. V primeru vojne tudi ne bi bilo težav, saj do tega praviloma ne pride čez noč. Dovolj bi bilo, da mesto preleti eno samo letalo, pa bi bilo takoj vse pripravljeno, kot je treba,« je še sklenil sogovornik, naše današnje pisanje pa bolj kot stvarnosti pripada fantastiki.

Nace Novak

Vhod v Mercatorjevo trgovino na Cankarjevi ulici v Novi Gorici z masivnimi zakloniščimi vrati (desno), v tem zaklonišču je prostora za 270 ljudi; zakloniščni prostori v Ulici Gradnikove brigade, kjer vlada precešnji nered (spodaj)

FOTO N.N.

CONCORDIA ET PAX - V pobudo prvič zaobjeta hrvaška Istra

Pot spomina in sprave bo letos vodila v Svetvinčenat

Letošnja Pot spomina in sprave, ki jo prireja slovensko-italijansko združenje Concordia et Pax, bo v soboto, 22. oktobra, vodila v Svetvinčenat, mesto v notranjosti hrvaške Istre, kjer je grob duhovnika Miroslava Bulešića. Med poletjem 1947 je bil žrtev brutalnega napada v Lanišču skupaj s škofovim delegatom Jakobom Ukmajerom in krajevnim župnikom Štefanom Čekom.

»Pot spomina in sprave bo letos prvič dosegla hrvaško Istru, kjer se bodo slovenska in italijanska skupnost iz Goriške srečali s hrvaško istriško skupnostjo, zato da bodo skupaj obudili

spomin na tragični povojni čas, ko je komunistični režim, ki je dotelej z borbo in žrtvami odločilno prispeval k porazu fašizma in nazizma, tudi s silo vsiljeval svojo ideologijo tistim, ki so jo odklanjali,« so zapisali pri združenju Concordia et Pax, ki si že leta prizadevajo, da bi pomagali tukajšnjim ljudstvom premestiti ločeni spomin, ki je nastal iz večdesetletne ideološke kontrapozicije. In dodajajo: »Tartča postopljiv napadov je bila tedaj Cerkev, zato se bomo v Svetvinčenatu zamislili nad liki treh duhovnikov, ki so kljub doživetemu nasilju - Bulešić je za posledicami agresije umrl - odpustili svo-

jim krvnikom. Odpuščanje je temelj naporne poti v iskanju prečiščenja spomina in sprave.«

Avtobus z romari bo krenil na pot v soboto, 22. oktobra, ob 14. uri s parkirišča pri Rdeči hiši v Gorici. Ceremonija na kraju spomina bo ob 16. uri, vrnitev v Gorico pa ob 20.30. Organizatorji prosijo za predhodno nájavo udeležbe na tel. 0481-530193, 333-3561718 ali 003865-3005136 in opozarjajo, da je treba pri sebi imeti veljavno osebno izkaznico in da na hrvaški meji ne priznavajo veljave paripiru z obvestilom o podaljšanju veljavnosti, ki ga izdajajo na občini.

Podobnik ostaja predsednik

Na včerajšnji seji nadzornega sveta Hita nišo obravnavali zahteve po razrešnici predsednika uprave Draga Podobnika. Predsednik nadzornega sveta Gorazd Podbevšek je po seji zatrdiril, da nimajo nikakršnega razloga za razrešitev, saj uprava kljub zaostrenim pogojem dobro posluje. »Prva polovica leta je bila sicer nekoliko boljša, v drugi polovici pa se razmre ocítimo še dodatno zaostrejo, vendar zaenkrat uspeva obdržati rezultate poslovanja znotraj tega, kar je bilo načrtovano za letos,« je povedal Podbevšek.

Türk odlikuje Pipistrel

Predsednik Slovenije Danilo Türk bo danes ob 13. uri na Gradu Brdo pri Kranju z latnim redom za zasluge odlikoval ajdovsko podjetje Pipistrel za njegov prispevek k razvoju okolju prijazne tehnologije ter za uveljavljanje zmagovalne filozofije, s katero je tudi Slovenijo postavil med tehnološke velesile. Kot znano, je Pipistrel z energetsko varčnim letalom Taurus G4 pred kratkim dosegel tretjo zmago na Nasinem tekmovanju v Kaliforniji.

V tujino z Interculturo

Fundacija Goriške hranilnice bo tudi letos zagotovila štipendijo za enoletno bivanje v tujini z Interculturo. Namenjena je študentu z bivališčem v goriški pokrajini, rojenemu med 1. julijem 1994 in 31. avgustom 1997, ki obiskuje višjo srednjo šolo, je pri študiju uspešen in motiviran, da bi cloveško in kulturno odražal v stilu z različnimi narodi. Razpis z obrazcem za prijavo so prejela ravnateljstva šol, na voljo pa je tudi na spletni strani www.fondacionecariago.it in na sedežu fundacije; prijaviti se je mogoče tudi na spletu, in sicer na naslovu www.intercultura.it. Rok bo zapadel 10. novembra, 28. oktobra ob 18. uri pa bo na sedežu fundacije v Gorici informativno sprečanje za vse zainteresirane študente.

Ni zategnil ročne zavore

V torek je 32-letni voznik v Novi Gorici parkiral tovorno vozilo, ni pa zategnil ročne zavore. Vozilo se je samo premaknilo in trčilo v ograjo. Poleg ograjne je bil parkiran avtomobil, na katerega je ograja padla in ga poškodovala. Kaznovili so ga z globo.

Urad za prosto cono zaprt

Iz goriške Trgovinske zbornice so sporočili, da bo danes za javnost zaprt urad za prosto cono. Osebje se bo udeležilo tečaja na temo novih procedur, povezanih s prispevkami za nabavo goriva.

Zlobec »V vihri petih vojn«

Danes ob 18. uri bo v novogoriški knjižnici Franceta Bevk na predstavitev knjižne zbirke Andreja Zlobca »V vihri petih vojn«; zbirka - štiri knjige na več kot 700 straneh - prinaša spomine na pet vojn, ki jih je avtor doživel.

Svečanost 1. novembra

Svečani dvig zastave na Travniku (ob 9. uri) in maša v travniški cerkvi (ob 9.15) ob 90. obletnici prenosa trupel neznanih vojakov iz Gorice v Oglej ne bosta danes, kot je bilo sprva napovedano, temveč v torek, 1. novembra.

Avtor knjige med vrhovsko predstavitevijo

Nocoj ob 20.30 bo v Kulturnem domu v Gorici koncert skupine Tramonto Arancio iz Tržiča. V njej igraja Daniele Scochet (glas in klavir) in Pietro Spanghero (kontrabas in ukulele). Koncert v okviru niza Across the Border organizirajo zadruga Maja, združenje Tramonto Arancio, Kulturni dom in društvo Jadro iz Ronk; vstopnina znaša 5 evrov.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 22. oktobra, ob 20.30 »El avaro« (Molier), nastopa Otroteatru iz Madrida in »Emilie«, nastopa cirkus Mlejn iz Prage; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

V GLEDALIŠČU VERDIV GORICI: v torek, 8. novembra, ob 20.45 koncert Glorie Gainor; informacije pri blagajni gledališča ali po tel. 0481-383602.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: v ponedeljek, 7. novembra, ob 21. uri »La cena dei cretini«, igrata Zuzurro&Gaspare; informacije po tel. 0481-532317.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 9. in 10. novembra, ob 20.45 gledališka predstava Yasmine Reza »Art« igrajo Alessandro Haber, Alessio Boni in Gigio Alberti; informacije po tel. 0481-494369.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 20. oktobra, ob 20. uri (Ivan Cankar) »Hlapci«; informacije po tel. 003865-3352247.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lože Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 29. oktobra, »Pinocchio di sabbia«, David Riondino / Giano Produzioni; informacije in predprodaja abonmajev do 11. novembra v uradih CTA, Ul. Cappuccini 19/1 v Gorici od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15. in 16.30, ob petkih med 10. in 14. uro (tel. 0481-537280, 335-1753049, www.ctagorizia.it).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »This must be the place«. Dvorana 2: 17.30 - 19.40 - 22.00 »I tre moschettieri« (digital 3D). Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Cowboys & Aliens«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 19.50 - 22.00 »This must be the place«. Dvorana 2: 18.00 - 22.00 »Amici di letto«; 22.15 »Final destination 5« (digital projekciji). Dvorana 3: 17.30 - 19.40 - 22.00 »I tre moschettieri« (digital 3D). Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Cowboys & Aliens«.

Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »A Dangerous Method«.

Razstave

NA SEDEŽU DRUŠTVA NUOVO LAVORO v Raštelu 72-74 v Gorici bo do

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so objavljene začasne zavodske lešnice 3. pasu slovenskih šol v tržaški in goriški pokrajini. Rok za morebitne prizive je 10 dni (do 26. oktobra). Kandidati, ki so oddali prošnjo na italijanskih šolah v Trstu, so vezani na termin, ki je za te šole določen do 24. oktobra.

Izleti

ZDRUŽENJE ĚSTORIA prireja nova izleta z ēStoriabusom 22. in 29. oktobra, ko bo odpeljal udeležence v Navarons, kjer je leta 1864 prišlo do uporov avstrijskemu cesarstvu. Izleta, ki so ju poimenovali »La banda delle Alpi friulane«, prirejajo ob 150-letnici zedinjenja Italije. Avtobus bo odpotoval iz Pordenona, število mest je omejeno; informacije po tel. 0481-539210 ali naslov eventi@leg.it.

ZDRUŽENJE TEMPO LIBERO COOP CONSUMATORI NORDEST organizira 23. oktobra izlet v kraj Illegio z ogledom razstave »Aldilà. L'ultimo mistero«. Informacije in vpisovanje pri okencih ATL, v veleblagovnicah Coop Consumatori Nordest ali po tel. 335-7835183.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 12. novembra, enodnevni avtobusni izlet z obiskom kmetije v kraju Pavia di Udine, prštarne v San Danieleju in ogled gradu v Villalti; vpisovanje do 25. oktobra v trgovini Mila (tel. 0481-78398), goštini Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milušu (tel. 380-4203829).

ZDRUŽENJE NATURA & STORIA PATRIA prireja v nedeljo, 30. oktobra, pohod po tržiškem Krasu po poteh utrdb prve svetovne vojne; zbirališče ob 13.30 pri vodnjaku leva Sv. Marka na drevoredu San Marco (na končnem delu drevoreda v smeri Krasa) v Tržiču; pohod je brezplačen in bo potekal ob vsakem vremenu.

Obvestila

ZDRUŽENJE ANTEAS prireja v centru Sinigaglia v Ul. Faidutti 24 v Gorici tečaj vezenja vsak četrtek med 15. in 18. uro. Prvo srečanje bo danes, 20. oktobra, na razpolago je še nekaj mest (tel. 348-4460193).

INFORMACIJE ZA IZPOLNJEVANJE POPISNIH POL nudijo na brezplačni tel. številki ISTAT 800-069701 in v zbirnem centru v pritličju goriške občine, ki je odprt od ponedeljka do četrtka med 9. uro in 17.30, ob petkih in sobotah med 9. uro in 12.30 (tel. 0481-383690-691-692 v slovenščini in furlanščini).

OF IN UPOR: vsak torek ob 18. uri Radio Trst A oddaja pripovedni niz o uporu proti raznarodovanju in nepravičnim družbenim odnosom v obdobju 1924-1945 na severno primorskem ozemlju. Pripravlja ga Aldo Rupel; ponovitev ob sredah kakšno minutu po 10. uri.

OKENCE ZA MANJŠINSKE JEZIKOVNE SKUPNOSTI je odprto ob ponedeljkih med 9. in 12. uro ter ob sredah med 15.30 in 17.30 v prostorih goriške občine (3. poslopje, 1. nadstropje) na Trgu Municipio 1 v Gorici; tel. 0481-383459 (slovenščina) in tel. 0481-383451 (furlanščina).

VEČERNI KONCERT združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici: v petek, 4. novembra, ob 20.45 koncert filharmonije Jora iz Bacaua v Romuniji ob 100-letnici rojstva Nina Rote; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

ob sredah med 19.30 in 20.30 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici pod vodstvom Dušana Carlija; informacije po tel. 338-7995474 (Aldo Bauzon).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) je odprta od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure.

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE

organizira v sklopu praznika Sv. Martina prvo tržnico umetniških izdelkov in domačih dobrot. Sovodenjski občani ali skupine, ki bi želeli prodajati lastne izdelke ali dobrote na prazniku, ki se bo vršil pri Kulturnem domu v Sovodnjah v nedeljo, 13. novembra, zjutraj; informacije in vpisovanje po tel. 329-7411459 (Ljubica).

V PRENOVLJENIH PROSTORIH DOMA ANDREJA BUDALA v Štandrežu potekajo v organizaciji KD Oton Župančič in v sodelovanju s slovenskim športnim društvom Vadba+ raznovrstne vadbe: sprostilna telovadba (Dorella Cingerli, ob sredah 17.30-18.30), joga (Alessandra Simoneti, ob sredah 20.30-22.00), pilates (Suzana Komel, ob ponedeljkih 19.00-20.00 in sredah 20.00-21.00), zumba (Suzana Komel, ob torkah 19.00-20.00 in petkih 18.00-19.00) in spinning (Boris Nardin, ob ponedeljkih 20.15-21.10 in sredah 19.00-19.50). Interesenti se lahko vpisijo na enega ali več tečajev, tudi pred začetkom vadbe ure, možne so enkrat ali dvakrat tedenske ter kombinirane vadbe; informacije po tel. 347-8800556 ali na suzana.komel@mail.si.

NA TRAVNIKU, v Raštelu in na Nunskih ulicah v Gorici bodo v soboto, 22. oktobra, namestili tržnico. Ob 15. uri bo nastop skupine Clan Petrie s koncertom irske in škotske glasbe.

SPDG priredi v nedeljo, 23. oktobra, vsakoletno druženje ob kostanju na domačiji Štekar v Števerjanu ob 12. ure do mraka. Ob priložnosti bosta pohod in vožnja z gorskimi kolesi, start bo pri športnih halih v Podgori ob 10. uri (zbirališče ob 9.45). **SKGZ** obvešča člane deželnega in pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja v ponedeljek, 24. oktobra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v dvorani SKD Igo Gruden v Načrežini. **SEKCIJA VZPI-ANPI** Dol-Jamle prireja tradicionalni partizanski piknik v nedeljo, 6. novembra, v gostilni Štirina v Opatjem Selu od 13. ure dalje; vpisovanje (do 30. oktobra) po tel. 0481-419946 (Jordan Semolič) in 0481-78192 (Jožko Vižintin).

TEČAJ PRVE POMOČI ZDRUŽENJA LA SALUTE IZ LOČNIKA bo potekal v dvorani Faidutti na sedežu zadružne banke v Ločniku. Prvo od desetih srečanj, ki jih bodo vodili kvalificirani inštruktorji pod vodstvom zdravnika Paola Crivellija, bo v petek, 4. novembra; vpisovanje poteka od ponedeljka do petka med 15.30 in 17.30 po tel. združenja La Salute (0481-39170).

Prireditve

V KNJIŽICI V RONKAH prirejajo pravljicne popoldneve za otroke od 3. do 7. leta starosti med 17. in 18. uro: 20. in 27. oktobra v slovenščini, 26. oktobra pa v italijansčini.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 20. oktobra, ob 18. uri Hana Gasparac predstavila svojo knjigo »Poesie di una donna trentenne«; v petek, 21. oktobra, ob 18. uri bo Elsa Fonda predstavila svojo knjigo »La cresta sulla zampa«.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA v sodelovanju z občino Kanal ob Soči prireja predstavitev monografije Franca Križnarja in Štefana Maurija »Biti sam - (auto)portret skladatelj Štefana Maurija«. Predstavitev bo v okviru Kogojevih dnevnov v Gotski hiši v Kanalu v petek, 21. oktobra, ob 19. uri. Sodelovala bosta soavtorja Štefan Mauri in Franc Križnar, povezoval bo urednik Zoran Božič.

LEG (LIBRERIA EDITRICE GORIZIANA) na Korzu Verdi 21 v Gorici prireja v petek, 21. oktobra, ob 18. uri predstavitev knjige »Guida Di Gorizia. Lasciapassare-prepustnica-Propustnica« Roberta Covaza. Z avtorjem se bo pogovarjal Antonio Devetag.

VRTOJBENSKI KRAJEVNI PRAZNIK z odprtjem mladinskega centra Vrtojba bo potekal 22. in 23. oktobra, ob 18. uri: v soboto, 22. oktobra, sodelujejo OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici,

VABILO K ABONMAJU

ZABAVNO V NOVO SEZONO PO NAŠIH DRUŠTVIH

MA ME PROU PROVOCIRASTE...

Adrijan Rustja

igrata:
Minu Kjuder
in Adrijan Rustja

DANES - četrtek, 20. oktobra ob 20.30
na sedežu društva Hrast v Dobrodobu
sodelujeta: Prosvetno društvo Hrast
in SKD Jezero

Vstop je brezplačen

Vse o novi sezoni in rezervacija abonmajev

pevski zbor vrtca Sonček, glasbena šola Nova Gorica, zbor Društva žena Vrtojba, MePZ Ciril Silič, MeP zbor Vrtojba, cerkveni mladinski zbor Vrtojba, plesna šola Kreart; v nedeljo, 23. oktobra, ob 18. uri pa bo KD Vrtejbenška igralska kompanija odigrala komedijo domače avtorice Doris Jarc, ki jo je tudi režiral, »Umetniška terapija ali kdo koga zdravi«. Po predstavi bo sledila otvoritev razstave fotografij Sandija Gorkiča.

ZDRUŽENJE REVMATIČNIH BOLNIKOV A.Ma.Re. prireja v soboto, 22. oktobra, ob 16.30 v deželnem avditoriju v Ul. Roma 5 v Gorici posvet na temo artritisa. Sodelovali bodo zdravniki Marino Del Frate, Salvatore De Vita, Gianmichele Moise in Massimo Colucci.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško v sodelovanju s KRUT-om vabi člane in prijatelje na prireditve »Starosta malo princ«, ki bo v nedeljo, 23. oktobra. Zjutraj bo krajši izlet s postankom v Gonarsu za poklon žrtvam in v Palmanovo. Konsilu v Ogleju bo sledila vožnja v Gorico, kjer bodo v Kulturnem domu ob 17. uri nastopili upokojenski zbori Primorske; informacije in prijave po tel. 0481 532092 (Emil D.) in 390688 (Saverij).

LETOSNJE PRAVLJICNE URICE V FEILOVNI KNJIŽNICI bo oblikovala pravljicarka Martina Šolc s stalno sodelavko muco Lino; skupaj bosta pripravovali pravljice o mucah iz vsega sveta 24. oktobra ter 7. in 21. novembra ob 18. uri v Feiglovni knjižnici v Gorici.

ZDRUŽENJE AMA - LINEA DI SCONFINE prireja v centru Mare pensante v parku Basaglia v Gorici (Ul. Vittorio Veneto 174) srečanje z Annaroso Cappelari z naslovom »Computer: Benessere o malessere« v ponedeljek, 24. oktobra, med 16.30 in 18. uro.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA prireja predst

GLOSA

Rusi ne verjamejo več v spremembe

JOŽE PIRJEVEC

Na knjižnem sejmu v Frankfurtu je bilo prejšnji teden vse živo. V osmih ogromnih hallah se je trlo na stotine založnikov z vsega sveta, ki so predstavljali svoje nove publikacije. Ob tolikšni ponudbi izgubiš pregled nad tem, kar je zares zanimivo ali pomembno in si lahko ustvariš samo nekaj vtisov. Kar se mene tiče, je bil poglavni vtis naslednji: angleška beseda prevladuje nad vsemi, kar pa se ne pomeni, da zaradi svoje kvalitete.

Zdelo se mi je, da Angleži in Američani cilijo predvsem na tržni uspeh svojih objav in imajo v mislih široko publiko, medtem ko Nemci še dajo nekaj na intelektualno odličnost. V tem smislu se mi je zdel nujoh paviljon najboljši od vseh in me prepričal, da je danes Nemčija vodilna sila na svetu, kar zadeva razvoj človeškega duha. To pa še ne pomeni, da bi tudi za male narode ne bilo prostora, če se znajo pravilno predstaviti.

Dokaz za to je bil zame paviljon Islandije, ki je letos častna gostja sejma. Zaradi tega, ker je njihov jezik bolj malo znan, Islandci niso stavili toliko na tiskano besedo, kot na podobo, in z ene strani prikazali na ogromnih ekranih divjo lepoto svoje dežele, z druge pa njeni globoko zakoreninjeno kulturo. To so storili tako, da so na prav tako velikih ekranih predstavili vrsto ljudi vseh starosti, ki preprosto berejo. Sporočilo je bilo jasno: pri nas je knjiga del življenja.

Knjiga je tudi v Rusiji se vedno del življenja. To opažam vsak dan v metroju, s katerim se vozim na delo v arhiv. Kakor v starih časih, ljudje še vedno veliko berejo, čeprav je med mladimi tiskano stran zamenjal i-pad. To pa je eno od redkih pozitivnih opažanj, ki sem si ga oblikoval med letošnjim dvotedenskim prebivanjem v Moskvi. (V Frankfurt sem šel sam za

konec tedna). Splošni vtis, ki raste iz pogovorov z različnimi ljudmi, od taksista do vrhunskega intelektualca, ni dober.

Ne rečem, da v Rusiji ni oaz, kjer se zdi, da je vse v najboljšem redu. Taka je na primer Akademija znanosti, na kateri smo imeli prejšnji teden posvet ob dvestoletnici rojstva M. F. Raevskega, dolgoletnega dekanja ruske pravoslavne cerkve na Dunaju in enega vodilnih slavofilov 19. stoletja. (Med drugim je imel številne stike tudi s slovensko kulturno in politično elito svoje dobe.) Taka je tudi Duhovna akademija moskovskega patriarhata v Zagorsku, kamor se nas po kongresu povabili na obisk.

Še bolj kot na Akademiji znanosti, se mi je zdelo, da so znali na tej visoki šoli bodočih voditeljev ruske pravoslavne cerkve ohraniti disciplino duha, ki sicer v Rusiji danes ni prav pogosta. Na poti v »Sergeev posad«, kakor danes rečejo Zagorsku, temu starodavnemu in čudovitemu samostanskemu kompleksu nedaleč od Moskve, sem prebral napis, ki kraljuje na stavbi blizu železniške proge: »Sveta Rusija, ne pozabi na svoje pravoslavlje. Žalostno dejstvo pa je, da danes Rusija ni več sveta (če je sploh kdaj bila), temveč v primežu prav tako razbrzdanega kapitalizma, kakor se to dogaja na Zahodu.«

Ob ogromnem bogastvu, ki brez sramu razkazuje svoje razkošje, živi večina prebivalstva v plebejskih razmerah, ki so zaradi zaostalosti carističnega in poznej komunističnega režima tu še bolj opazne, kot pri nas. Med ljudmi, s katerimi sem govoril, je razširjena resignacija. Opravka imajo s korupcijo, ki se je na široko razmahnila v upravnem ustroju, od katerega je odvisno preživetje. Vera v Putina je splahnela, upanje v možne spremembe pa tudi.

prej do novice

www.primorski.eu

OBVESTILO UREDNIŠTVA

Objavljanje odprtih tribun

Primorski dnevnik od torka do sobote - v skladu z razpoložljivim prostorom - bralcem in drugim daje na razpolago tudi prostor za pisanje odprtih tribun o najrazličnejših temah, ki ne posredno ali posredno zadevajo življenje slovenske narodnosti skupnosti v Italiji. Kot smo že večkrat zapisali, je edini pogoj, ki ga uredništvo pri tem postavlja ta, da so prispevki napisani v omikanih tonih. Drugih pogo-

jev se nam doslej ni zdelo potrebno postavljati.

Vendar se nam zdi upravičen še en pogoj, in sicer da so odprte tribune namenjene izključno za Primorski dnevnik oziroma, da še niso bile objavljene kje drugje. V nasprotнем primeru takih prispevkov ne bomo objavili, ali pa jih bomo po presoji uredništva skrajšali na ustrezeno dolžino in objavili kot pismo uredništva.

Uredništvo

vrsata bolj ali manj zaslужnih aktterjev, ki smo pripomogli, da je se tev obrodila sadove. Izstalo pa je ime ključne osebe pri akciji za odprtje jasli in s tem povezanih dejavnosti. Prezrta je bila Kristina Knez, ravnateljica Dijaškega doma in obenem tudi članica slovenske konzulte pri goriški občini (na predlog SKGZ). Kristina Knez je namreč od vsega začetka spremljala stopopek in v najbolj kočljivih trenutkih - zaradi ovir birokratske narave - zavezeto spodbujala odgovorne osebe za doseglo cilja.

Decembra 2003 je bila namreč v okviru slovenske konzulte zadolžena za ustanovitev slovenskih jasli v Gorici. Kot je razvidno iz zapisnikov konzulte, je bila zadeva na robu birokratske neuresnicitve sredi leta 2005. Tedaj je bila ravno Kristina Knez pobudnica vrste srečanj s pristojnimi občinskim odborniki, nato pa še s slovenskimi občinskim svetniki; 18. maja in 8. junija 2005 je dala pobudo za dva

SLOVENIJA - Danes in jutri poslabšanje vremena z občutno ohladitvijo

Zapadlo bo do 40 cm snega

Voznikom priporočajo previdnost in ustrezno zimsko opremo - Možne denarne kazni

Tudi slovenski vremenoslovci za danes napovedujejo ohladitev in lahko tudi sneg do nižin. Direkcija za ceste Republike Slovenije bo zato začela z dejurstrom za izvajanje zimske službe na cestah, s katerimi upravlja. Ob tem voznički naprosojo, naj vožnjo prilagodijo razmeram in v primeru zastojev omogočijo prehod vozilom zimske službe, so zapisali v sporocilu za javnost.

Po podatkih Agencije za okolje bo danes Slovenijo prešla izrazita hladna fronta, meja sneženja se bo spuščala. V severovzhodni Sloveniji, v Posavju in po-

nižinah Primorske bo deževalo, drugod bo meja sneženja na okoli 500 metri nadmorske višine, ob močnejših padavinah tudi nižje. Zaradi sneženja bo nevarnost lomljenga vej in drevja.

Na Gorenjskem, Koroškem, v hribih zahodne Slovenije, na Notranjskem in Kočevskem bo nad 500 metri nadmorske višine zapadlo do 20 do 40 centimetrov snega. Na Primorskem bo sredi dneva zapihala močna burja, ki bo na izpostavljenih mestih v sunkih presegla hitrost 100 kilometrov na uro. Po nižinah tega dela pa bo do jutri zjutraj padlo od 50 do 80 litrov dežja na kvadratni meter.

Ker bodo zimske razmere nastopile pred 15. novembrom, ko je v Sloveniji predpisana namestitev zimske opreme na vozila, na direkciji za ceste pričakujejo več vozil, ki bodo imela zaradi neutreznih opreme težave. Voznike zato naprosojo, da naj se v zimskih razmerah odpravijo na pot le, če je to nujno potrebno. Če se vožnji v snegu in ledu ne morejo izogniti, pa je treba storiti vse za zmanjšanje tveganja: hitrost vožnje je treba zmanjšati in prilagoditi razmeram na cesti, so pojasmili na direkciji, ki upravlja z okoli šest tisoč kilometrov slovenskih cest.

Zagotovitev ustrezne zimske opreme (na posnetku) ali uporabo javnega prevoza priporoča tudi Dars, voznike tovornih vozil pa poziva, naj upoštevajo pravila izločanja. "Po izkušnjah naših vzdrževalcev avtocest je prvi sneg vedno najhujši, saj so vozniki na zimske razmere še nepripravljeni," so zapisali na svoji spletni strani.

Zimske razmere pa po zakonu veljajo že, ko se sneg oprijema vozišča ali ko je vozišče zasneženo oz. zaledenelo. Zato bodo policisti preverjali, ali vozniki zakon upoštevajo. Vozniku, ki nima ustrezne opreme, grozi denarna kazen v višini 120 evrov, če onemogoča promet, pa kazen znaša 400 evrov.

PISMA UREDNIŠTVU

Napisi na zaboljnikih

»Lepa novica je, da bo na zaboljnikih za odpadke tudi slovenska beseda. Še lepše pa bi bilo, da bi dočinci, ki so se za to potegovali, še prej poskrbeli tudi, da bi bili na slovenskih šolah, bankah in kulturnih društvih, skratka v vseh slovenskih ustanovah, vsi napisi tudi v slovenskem jeziku.«

Ivo Selj

Bobu reči bob!

Odprtje slovenskih jasli v Gorici je prav gotovo pomemben in zgodovinski dogodek za celotno našo skupnost, saj dopolnjuje slovensko učno vzgojno ponudbo v mestu. Osem let naporov se nam je torej obrestovalo. V nedeljskem Primorskem dnevniku je bil dočinku pravilno namenjen uvodnik. Na goriški strani je bila omenjena

delovna sestanka s slovenskimi deželnimi svetniki. Poleg tega je redno vzdrževala stike tako z gorškimi odborniki ter s funkcionarji na občinski in deželnini ravni.

Dodati je še treba, da pobude za odprtje slovenskih jasli ni podprle en slovenski deželnini svetnik, temveč za to so se brez zadržkov angažirali vsi takratni slovenski deželnini svetniki: Tamara Blažina, Igor Kocijančič, Igor Dolenc, Mirko Špacapan in Bruna Zorzini. Isto velja tudi za tedanje slovenske občinske svetnike in člane slovenske konzulte. V tej smeri gre iskatki rdečo nit, ki vodi k uspehu, oziroma poduk, da s skupnimi in enotnimi napori naša skupnost lahko doseže marsikaj konkretnegra. Pri tkanju vezi in opazovanju na morebitne težave pa je v tistem obdobju vseskozi imela odločilno vlogo ravno Kristina Knez.

Bobu reči bob je primeren slovenski rek za dopolnitven poročila o odprtju jasli v Gorici, saj se z uspehom hvalijo celo stranke, ki do ne-

davnega in na začetku postopka za njihovo odprtje niso niti obstajajo oziroma so - kot npr. takratna Marjetica - »mlačno« spremljale razvoj dogodkov.

P.S.: Le še dodatek k otvoritveni slovesnosti: goriška občinska uprava z Ettorejem Romolijem na čelu bi lahko poskrbela, da bi blagoslov slovenskih jasli v Gorici potekal v slovenskem jeziku, pa tudi »dvojezičnost« bi lahko bila bolj prisotna. Mestna uprava za to očitno nima pravega posluha ...

Igor Komel,
predsednik Slovenske konzulte
pri občini Gorica
v obdobju 2003-2007

VREME OB KONCU TEDNA

Izvensezonsko poslabšanje v pravem zimskem slogu

DARKO BRADASSI

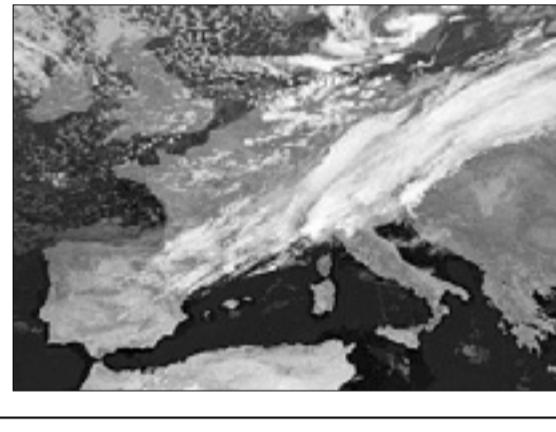

čer ali ponoči bodo povečini ponehale. Vendar ciklon bo tudi jutri vzvratno preusmerjal proti nam vlažen in za ta čas mrzel zrak, zato bodo jutri še možne manjše krajevne padavine, v Sloveniji v glavnem kot rahlo sneženje.

Vremenska slika se bo povečini umirila v soboto in nedeljo, ko sicer ozračje še ne bo povsem stanovitno, vendar se bo delno že začel krepliti anticiklon. Konec tedna bo sončen in nekoliko toplejši, pačevrop ob temperaturah, ki se bodo še zadrževali pod dolgoletnim povprečjem.

Tudi v začetku prihodnjega tedna se bo natot nadaljevalo podobno vreme s precejšnjo jasino, vendar tudi z občasno zmerno oblăčnostjo, toda brez padavin. Kot kaže, se bo novo ciklonsko območje iznad severnega Atlantika približalo našim krajem sredi prihodnjega tedna. Vendar je nadaljnja evolucija zaenkrat še v mrežicem negotova. Kaže sicer na uveljavitev Atlantika, vendar tudi na postopno krepitev zračnega tlaka nad večjim delom Sredozemlja, kar bi lahko pomenilo, da končno vendarle prihaja prava jesen, tudi z občasnimi manjšimi padavinami, vendar povečini ob nekoliko toplejšem in precej sončnem vremenu.

Na sliki: vremenska fronta je sinoč že zjela naše kraje, za njo bo pritekal za ta čas zelo mrzel arktični zrak

JOHN EARLE - Odmev na knjigo Jožeta Pirjevca Tito in tovariši (1)

Odkritje skrivnostnega partizanskega voditelja

V Londonu so bili vsi razburjeni, kakor da bi odkrili rudnik zlata, ko so prišla prva sporočila iz misij SOE, ki so jih leta 1943 poslali k Titovim partizanom. Tu je bil vodja gverilskega gibanja, ki se je pozitivno odzval na poziv prvega ministra Churchilla, tri leta po padcu Francije, da bi »vzgali Evropo«. Takrat je Velika Britanija ostala sama v bitki proti nacizmu in fašizmu. V zadnjih dveh letih si je pridobila zaveznika, Sovjetsko Zvezo, ki je bila nedvomno zahteven, sumničav in nekooperativni partner, a vendarle zaveznik. V Evropi pod nacistično okupacijo se po drugi strani še ni razvilo nobeno resno gibanje, ki bi aktiwno nasprotovalo Nemcem.

General De Gaulle je res skušal spodbuditi francosko odporniško gibanje iz svojega zatočišča v Londonu, a sodelovanje z njim je bilo prav tako težko kot z Rusi in je zahteval, da bi vodil svoje operacije v Franciji povsem neodvisno od agentov organizacije, ki jo je ustavil sam Churchill, se pravi Special Operations Executive (SOE).

Toda končni obračun SOE ni bil v celoti negativen. Organizacija je uspešno izvedla sabotažo norveške tovarne težke vode, ki je delovala v okviru nacističnega načrta za izdelavo atomske bombe, v Pragi je izpeljala umor nacističnega guvernerja Reinharda Heydricha in se uspešno angažirala v priprave za odpor v Grčiji, Albaniji in v drugih državah. V Srbiji je kapetan SOE-ja Marko Hudson že srečal kraljevega generala Dražo Mihajlovića in komunističnega voditelja, imenovanega Tito, v jeseni leta 1941, kasneje pa so bili stiki s Hudsonom nerazložljivo izgubljeni. Komunist Tito je tako ostal za Britance skrivnostna osebnost, njegova prava identiteta pa neznana.

Iz tega razloga je maja leta 1943 Churchill z odkritim olajšanjem sprejel vest, da se je britanska misija s kapetantom Billom Deakinom končno uspela prebiti do Tita v Črni gori. Tito ni bil več le senca, temveč človek iz mes in krvi. Poveljeval je oboroženi vojski partizanov, ki naj bi kasneje prerasla v Jugoslovansko narodnoosvobodilno vojsko.

Pred vojno je bil Deakin akademik, osebno znan Churchillu, ker je raziskoval biografijo njegovega prednika, vovode iz Marlborougha. Od vsega začetka je to prispevalo k večjemu Churchillovemu zanimanju za dogajanje. Deakin je prišel do partizanov med sovražnikovo ofenzivo (operacija Schwarz za Nemce, peta ofenziva za partizane), med katero sta bila skupaj s Titom huje ranjena zaradi iste bombe. To je med njima ustvarilo globoko vez, ki je trajala tudi po vojni. V svoji zbirki spominov (The Embattled Mountain) je Deakin napisal, da je bil Tito po njegovem prvem vtišu človek s prirojeno avtoriteto, skupaj z varljivo mirno osebnostjo, ki je navdajala s spoštovanjem vse, ki so ga obdajali. Tito je bil karizmatičen, imel pa je tudi zelo piker humor.

Glavni vtiš, ki ga je Tito postil majorju Johnu Hennikerju, ki je prišel kasneje, septembra, skupaj z brigadirjem Fitzroyem Macleanom, je bila njegova sposobnost, da je v razpravah razumel zorni kot drugega, gledal je na problem iz obeh strani. V pogovoru z mano, po vojni, se je Hennikerju to zdelo nekaj izjemnega za človeka, ki ni bil dovolj formalno vzgojen in ki je dozoreval v okljuku, kjer sta ga obdajala vojna in nestrost boljševiške revolucije.

To značilnost je opazil tudi Maclean. V predvojnem obdobju je bil diplomat v tujini in je dobil čin generala v trenutku, ko je bilo odločeno, da se razreši Deakin in se Titu dodeli morečjo misijo. Med sedeži njegovega diplomatskega službovanja je bila tudi Moskva, kjer je med Stalinovimi čistkami lahko na lastne oči opazoval vzdružje sumnjenja in strahu, ki je prežemalo ves domači in svetovni komunizem, ki je bil tam zbran. Macleana so prijetno presenetile Titova miselna

neodvisnost, njegovo zaupanje vase in njegova sposobnost sprejemati hitre odločitve, brez obotavljanja. Na Titu je tudi opazil, napol kritično, diamantni prstan, ki naj bi bil kupljen že pred vojno. Tudi on je opazil Titovo vselej prisotno duhovitost. Ko bi le politiki v Sredozemlju danes imeli smisel za humor,

blijo v nahrbtniku, dejansko zgled demokracije. V svojih poročilih je Jones odločno zanikal dejstvo, da bi bili pod nadzorom komunizma. Ton njegovih signalov je bil zabeležen v centrali, ki jo je SOE imela v Kairu - »divje in neodgovorno navdušenje« so bile Deakinove besede - in Jones je bil potihem umaknjen.

slali letalo, ki naj bi prevzel skupino sestreljenih zavezniških letalcev, ki so jih varovali četniki. Z njimi sta prišla tudi dva višja (četniška)

politična odpolana. Toda ni jima uspeло doseči kaj več od srečanja z generalom Nathandom Twiningom, območnim veljavnikom vojnega letalstva ZDA, s katerim so si izmenjali darila, vendar ne da bi se spustili v pomembnejše politične razprave. To je bil eden izmed številnih primerov dveh zahodnih zaveznikov, ki sta delovala po različnih programih.

Churchillova navdušenja ni trajalo dolgo. Nekaj tednov kasneje je Tito skriva zapustil otok Vis, katerega letališče je bilo pod kontrolo britanske vojske, in s sovjetskim letalom poletel na pogovore v Moskvo glede bodočega vstopa Rdeče armade na jugoslovansko ozemlje. Churchill je bil prizadet, ko se mu je njegov novi varovanec izmuznil

že Pirjevec. Številni članki in knjige so bili napisani o Titu, eni izmed najpopolnejših osebnosti, ki so se pojavile v drugi svetovni vojni: pomembni zato, ker je Tito kot vodja majhne, na videz ne pomembne in ilegalne politične stranke začel brez ničesar v roki. Kljub temu mu je uspelo sestaviti priljubljeno gibanje, ki je pregnalo tujega okupatorja in sočasno vodilo državo skozi bolečo in sporno revolucijo. V zunanjih zadavah je Tito, tako kot pri pokerju, izigral velike države - Sovjetsko zvezo, ZDA in Veliko Britanijo - in jih spravil eno proti drugi, potem pa ustanovil gibanje tako imenovanih neuvrščenih držav, ki so pomenile precej veliko število glasov v OZN in so tako vplivale na svetovne odločitve.

Velik tega, kar smo prebrali o Titu, je bilo napisano ali kot hvalnica ali zato, da bi ga prekeli. Pirjevec pa pojasnjuje, da je bil njegov namen prikazati bodisi svetlo kot temno plat. V veliko pomoci mu je bilo to, da je imel možnost raziskovati gradivo in dokumente v nekdaj Sovjetski zvezi, ki večini prejšnjih avtorjev niso bili dostopni. Kakor namiguje naslov knjige, je Pirjevec vzel v posvet Titove sodelavce in njegove sovražnike; in tudi njegove ženske. Slednjim je posvetil celo poglavje, vredno branja, ne samo zaradi njegove pomembnosti, ampak tudi zaradi osvetjevanja te plati maršalove osebnosti.

Tito je do konca svojih dni ostal prepirčan komunist, nezaupljiv do vsega tistega, kar je zanj bil pohlepni in imperialistični kapitalistični zahod. Kljub temu je v obdobju hladne vojne dobro vedel, kako izkoristiti svoje osebne stike z Angleži in to s številnimi zasebnimi srečanji bodisi z Deakinom kot z Macleanom. Kot ugotovila Pirjevec, je Tito Macleanu zaupno poslal osnutek jugoslovanske ustawe iz leta 1974, kadar je ta bila še v pripravi in ga je spraševal za njegovo mnenje.

Tito in njegovi sodelavci so dobro vedeli, čeprav tega niso radi priznali, da jim je med vojno Velika Britanija dajala več zalog kot katerikoli drugi zaveznik: kolica teh je bila manjša samo v primerjavi s tistim, kar so si partizani prilastili, ko se je Italija predala septembra 1943. Američani in Sovjeti so pošiljali nekaj zalog s padali, vendar le v majhnih kolicih. Vpeti v vojno za lastno preživetje Sovjeti niso mogli veliko nuditi. Obdržali so skupino letal - od Američanov izposojene Dakote - na letalskem oporišču blizu Barija, od koder so leteli v Ukrajino in nazaj v misijah za Jugoslavijo. Ena izmed sovjetskih pošiljk zalog k nam v Srbiji je bila tako površna, da se je razpršila po obširnem območju in tako je večina zalog prišla v roke sovražnikov. Kasneje, ko je armada maršala Tolbuhina dosegla Beograd, so Sovjeti okreplili svojo pomoč in to ne samo s težjo vojaško opremo, temveč tudi z usposobljanjem in političnim izobraževanjem.

Velika Britanija pa je pošljala s padali in kasneje preko Jadranskega morja pomoč, ki je zaobjemala orožje in opremo, oblek in uniforme, hrano, sanitarno pomoč z zdravili, nekaterimi kirurgi in z oskrbo bolnišnic v okolici mesta Bari. Zdravniška pomoč je bila zelo pomembna. To pa zato, ker je za gverilsko vojsko nevzdržno breme in nevarno za njeno moralno, če je prisiljena nositi svoje ranjence, slediti vozu s polževu počasno volovsko vprego in ob zavesti, da bo bližajoči se sovražnik najverjetneje pobil vsakogar, ki bi ga zapustili. Na nekaterih območjih, predvsem v Sloveniji, je bilo mogoče improvizirati pristajalne steze, od koder so ranjence lahko evakuirali v bolnišnice južne Italije.

se nadaljuje

Na fotografijah od zgoraj navzdol: avtor John Earle; maršal Tito in general Fitzroy Maclean, šef britanske misije pri vrhovnem štabu NOV; naslovnica knjige Jožeta Pirjevca; srečanje Tito - Šubašić v Neaplju avgusta 1944: sedijo z leve: predstavnik kraljeve jugoslovanske vlade v Londonu Ivan Šubašić, Winston Churchill in Josip Broz - Tito

bi bilo veliko lažje reševati težave in bitvevagli manj življenj v konfliktih.

Seznam prvih vtišov pa bi ne bil popoln brez omembe majorja Williama Jonesa, ki se je s padalom spustil na Hrvaško meseča maja 1943, ne dolgo pred Deakinom in preživel skoraj eno leto v Sloveniji. Kanadčan Jones je izgubil oko v prvi svetovni vojni. Star je bil že več kot petdeset let, njegova starost in fizična invalidnost bi praviloma bili morali preprečiti njegov sprejem v SOE, ampak s svojo odločnostjo in osebnim pogumom

- ki pa jima je bila v protiutež odstotnost politične občutljivosti - je nekako le bil sprejet. Zarj so partizani bili skupina gorčičev kristjanov, veliko izmed njih z bi-

Za Churchilla, ki je v srcu imel pridihi otroškega navdušenja, so ta zgodnjina poročila o hrabremu gverilskemu voditelju, ki vodi svoje ljudi proti tujemu okupatorju, bila prav to, kar je potreboval, da bi spodbudil angleško moralno. Vsekakor, prefinjen politik, kakršen je bil, je bil Churchill prepirčan, da mu bo uspelo manipulirati novega varovanca v skladu s svojimi načrti. Tako je avgusta leta 1944 organiziral srečanje s Titom v Neaplju, da bi uskladili taktike.

Je takrat njegovemu nasprotniku, četniškemu vodji Draži Mihajloviću, uspelo izvedeti, kaj se je dogajalo? Lahko bi bilo naključje, a prav takrat so Američani ugodili pozivu Mihajlovića, in po-

in odnosi so odtlej postali hladnejši. Kot je to opisal Maclean v svojem življepisu (Disputed Barricade), je jugoslovanski vodja zapustil otok na skrivanje, s tem da je prekrival glavo svojemu alzaškemu psu, da bi ne zaljal in s tem opozoril varnostnike RAF-a. Kljub temu pa so Britanci še naprej dajali svojo pomoč partizanom.

* * *

Vsi ti dogodki so mi ponovno prisli živo v spomin ob branju najnovejše knjige Titovega življenjepisa, zajetne, na raziskavah temeljito osnovane, več kot 700 strani obsegajoče knjige z naslovom Tito in tovariši, ki jo je napisal profesor Jo-

NOGOMET - 3. krog v ligi prvakov

Milan obdržal stik z Barcelono

MILAN - Milan je svojo nalogo v 3. krogu Lige prvakov opravil z odliko in s klasičnim 2:0 odpravil Bate Borisov in skupaj z Barcelono obdržal vodstvo v skupini H. Tako Milančani kot Katalonci so si bolj ali manj po prvem delu faze po skupinah tudi že zagotovili uvrstitev v naslednjo fazo. Ta dejansko ne more biti sporna. Bate Borisov se je sicer trudil, dobro se je branil, veliko tekal, imel je tudi enkratno priložnost, da prvi povedel (Bressan je po napaki Van Bommela sam pred vrati streljal v vratarja Abbiatja, prej je Aquilani zadle vratnico), toda tehnična premoč Milanovih posameznikov je bila očitna. Pot do zmage je Milana že v prvem polčasu odprl Zlatan Ibrahimović (šesti gol v ligi prvakov, toliko jih je z Interjem dosegel v celi sezoni), ki je odbito žogo natančno preusmeril v vrata.

V začetku drugega polčasa se je vnovič izkazal Abbiati, po zamenjavi Cassana z Robinhom pa je spet prevladal Milan. Končni izid je s krasnim strelom od daleč postavil Boateng.

V skupini G še naprej preseneča Apoel iz Nikozije, ki je v Portu presenetljivo osvojil točko. Hulk je domačine popeljal v vodstvo s prostega strela v 13. minutu, izenačil pa je Ailton v 19. minutu s 25 metrov. V derbiju vzhoda je Šahtar iz Donecka igral 2:2 proti Zenitu iz St. Peterburga. Za gostitelje sta zadeli Willian (15.) in Luiz Adriano (45.), za Ruse pa Roman Širokov (33.), ki je v deseti minutu zapravil enajstmetrovko, in Viktor Fajzulin (60.).

V skupini E je Bayer Leverkusen doma premagal Valencia z 2:1. Za Špance je v 24. minutu zadel Jonas, za preobrat pa sta poskrbela Andre Schürrle (52.) in Sidney Sam (56.). Na drugi tekmi skupine je londonski Chelsea že v prvem polčasu odločil zmagovalca proti Genku, ko so zadeli Raul Meireles (8.), ki se sprošil s 30 metrov, Fernando Torres (11., 27.) in Branislav Ivanović (42.). Salomon Kalou je v 72. minutu le še potrdil zmago londonske ekipe.

Olympiakos Pirej (skupina F) je doma

Tako je Ibrahimović z natančnim strelom premagal nasprotnikovega vrata

ANSA

malce presenetljivo premagal dortmundsko Borussia s 3:1. Za Grke so zadeli Joss Holebas (8.), Rafik Djebbour (40.) in Francois Modesto (78.), za Nemce pa je bil uspešen Robert Lewandowski (26.). Tekmo med Marseillom in Arsenalom so sodili slovenski sodniki na celu z Damirjem Skomino, dvoboju pa je v sodniškem dodatku v angleško korist odločil Aaron Ramsey.

Milan - Bate Borisov 2:0 (1:0)
Strelca: Ibrahimović v 33. in Boateng v 70. min.

Milan: Abiati, Abate, Nesta (od 85. Mexes), Bonera, Taiwo, Aquilani, Van Bommel, Nocerino, Boateng (od 79. Emanuelson), Ibrahimović, Cassano (od 61. Robinho).

Bate: Gutor, Baga, Radzov, Simić, Jurević, Volodok, Lihtarović (od 65. Oleknović), Končev, Bressan (od 78. Pavlov), Bordačev, Kežman (od 72. Skaviš).

SKUPINA E IZIDA 3. KROGA

Leverkusen - Valencia 2:1, Chelsea - Genk 5:0

Chelsea	3	2	1	0	8:1	7
Leverkusen	3	2	0	1	4:3	6
Valencia	3	0	2	1	2:3	2
Genk	3	0	1	2	0:7	1

PRIHODNJI KROG (20.10.): Genk - Chelsea, Valencia - Leverkusen

SKUPINA F IZIDA 3. KROGA

Marseille - Arsenal 0:1, Olympiacos - Dortmund 3:1

Arsenal	3	2	1	0	4:2	7
Marseille	3	2	0	1	4:4	6
Olympiacos	3	1	0	2	4:4	3
Dortmund	3	0	1	2	2:7	1

PRIHODNJI KROG (20.10.): Arsenal - Marseille, Dortmund - Olympiacos

SKUPINA G IZIDA 3. KROGA

Porto - Apoel 1:1, Donetsk - Zenit 2:2

Apoel Nikozija	3	1	2	0	4:3	5
Zenit	3	1	1	1	6:5	4
Porto	3	1	1	1	4:5	4
Donetsk	3	0	2	1	4:5	2

PRIHODNJI KROG (20.10.): Zenit - Donetsk, Apoel - Porto

SKUPINA H IZIDA 3. KROGA

Barcelona - Plzen 2:0, Milan - Bate Borisov 2:0

Barcelona	3	2	1	0	9:2	7
Milan	3	2	1	0	6:2	7
Bate Borisov	3	0	1	2	1:8	1
Plzen	3	0	1	2	1:5	1

PRIHODNJI KROG (20.10.): Bate Borisov - Milan, Plzen - Barcelona

NOGOMET

Udinese doma proti Atl. Madridu

VIDEM, MARIBOR - V 3. krogu evropske lige bo Udinese danes na stadionu Friuli (že ob 19. uri) gostil Atletico iz Madrida, s katerim deli prvo mesto na lestvici skupine I s štirimi točkami. Moštvi se bosta med sabo pomerili prvič. Španci veljajo za favorite v skupini. Njihov napad je na papirju odličen. Kolumbijski napadalec Radamel Falcao Garcia je bil lani v dresu portugalskega Porta najboljši strelec te lige. Za Atletico pa igra tudi nekdanji član Juventusa Diego, ki je Udinese pred tremi leti praktično sam izločil iz tedanje pokala UEFA, ko je igral za Werder iz Brema. Za Udinese bo v napadu igral tudi dolgo časa poskodovani Floro Flores.

Nogometni Mariborci bodo v Ljudskem vrtu ob 19. uri gostili portugalsko Brago, finalist atega tekmovanja iz prejšnje sezone. Brago ima v tej sezoni zmago v Angliji in poraz doma proti belgijskemu predstavniku, Maribor pa je izgubil v gosteh proti Bruggeu in doma proti Birmingham Cityju. Za Štajerce tekma že predstavlja zadnjo možnost, da še ostanejo v igri za uvrstitev v naslednjo fazo.

Danes ob 21.00 tudi Zürich - Lazio.

KONJSKI ŠPORT - Zmaga prijateljev živali proti uporabi bičev

Največ osem udarcev!

Plemenite živali pa ne morejo povedati svoje - Britansko združenje Animal Aid bo še vztrajalo za popolno prepoved bičev

British Horseracing Authority vs. World Horse Welfare. Naziva imata v sebi precej modre krvi in izhajača iz britanske aristokracije. Prva - BHA - vodi konjske dirke, druga - WHW - pa ščiti dobro počutje živali.

Zgodba je nekakšna nadgradnja ukinitve bikoborb v Kataloniji. Bike res ne prištevajo k športu, konji pa so v njem polnomočno, čeprav v prvi vrsti služijo stavam in prestižu plemenitev. BHA je pred dnevi sklenila, da bodo jezdci med dirkami bič lahko uporabljali v omejenem obsegu.

Nova pravila narekujejo največ sedem udarcev v dirki brez zaprek in največ osem v dirki z zapreka. Zadnji ravnini ali razdalji od zadnje zapreke do cilja pa je namenjenih največ pet od skupno dovoljenih udarcev. Nadzor bo prepuščen sodnikom in elektroniskim očesom. V primeru prekrškov bo kazenski doletela samo jezdec, ki bo izgubil svoj delež denarne

nagrade, v hujših primerih pa pravico nastopanja na naslednjih dirkah. Delež, ki pripada konjem oziroma njihovim lastnikom, bo redno izplačan. To je bil kompromis, ki je omogočil sprejetje novih pravil.

Do nove ureditve je v Angliji prišlo potem, ko so skoraj eno leto preverjali uporabo bičev in tudi posledice na živalih. Jezdeci so v povprečju uporabili »vzpodbude« najmanj v še enkrat tolikšnem številu, kot je po novem dovoljeno, včasih pa še občutno več. Prvotna zahteva ljubiteljev živali je bila, da bi bič polnoma prepovedali. Trenerji in jezdci so zagovarjali biče zaradi netočno opredeljene varnosti in zato, da bi iz konjev iztisnili vse. Priznavali so, da bi bila uporaba biča oblika mučenja, če bi do nje prihajalo med treningi, za dirke pa so zagovarjali tezo, da udarec konja ne prizadene in da je istočasno sporocilo, ki utrujuje pojem pokoravanja.

V obeh frontah so medtem ostala konzervativna stališča. Ljubitelji živali, ki pozdravljajo spremembu pravil, bodo še naprej zagovarjali stališče, da so udarci vsekakor mučenje konjev in da je njihov končni cilj odprava bičev. Na drugi strani nekateri znani trenerji in jezdci brezobjzirno ščitijo prosto uporabo bičev za priganjanje konjev k večji storilnosti. Britansko združenje Animal Aid, ki bi ga lahko imeli za italijansko ENPA, redno predlagajo, da bi konjske dirke popolnoma ukinili, ker do zlorab prihaja tudi v zvezi z dobingom. Ta je prikrit z rutinski veterinarskimi posagi na konjih. Britanski jezdci, ki so dirkali v Franciji, kjer veljajo konjem prijaznejša pravila, so izrazili mnenje, da uporaba bičev ni ključna za uspeh. Po glavilno je, da za vse veljajo enaka pravila in ne, da bo uspeh odvisen od udarca ali dveh več.

Bruno Križman

KOŠARKA - Začetek najelitnejšega evropskega klubskega tekmovanja

Letošnja evroliga »ameriško« obarvana

Union Olimpija danes v Stožicah proti Barceloni brez Gorana Jagodnika

»NAŠA« OCENA Gerjevič: »Union Olimpija težko med Top 16«

Mario Gerjevič, trener mladinskih ekip Jadrana in univerzitetni profesor košarke, kaj lahko pričakujemo od letošnje Union Olimpije?

Igralski kader je letos dosti slabši kot lani. Veliko je mladih in neizkušenih igralcev, ki v lanski sezoni niso imeli priložnosti igranja. Nekaj je starejših, ki pa ne morejo zagotoviti neke dodatne kvalitete ekipe. Slabši so tudi na zunanjih pozicijah: vo košarki obstaja pravilo, da brez visokih igralcev ne moreš igrati, brez nizkih pa ne moreš zmagati. Letošnji Jadrani zmaguje, ker ima kvalitetne zunanje igralce. Treja težava pa je v tem, da nimajo ustreznih zamenjav. Predvsem za Markoto (štirica, op.ur.) ni kvalitetne zamenjave, Američanom, ki bodo igrali v Ljubljani, pa ne zaupam, saj so neizkušeni in niso nikoli igrali v Evropi. Skratka, če se bo Olimpija uvrstila v drugi krog med 16, bo to izjemni uspeh.

Kaj je novega vnesel Filipovski?

Ekipa se bo na tekme zelo dobro pripravila, tudi fizična pripravljenost je z njim zagotovljena. Vprašljivo pa je, ali bo to dovolj za uspeh. Z novim trenerjem igrajo zelo disciplinirano, dobro obravalo v veliko pick&rolla (sodelovanje beka in centra). To bo najbrž dovolj za ABA-ligo, ne pa za evroligo.

So torej pri Olimpiji sestavili dolgoročni projekt?

Olimpija govorji o projektu, vendar v to močno dvomim. Samo Litovec Davis Bertans se lahko razvije v kvalitetnega evropskega igralca, ostali pa ne.

Kaj pa pomenijo prve tri zmage Olimpije v ABA-ligi?

Pozitivne so za samozavest ekipe. Želel bi, da bi v tem stilu nadaljevala, vendar bo zelo težko. Letošnja Olimpija nima kvalitete niti za sam vrh ABA-lige. Lahko preseneti najboljše, dvomin pa, da lahko ima kontinuiteto.

Kdo se bo v skupini D, kjer igra Olimpija, uvrstil v drugi krog?

Galatasaray, ki ima odlično ekipo in veliko denarja, Barcelona in Siena, Olimpija, Prokom in Kazan pa se bodo borile za zadnje razpoložljivo mesto.

Kdo pa so glavni favoriti za zmago?

Zelo pozitivno me je presenetila ekipa CSKA, med favorite pa uvrščam še Barcelono, Maccabi, turški Fenerbahče in še kdo se lahko vmeša v boj za prva mesta. Tudi Partizan s Pejkovičem lahko preseneti. Na kvalitetno ekip bo sicer veliko vplivalo tudi to, koliko časa bo trajal lockout NBA in torej koliko časa bo npr. CSKA lahko računala na Kirilenko.

Videli bomo torej dva obraza evrolige. Ali je dobro za evropsko košarko, da so se ji pridružili igralci iz lige BA?

Kratkoročno je pozitivno: z njihovim prihodom se igra v Evropi najboljša košarka na svetu. To predvsem po posluge evropskih košarkarjev, ki igrajo v ZDA, saj Američani nimajo takšega taktičnega znanja, razen izjem. Dolgoročno pa prihodi niso pozitivni, saj bodo ekipe z odhodom igralcev NBA doživele šok in v ospredju bodo tudi ekipe, ki jih sprva nismo uvrščali med favorite. (V.S.)

LJUBLJANA - Potem ko se je najmočnejše košarkarsko klubsko tekmovanje začelo (že) s pondeljkovim tekmo med Žalgirisom in CKSA-jem (zmagal je ruski velikan), čaka edinega slovenskega predstavnika Union Olimpijo šele prvi nastop. Danes bodo ljubljanski košarkarji v Stožicah ob 20.30 gostili špansko Barcelono, ki nedvomno sodi med glavne favorite za končno zmago. Če zeleno-beli pod vodstvom Saša Filippovskega šele iščejo pravo podobo ekipe (zaradi poškobe bodo igrali tudi brez najbolj izkušenega igralca Gorana Jagodnika), pa je špansko moštvo že bolje uigrano: »Igramo proti ekipi, ki je izredno kakovostna, na vsakem položaju ima dva odlična igralca in tudi trenerja, ki je že dlje časa na klopi in je samo do grajeval ekipo z izvrstnimi igralci,« je na sprotnike, ki letos želijo osvojiti tretjo evropsko loverniko (po letu 2003 in 2010), opisal trener Ljubljancanov. Prvo ime gostov ostaja Navarro, ki je blestel na preteklem evropskem prvenstvu, pomembni člen pa je tudi slovenski reprezentančni krilni center Erazem Lorbek.

Union Olimpija bo igrala v skupini D še s poljskim Promom, ruskim Uniocssom, turškim Galatasaryem in italijansko Montepaschi Sieno, ki cilja na finale najboljše četverice. Cilj slovenskih košarkarjev je ponoviti lansko uvrstitev med Top 16, kar pa bo seveda težje predvsem zaradi neizkušenosti igralcev.

SLOVENIJA - ITALIJA 7:3 - Med ostalimi nastopajočimi ekipami sta poleg Siene še dve italijanski: Cantu v skupini A in Armani Jeans Milano. Čeprav Slovenijo predstavlja le ena ekipa, so slovenski igralci razprtjeni po drugih evropskih klubih, kar pa ne velja za italijanske, ki igrajo izključno v »domačih« moštvih. Ob štirih igralcih Olimpije (Blažič, Murič, Jagodnik in Čapin) bodo v najelitnejšem evropskem klubskem tekmovanju igrali slovenski igralci v šestih tuhijih ekipa: Erazem Lorbek v Barceloni, Jaka Lakovič pri turškem Galatasaryu, Saša Vujačić pri Efesu, Gašper Vidmar pri Fenerbahčiju, Mirza Begić pri Real Madridu, Sašo Ozbolt pa v Zagrebu.

ČEZ LUŽO 22 IGRALCEV - 22 igralcev lige NBA se je pridružilo ekipam evrolige. Dvanajst jih bo moral po koncu lockouta zapustiti Evropo, deset pa je z ekipami podpisalo eno- ali večletno pogodbo.

Z evroligaškimi izkušnjami igra pri Olimpiji letos le šest igralcev, med njimi je najbolj izkušen 37-letni Goran Jagodnik (na fotografiji) iz Kopra, ki je bil lani tudi najbolj koristen igralec evrolige v mesecu oktober. Zaradi poškodbe pa danes ne bo igral

ANSA

VČERAJŠNJI IZIDI - Fenerbahce Ülker – Caja Laboral 66:69, Bennet Cantu – Sluc Nancy 80:69, Unics – Montepaschi Siena 71:79, Asseco Prokom – Galatasaray 72:76.

NASTOPI OLIMPIJE - Danes ob 20.30: U.O. - Barcelona, 27. 10. Siena - U.O., 2. 11. U.O. - Prokom, 9. 11. U.O. - Galatasaray, 17. 11. Kazan - U.O., 24. 11. Barcelona - U.O., 1. 12. U.O. - Siena, 7. 12. Prokom - U.O., 15. 12. Galatasaray - U.O., 21. 12. Kazan - U.O.

12 tisoč sto gledalcev si je lani povprečno ogledalo tekme evrolige Union Olimpije v Stožicah. Ljubljanski košarkarji so pravili največ gledalcev, skoraj trikrat več kot vse ostale slovenske prvoligaške ekipe. Med njimi so bili največkrat tudi »zamejski« navijači.

SKUPINE

Skupina A: Bennet Cantu (Ita), Bizkaia Bilbao (Špa), Caja Laboral (Špa), Fenerbahce Ülker (Tur), Olympiacos (Grč), Sluc Nancy (Fra). **Skupina B:** Brose Baskets (Nem), CKSA Moskva (Rus), Zagreb (Hrv), Panathinaikos (Grč), Unicaja (Špa), Žalgiris (Lit).

Skupina C: Anadolu Efes (Tur), Belegacom Spirou (Bel), Maccabi Electra (Izr), EA Milano (Ita), Partizan mts: (Srb), Real Madrid (Špa). **Skupina D:** Asseco Prokom (Pol), FC Barcelona Regal (Špa), Galatasaray (Tur), Montepaschi Siena (Ita), Unics Kazan (Rus), Union Olimpija (Slo).

SISTEM TEKMOVANJA

Redni del (od 19. 10. do 22. 12.): Dvokrožni sistem v štirih skupinah. Vsaka ekipa bo odigrala 10 tekem. Najboljši štiri moštva iz vsake skupine bodo napredovali v Top 16.

Top 16, drugi de (od 18. 1. do 1. 3.): Dvokrožni sistem v štirih skupinah, v katerem bo vsak klub odigral šest tekem. Najboljši dve ekipi iz vsake skupine se uvrstijo v četrtna.

Četrtna (od 21. 3. do 5. 4.): Izločilni sistem na tri dobrijene tekme. Štirje zmagovalci se uvrstijo na zaključni turnir.

Zaključni turnir (od 11. do 13. 5. v Carigradu): Polfinalne in finale.

ODBOJKA

ACH Volley začenja svojo letos težko pot

LJUBLJANA - Odbojkarji ACH Volleyja za začetek lige prvakov odhajajo na zahtevno gostovanje v Tours (ob 20.30, TV Slo2 po tekmi Maribora), kjer jih čakajo francoski podprvaki, ki imajo tako kot slovenski prvaki prenovljeno ekipo. Ta je na papirju močnejša od lanske, kar kažejo tudi rezultati v prvenstvu, v petih krogih so namreč petkat zanesljivo zmagali. Okrepila sta jih sprejemalca Miloš Terzić, evropski prvak s srbsko reprezentanco, in Kubanec Yosleyder Cala (lani v Veroni). V francoski ekipe igra še nekaj tujcev. Češka brata Konečny sta že dalj časa pri Toursu, ravno tako odlični podajalec Brazilec Rafael Redwitz, ki ga ACH pozna tudi z dvojbojem v sezoni 2009/10, ko je igral za poljsko Resovio, iz španske Almerie pa je v klub prišel tudi ameriški centralni bloker David Smith. Nekaj je novih tudi francoskih igralcev, vsekakor gre za ekipo vredno vsega spodbovanja, ki ima povrh vsega tudi bogato tradicijo, leta 2005 je namreč Tours že osvojil ligo prvakov.

Na papirju naj bi bili ravno Francozi tisti, ki se bodo s slovenskimi prvaki v skupini F, v kateri sta še poljski Skra Belchatow in črno-gorska Budvanska Rivijera, borili za drugo mesto, a podajalec ACH Volley Dejan Vinčić meni, da je razplet v skupini lahko tudi drugačen, kot napovedujejo strokovnjaki: »Belchatow ni v najboljši formi. Ne verjam, da bo v naši skupini imel lahko delo.«

V Francijo potuje ACH Volley brez blokerja Matevža Kamnika, na pondeljkovem večernem treningu pa si je zvili gleženj tudi novi član moštva, prav tako bloker, Adam Simac.

ACH Volley 2011/2012

Sprejemalci: Andrej Flajš (letnik 1983, 189 cm); Jan Klobočar (1992, 194); Alan Komel (1982, 188); Uroš Kovačević (1993, 198).

Podajalca: Dejan Vinčić (1986, 202); Gregor Ropret (1989, 191). **Korektor:** Alen Šket (1988, 204); Klemen Čebulj (1992, 202). **Blokter:** Matevž Kamnik (1987, 202); Matej Vidič (1986, 208); Milan Rašić (1985, 205).

Libero: Daniel Lewis (1976, 193); Aleš Fabjan (1986, 183).

Sinoči: Generali Unterhaching - Cuneo 1:3 (25:16, 16:25, 23:25, 23:25)

ODBOJKA - 1. ženska divizija na Goriškem

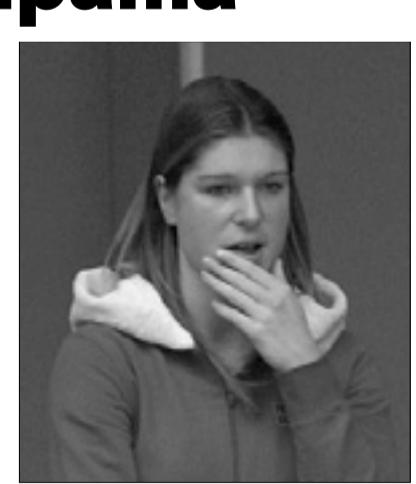
Z dvema našima ekipama

Ta teden se na Goriškem začenja pokrajinsko prvenstvo 1. ženske divizije, v katerem nastopa enajst ekip. Slovensko odbobjo bodo letos v tem prvenstvu za stopale odbokarice združene ekipe Soče in Govolley Kmečka banka ter Soče in mladinko.

Na igrišče bo najprej stopila združena ekipa Soča/Govolley, ki bo jutri zvezcer igrala v Krminu. Ekipa tudi letos vodi Paola Uršič, ki bo lahko po potrebi tudi igrala. Glede na igralski kader in nivo prvenstva trenerka pričakuje, da se bodo njene varovanke lahko potegovale za najvišja mesta, glavni problem pa bo verjetno tudi letos pomanjkanje treningov, saj imajo telovadnico na razpolago le dvakrat tedensko. V primerjavi z lanskim sezonomo so zamenjale podajalko, v ekipo pa se je vrnila Ivana Černic.

V 1. ženski diviziji bodo nastopale tudi Sočne mladinke, ki bodo debitirale v soboto, ko bodo gostovale v Mošu. Prisodenjskem društvu so sklenili, da ekipo raje vpisajo v člansko prvenstvo kot v mladinsko, saj bodo tako dokleta odigrala več tekem in tako nabrala več izkušenj. Ekipa vodita Andrej Berdon in Štefan Kotič.

Poleg že omenjenih ekip nastopajo v prvenstvu še Torriana, Grado, Turriaco, Capriva, Pieris, Azzura, Lucinico.

Paola Uršič

BUMBACA

SOČA/GOVOLLEY KMEČKA BANKA: Isabel Manià, Giulia Bressan, Enrica Gabbana, Greta Zavadlav, Giada Giuntoli, Aleksija Antonič, Veronika Povišić, Alice Valentinsig, Dominique Pozzo, Erica Saveri, Ivana Černic, Paola Uršič. **Trenerka:** Paola Uršič.

SOČA PIZZERIA FRNAŽAR: Gaia Braini, Marta Brumat, Džemajla Čajić, Ivana Cotič, Maja Černic, Mihaela in Sara Devetak, Lara Feri, Maja Kerševan, Kristina Klančič, Tamara Lupin, Petra Mošetti, Karol Paulin. **Trenerja:** Andrej Berdon in Štefan Kotič. (T.G.)

Kam konec tedna

HOKEJ NA LEDU - LIGA EBEL

Jesenice, jutri, 21. oktobra, ob 19.15 v dvorani Podmežakla

Gremo na izlet

ACRONI JESENICE TILIA OLIMPIJA

Jutri se lahko odpeljete na izlet na Jesenicu, v nekdanje mesto Zoisovih plavžev. V okviru mednarodne lige EBEL bo »večni«, že 439. derbi med domačimi »žezlarji« in ljubljansko Olimpijo. Pred tem lahko obiščete Kranjsko Goro ali pa Trbiž.

V naslonjaču pred TV

SVETOVNO PRENSTVO V RAGBiju

Auckland, nedelja, 23. oktobra ob 10.00 po Sky sport

NOVA ZELANDIJA - FRANCIJA

Finale med Novozelandci in Francozi bo četrto srečanje med tema reprezentancama na sklepni fazi SP. V finalu leta 1987 so zmagali »all-blacksi«, v polfinalu leta 1999 in v četrtnemu leta 2007 pa Francozi.

Navijamo za »naše«

MOŠKA ODBOKARSKA B2-LIGA

Repen, nedelja, 23. oktobra ob 18.00

SLOGA TABOR TELEVITA CHIOGGIA

V drugem krogu tega državnega prvenstva bo v dresu našega moštva krstni nastop opravil vrhunski slovenski odbokar Gregor Jerončič

KOŠARKA - Iz Slovenije v Briščikih za naše osnovnošolce

Na obisku Žogi in Žogica

Žogi in Žogica Koško, nadarjena košarkarja, sta včeraj obiskala osnovnošolce openskega didaktičnega ravnateljstva. Maskoti projekta Igriva košarka, ki ga za otroke od 4. do 9. leta starosti pripravlja Košarkarska zveza Slovenije (KZS), sta z učenci spoznavala »bolj igrivo« košarko, ki se razlikuje od tiste, ki jo gledamo po televiziji. Otreke sta namreč pospremila (in jim tudi nagajala) po štirih različnih poligonih, ki so bili opremljeni z najrazličnejšimi rekviziti, manjša košarkarska žoga in otroški koš pa sta bila le pripomočka: »Cilj projekta je približati otrokom športne aktivnosti in še nato košarko. Namenjen je celotni populaciji otrok, tiste, ki so bolj navdušeni pa usmerimo tudi v klube,« je pojasnil vodja projekta in vodja reprezentantov mlađinskih kategorij Mirk Juravčič. »Projekt Igriva košarka želi predvsem poudarjati igrovost, ne samo košarke. Otroci razvijajo osnovno motoriko in spoznavajo med vadbo tudi atletiko, akrobatiko, gimnastiko, skratka abecedo gibanja.«

Približno sto otrok je včeraj v športni dvorani pri Briščikih spoznalo Žogico in Žogico Koško, pa tudi slovenske reprezentante Erazma Lorbka, Matjaža Smodiša in Boštjana Nachbarja. Reprezentanti (iz lepenke) so namreč bili del poligona. Vadba se je končala s tekmovanjem v zadevanju košev, ki se je zaključilo tudi z nagrajevanjem najboljših.

Projekt so pri KZS začeli pred štiri leti. Na začetku so pripravili približno 20 akcij letno, zdaj pa so ga s pridobitvijo novih pripomočkov, manjših košev, nagrad za otroke še bolj popestrili. Tačas prirejajo približno 80 srečanj po osnovnih šolah v Sloveniji, približno 20 pa

na različnih prireditvah za otroke. Letos so se prvič predstavili tudi pri nas, in sicer učencem osnovnih šol iz Bazovice, Trebč, Opčin, Cola in Križa.

Cilj projekta je obenem tudi promoviranje košarke pred evropskim prvenstvom, ki ga bo Slovenija gostila leta 2013. Prvi podatki so spodbudni: na območju Celja so obiskali 14 šol, v katerih so zajeli 3.500 otrok, od teh pa se jih je nekaj več kot 1000 vpisalo v redno vadbo košarke. Projekt pa ni izključno namenjen otrokom, ampak tudi klubskim trenerjem.

Otreke je obiskal tajnik ZSŠDI in Gorica Igor Tomasetti, predstavnikom KZS-ja pa so pomagali Mario Gerjevič, Erik Piccini, Niko Sossi in Erik Hrovatin. (V.S.)

Žogi (desno), Žogica in Erazem Lorbek (zgoraj) so včeraj pospremili otroke osnovnih šol v razigrani svet košarke

KROMA

PLANINSKI SVET

»Življenje pod Triglavom« in predvajanje filma Svinga

Za soboto, 22. oktobra 2011 pripravlja Slovensko planinsko društvo iz Trsta poseben dogodek. Ob 17.00 uri bo otvoren v Konferenčni-razstavni dvorani NŠK v Narodnem domu, ulica Filzi št. 14, razstavo z naslovom Življenje pod Triglavom, ki jo je pripravila Planinska zveza Slovenije v sodelovanju s Slovenskim planinskim muzejem. Uro kasneje bo stebla Veliki dvorani Narodnega doma projekcija igrano-dokumentarnega filma Svinga. Za glasbeno kuliso dogodka bo poskrbela Ženska pevska skupina Stu ledi.

Razstava govorji o zgodovini organiziranega planinstva in življenju pod Triglavom, pod Očakom, pod katerega praktično sodi celotna Slovenija. V predstavitvi so avtorji razstave nadalje zapisali: »Slovence so gore, planinstvo in gorništvo bistveno zaznamovali, saj si našega življenja brez naših prelepih gora ne znamo predstavljati... Vse naše planinstvo v Sloveniji pod Triglavom, želimo predstaviti tudi zamejskim Slovencem in slovenskim planinskim društvom v zamejstvu. Preko razstave vam želimo približati naše gore, razvojni lok slovenske planinske, gorniške, alpinistične... in gorsko-resevalne zgodovine, prepletene z naravovarstvenimi, kulturnimi in izobraževalnimi vsebinami, dandanašnjim delovanjem ter dosežki, ki so Slovenijo ponesli v svet. Vse to skozi fotografijo in besedo.«

Film Svinga je nastal aprila letos. Na simpatičen in izviren način primer-

ja prvenstveni in prvi prosti vzpon v smeri Obraz Sfinge, ki se nahaja v najbolj markantnem delu Triglavskih severnih sten. Osrednja zgodbga gledalca popelje od priprav alpinistov na vzpon, po poti do stene in preko nje, vse do tako želenega vrha. V uvodnih minutah filma pretežno najlepše koticke Triglavskega naravnega parka in mimo grede pokukamo tudi v zgodovino osvajanja in prvih pristopov na Triglav.

Na letošnjem Mednarodnem gorniškem filmskem festivalu je bil film nagrajen z nagrado publike. Na predstavitev bi prisoteni tudi idejni oče in scenarist filma alpinist Tine Marenč.

Obeta se res zanimiv in prijeten večer. Razstava pa si bomo lahko ogledali tudi v naslednjih delavnikih, vse do 5. novembra s sledenjem urnikom: ob torkih, četrtkih in sobotah dopoldanom do 10. do 12. ure ter ob ponedeljkih, sredah in petekih popoldanom od 16. do 18. ure.

Martinovanje SPDT 2011

V nedeljo, 13. novembra bomo planinci SPDTja priredili tradicionalno martinovanje. Zborališče bo v večnamenski dvorani v Gorjanskem (nasproti cerkve) ob 9.30. Srečanje, ki je namenjeno članom, prijateljem in družinam, bomo popestrili s pohodom po kraški planoti (približno 3 ure voje) in z družabnostjo ob peki kostanjev. Zaradi organizacijskih razlogov sprvernemo prijave do 10. novembra: Livo 040220155, Katja 3385953515 za

mladinski odsek (ob večernih urah) in oborniki planinskega društva.

Avtobusni izlet SPDT na Slivnico

Mladinski odsek SPDT organizira v nedeljo, 23. oktobra za družine, in za društvene člane, avtobusni izlet na Slivnico. Odhod v nedeljo, 23. oktobra, ob 8. uri iz trga Oberdan, in ob 8.20 izpred hotela Dnev na Opčinah. Vračali se bomo po isti poti. Skupno bomo hodili slabe štiri ure, pot je lahka in primerna za vse. Povratek v Trst, je predviden med 17 in 18 uro. Informacije lahko dobite pri Francu, na tel. štev 338 4913458 ali pri Katji (338 5953515) ob večernih urah ali na mlađinski@spdt.org. Na rapolago je še nekaj mest, zato pohitite z vpisom. Prijava je obvezna do danes.

47. Srečanje planincev treh dežel v Saurisu

Predstavniki planinskih organizacij iz Slovenije, Koroške in Furlanije Julisce krajine se bodo v soboto in nedeljo, 22. in 23. oktobra zbrali na vsakoletnem srečanju v Saurisu. Poleg potrditve dosedanjih oblik sodelovanja in prijateljstva - pobuda traja skoraj že pet desetletij, bodo na srečanju razpravljali o vprašanjih, ki posebej zadevajo gorsko naravo in človekov odnos do nje. Tej problematiki bo namejen sobotni del zborovanja, medtem ko bo nedeljski del v znamenju krajskega planinskega izleta na vrhove nad Saurisom.

V nedeljo družabnost ob kostanju

Tako kakor smo že poročali, bodo pri SPDG sklenili glavno sezono planinskih izletov in drugih dejavnosti z druženjem ob kostanju, v nedeljo, 23. t.m. pri Štekarju. Pridelitev bo od 12. ure dalje, do mraka. Za ljubitelje pa je pripravljen krajši pohod (približno dve uri) iz Podgore do prireditvenega prostora. Zbor bo ob 9.45 pred športno halu v Podgori, start ob 10. uri. Pohod je primeren tudi ali predvsem za družine z otroki. Z istega kraja in ob isti uri pa bodo na pot odšli tudi gorski kolesarji, vendar bo njihova preizkušnja nekoliko zahtevenejša, saj bodo prevozili kar lep del Brd in se na Valerisce pripeljali še med 13. in 14. uro. Udeleženci obih športnih prireditiv morajo sami poskrbeti za ureditev prevoza ob povratku.

Planinski stenski koledar 2012

SPDG sporoča, da je že na razpolago tradicionalni planinski stenski koledar za 2012. Prednaročnikom ga bodo izročili odborniki, drugim članom pa bo na razpolago tudi na nedeljski družabnosti.

NOGOMET - Ljubitelji

Sovodenjci dosegli prve tri točke

Sovodnjie - Leon Bianco B 1:0 (0:0)

Strelec: Grilj v 70. min.

Sovodnjie: Francescotto, Pahor (Figelj), Francescotto, Utlič (Piccini), Černic, Peteani, Čevedek, Grilj, Piras (Visintin), Zotti, Devetak (Tomšič). Trener: Mauri.

Rdeč karton: Grilj v 75. min.

V drugem krogu deželnega ljubiteljskega prvenstva A2-lige (skupina B) so Sovodenjci na domači zelenici z 1:0 premagali ekipo Leon Bianco iz Krmine. Tekma je bila precej izenačena, saj sta bili moštvi enakovredni. Prvi polčas se je končal brez golov. Zmagoviti sovodenjski gol je padel v drugem polčasu. V polno je v 70. minutu zadel Bogdan Grilj, ki ga je nato pet minut kasneje izključil sodnik. V zadnjih minutah so gostje poskusili izenačiti, sovodenjska obramba pa je bila vedno na svojem mestu, niso se pustili presenetiti. »Zmagali smo povsem zaslужeno. Ekipa iz Krmina je solidna in zelo izkušena. Kljub temu smo igrali dobro in zgrešili celo vrsto priložnosti (Čevedek in Devetak),« je ocenil duša ekipa Igor Cescutti. V prvem krogu so Sovodenjci v gosteh izgubili proti Mossi z 1:0.

V prihodnjem krogu (v soboto) bodo Sovodenjci gostovali pri ekipi La rosa.

Vrstni red: Centro Sedia, Real Domio in Trieste Calcio 6, Moraro 4, Leon Bianco B, La Rosa, Staranzano, Sovodnjie, Grado, Mossa 3, Chiopris Viscone, Cervignano, Turriaco, Inter San Sergio 0.

ELITNA LIGA

Nekdanji Krasov trener (1) na klopi Muggie

Miljska Muggia, ki zaseda zadnje mesto (0 točk, 18 prejetih in le 2 dosegena gola) v elitni ligi, ima novega trenerja. Dosedanji Furio Corosu (domača Vidma), ki je v Miljih treniral kar šest sezona, je odstopil. V torek zvečer je moštvo prevzel v svoje roke nekdanji Krasov trener Alessandro Musolino, ki je ekipo repenskega društva vodil do 25. oktobra lanskega leta. Nato ga je zamenjal Marino Kragelj. »Čaka me nova preizkušnja in novi iziv. Ne bo lahko. Muggia je sicer izkušena ekipa, ki pa potrebuje nove motivacije. Fante bom skušal maksimalno motivirati,« je komentiral Musolino. Muggia bo v nedeljo igrala v Guminu proti Gemoneseju.

Nekdanji Krasov trener (2) na klopi Villafrance

Nekdanji poklicni nogometni Davorin Pellegrini (igral je pri Fiorentini in Veroni), ki je od letašnjega 16. februarja do konca sezone vodil Kras v D-ligi, je novi trener ekipe Villafranca Veroneze (6 točk v skupini D D-lige).

Obvestila

ŠD KONTOVEL - rekreacijska sekcija organizira v nedeljo, 23. oktobra pohod v Dolino Glinčiče (približno 3 ure voje). Zbirališče ob 9.00 pred telovadnicami na Kontovelu ali ob 9.30 na parkirišču KD F. Prešeren v Boljuncu.

ASD SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme v prostorijah Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 10. novembra, ob 18. do 21. uri zbiranje opreme. Dnevi in urki odprtih vrat sejma: petek, 11. novembra, ob 18. do 21. ure; sobota, 12. novembra, ob 16. do 21. ure; nedelja, 13. novembra, ob 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure.

SK DEVIN prireja smučarske sejem od 2. do 13. novembra 2011 v Domu Železničarskih delavcev - Nabrežna postaja. 2. in 3. 11. zbiranje opreme od 10. do 19.30, prodaja od 5. do 13. novembra; sobote in nedelje od 10. do 19.30, ob delavnikih od 16. do 19.30.

AŠD BREG sporoča, da v občinskem športnem centru S.Klabjan v Dolini potekajo sledete dejavnosti: rekreacija odrasli, ob ponedeljkih in petkih ob 21.00, rekreacija odrasli, ob torkih 10.30 - 11.30 in četrtekih ob 08.30 - 09.30. otroška telovadba ob sobotah, skupina starejših ob 09.00 in skupina mlajših ob 10.00.

AŠD BREG vabi na redni občni zbor, ki bo v torek, 25. oktobra ob 21.00 v drugem sklicanju, v društvenih prostorih občinskega športnega centra Silvana Klabjana.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

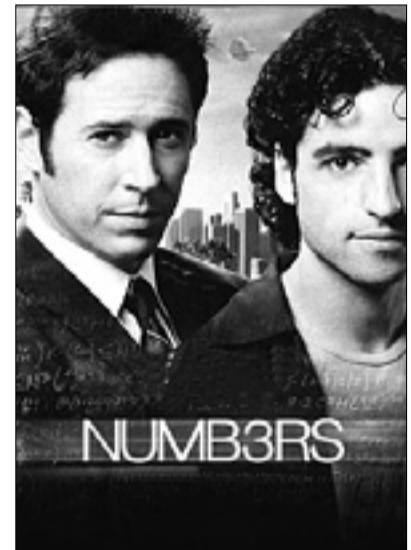
- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli: Gozd/Recikliranje
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Mikser; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** 6.55, 7.45, 9.00 Dnevnik in vremenska napoved **6.45** Aktualno: Unomattina **7.30** Dnevnik L.I.S. in Parlament **10.55** Dnevnik in vremenska napoved **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik, Parlament in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** 1.35 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Igra: Soliti ignoti **21.10** Nan.: Don Matteo **8.23.25** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **1.00** Nočni dnevnik, Focus in vremenska napoved **1.40** Aktualno: Sotovoce

Rai Due

6.00 Nan.: 7 vite **6.30** Risanke, vmes L'Albero azzurro in Art Attack **10.00** Aktualno: Tg2Punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** 1.35 Aktualno: L'Italia sul Due **16.10** Nan.: Ghost Whisperer **16.50** Nan.: Hawaii Five-0 **17.45** Dnevnik in športne vesti

18.45 Nan.: Numb3rs **19.30** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik **21.05** Talent show: Star Academy (v. F. Facchinetti) **23.35** Aktualno: Tg2 Punto di vista **0.10** Dnevnik

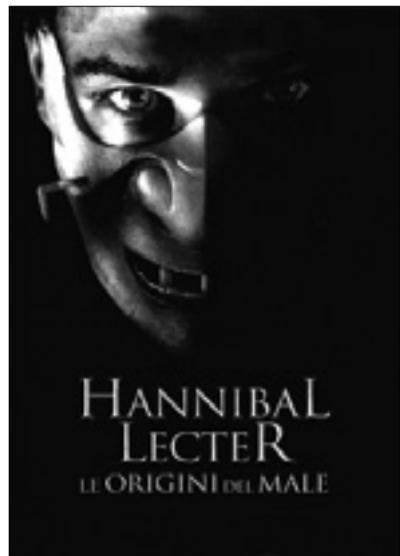
Rai Tre

6.00 Dnevnik **7.00** Aktualno: TGR Buongiorno Italia, sledi Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Aktualno: La Storia siamo noi **11.00** Aktualno: Apprescindere **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.45** Aktualno: Le Storie - Dia-rio italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Tgr Leonardo **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Dok.: Figu **15.10** Nan.: The Lost World **15.50** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **18.10** Vremenska napoved **19.00** Dnevnik in Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Variete: Mi manda Raitre (v. E. Camurri) **23.15** Aktualno: Mi manda Raitre **0.00** Aktualno: Linea Notte **0.10** Deželni dnevnik **1.00** Vremenska napoved **1.05** Aktualno: Magazzini Einstein **1.35** Glasba: La musica di Rai-tre

Rete 4

7.00 Nan.: Zorro **7.30** Nan.: Starsky e Hutch **8.30** Nan.: Hunter **9.55** Nan.: RIS 3 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.45** Film: Vorrei non essere ricca! (kom., ZDA, '64, r. J. Smight, i. S. Dee) **18.55** Dnevnik **19.35**

Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Talk show: La versione di Banfi (v. A. Banfi)

23.30 Film: Hannibal Lecter - Le origini del male (triler, Fr.-V.B. '07, r. P. Webber, i. G. Ulliel)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **10.10** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Variete: Uomini e donne (v. M. De Filippi) **16.20** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.05** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik **20.30** 1.10 Variete: Striscia la notizia **21.10** Talent show: Io canto (v. G. Scotti)

Italia 1

6.50 Risanke **8.55** Nad.: Ninì **9.55** Variete: Mistero Files **10.55** Dok.: Deadly 60 **11.55** Dok.: Spose extralarge **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: Chuck **16.30** Nan.: Glee **17.25** Risanka: Zig & Sharko **17.30** Risanka: Mila e Shiro - Due cuori nella pallavolo **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: Dr. House Medical Division **20.20** CSI: Scena del crimine **20.55** Nogomet: Zurich - Lazio **22.55** Šport: Uefa Europa League

23.45 Film: Fuga da Absolom (fant., ZDA, '94, r. M. Campbell, i. R. Liotta)

Tele 4

7.00 8.30 Jutranji dnevnik **7.30** Variete: Dopo il Tg... Attualità (pon.) **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Variete: Domani si vedrà **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Aktualno: Gli incontri al caffè de la Versiliana **13.15** Aktualno: Gioielli nascosti **13.30** Dnevnik **14.05** Variete: Copertina da Udine **14.35** Variete: Archeologie **14.45** Videomotori **16.00** Dok.: Italia da scoprire **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Italia economia e prometeo **19.10** Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali **19.30** Večerni dnevnik in športne vesti **20.05** Aktualno: Musa Tv **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Aktualno: Babilonia **22.00** Nan.: The F.B.I. **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Aktualno: In contatto... con la Trieste Trasporti **23.55** Nan.: Police Rescue

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Ak-

tualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.40** Aktualno: Coffe Break **10.35** Aktualno: L'aria che tira **11.05** Aktualno: (ah)ipiros **12.00** 19.30 Show: G'Day **12.25** Variete: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: L'esecutore (voh., ZDA, '70, r. S. Wanamaker, i. G. Peppard) **16.15** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi **17.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** 2.00 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: Piazzapulita **0.00** Dnevnik

vest **22.00** 24UR zvečer **22.30** Film: Punca ali pes? (ZDA)

Žurnal; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.10 Popevki tedna; 10.00 Ambulanta 202; 10.30 Novice; 11.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.30, 16.15, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Kljaj; 17.10 Frekvenca X; 18.00 Slo top 30 - lestvica; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite...; 20.00 Odprt termin; 21.00 Galerija; 21.35 Minute za country; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Protiteretu.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbeni utranci; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturni globus; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mlađi virtuozi; 17.00 Izšlo je; 17.30 Banchetto musicale; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Iz arhiva Simfonikov RTVS; 21.00 Glasba 20. stoljetja; 22.05 Igra; 23.25 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrnek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-06.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

kraju zločina - CSI: New York **19.45** Svet 20.00 Film: Vladavina ognja (ZDA) **22.05** Film: V ringu (ZDA)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; Pravljica za dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan (Loredana Gec in Marko Sancin); 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan - Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 12.15 Iz oči v oči (pripr. Vida Valenčič, gostja Mojca Miklavčič); 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi Val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Marvica - Odprta knjiga: Jerome Klapka Jerome: Trije možje v čolnu, da o pu niti ne govorimo - 5. nad.; 18.00 Kulturne diagonale - Film, kamera, ekran; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje za zdravje; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Aktualno; 15.45 Poslovne informacije Primorske; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 19.00 Večerni dnevnik; 20.00-22.00 Glasbeni abonma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Od glave do repa, hip hop in Valterap.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 7.13, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 7.00, 12.00 Kratke vesti; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione news; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Luoghi e savori; 9.35 Apuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program; 10.35 Glasbena levtica; 11.00, 18.00 Cultura e societá; 11.35 Playlist; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Punto a capo; 13.33-14.45 Sogni di vacanza; 15.00 L'Italia è fatta; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Popoldan ob stihri; 17.35 Deželne novice; 18.35 Glasbena levtica; 20.00 Proza; 21.00 Luoghi e savori; 21.30-22.40 Sogni di vacanza; 23.00 In Orbita show; 0.00 RSI

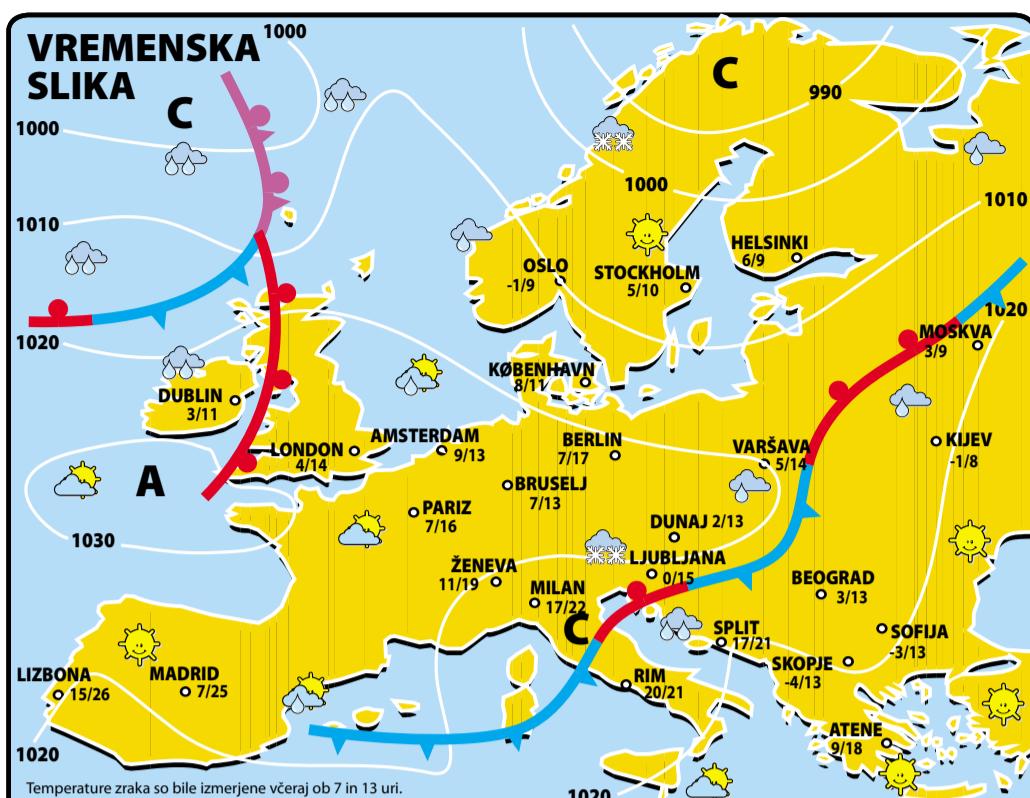
SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 8.05 Svetovni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvod, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evroženket; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja in angleščini in nemščini; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.35

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli ob

Izrazita hladna fronta bo v četrtek preko Atlantika dosegla tudi našo dejel. V petek bo že nad Balkanom in za njo bo v vseh plasti ozračja dotele hladen zrak od severozahoda.

Nad severnim Sredozemljem je nastalo ciklonsko območje. Vremenska fronta se pomika prek Slovenije. Za njo bo nam pritekal občutno hladnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 18.11
Dolžina dneva 10.44

BIOPROGOZOZA
Z vremenom povezane težave bodo pogoste, okrepljeni bodo nekateri bolezniški znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 18,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	1	2000 m	-2
1000 m	5	2500 m	-4
1500 m	0	2864 m	-4

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 3 in v gorah 3,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Oblačno in deževno bo. Predvsem na vzhodu bodo padavine kar obilne. V Karniji bo nad okoli 600m močno snežilo, v Julijih pa bo obilno snežilo do dna dolin. Tudi v Predalpah bodo padavine obilne, meja sneženja pa na 800m. Sprva bo na obali pihal jugovzhodnik, dopoldn. bo po nižinah zapiral močan severnik, ob morju pa močna burja.

Padavine bodo zajele vso državo. Na Gorenjskem in Koščkom bo dež že zjutraj prehajal v sneg. Meja sneženja bo čez dan tudi drugod v notranjosti Slovenije spustila do nadmorske višine okoli 500m, ob močnejših padavinah pa lahko tudi nižje. Na Primorskem bo zmerna do močna burja.

NAPOVED ZA JUTRI

Prevalovalo bo jasno do zmerno oblačno vreme. Vidljivost bo zelo dobra. Le zjutraj na jugovzhodnem pasu in na območju Trbiža bo še nekaj spremenljive oblačnosti. Ob obali in na Kraški planoti bo še pihala močna burja, ki bo sredi dneva nekoliko oslabeila. Zjutraj bo v hribovitem svetu in tudi v alpskih dolinah zelo mrzlo.

V petek bo na zahodu države delno jasno, drugod pretežno oblačno. V jugovzhodni Sloveniji bo občasno še rahlo deževno ali snežilo. Še bo pihala zmerna do močna burja. V soboto bo deloma jasno in suho. Burja na Primorskem bo v soboto oslabeila.

PLANETTUŠ FEST>>>

Planet nori do polnoči!

PROGRAM:

Ob 11. uri
WINXICA BLOOM V PLESNEM MESTU
Ob 16. uri
MODNA REVIIA ZA OTROKE IN ŠPORTNA MODA

Ob 15. uri
Ustvarjalna delavnica WINX KRILA

Ob 16. uri
**Ogled filma Winx klub:
ČAROBNA PUSTOLOVŠČINA**

Ob 17.30 uri
**Afterparty s skupino FOXY TEENS –
Winx glasbena zabava**

Ob 19. uri
VEČERNA MODNA REVIIA

Ob 21. uri
Koncert TINKARE KOVAČ IN SAMUELA LUKASA

Po 24. uri
**Afterparty na Disco Planetu Tuš:
NEDA UKRADEN**

SOB 22. OKTOBER

ODPRTO DO POLNOČI | KOPER

Kjer so zvezde doma

MEDIJSKA SPONZORJA:

SPONZORJI:

Več na www.planet-tus.si